

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(Ι) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Τα πρώτα θέματα οργανώθηκαν τον 7<sup>ο</sup> αι:

- α. στη Μικρά Ασία
- β. στη Βαλκανική Χερσόνησο
- γ. στο Φραγκικό κράτος
- δ. στη Δυτική Ευρώπη

2. Τα εικονομαχικά μέτρα που έλαβε η κεντρική εξουσία του Βυζαντινού κράτους δικαιολογούνται πολιτικά από:

- α. έναν σεισμό μεταξύ Θήρας και Θηρασίας
- β. τη βούληση των δύο πρώτων Ισαύρων αυτοκρατόρων (Λέοντος Γ΄ και Κωνσταντίνου Ε΄)
- γ. την κρισιμότητα των περιστάσεων λόγω των απειλών που δεχόταν η αυτοκρατορία από τους Άραβες και τους Σλάβους
- δ. την εκδήλωση της θεϊκής οργής

3. Στο σύστημα της φεουδαρχίας:

- α. τη μεγάλη μάζα του πληθυσμού αποτελούσαν οι φεουδάρχες
- β. ο στρατός τέθηκε κάτω από την ηγεσία των φεουδαρχών
- γ. προϋπόθεση για την ένταξη στον κλήρο ήταν η τελετή περιβολής
- δ. ο στρατός τέθηκε κάτω από την ηγεσία του αυτοκράτορα

4. Διαφωνίες που οδήγησαν στο Σχίσμα των δύο Εκκλησιών ήταν:

- α. η χρήση των αζύμων στη Θεία Λειτουργία
- β. το Δόγμα της εκπόρευσης του Αγίου Πνεύματος και από τον Υιό
- γ. η νηστεία του Σαββάτου
- δ. όλα τα παραπάνω

5. Ο βυζαντινός λαός μετά τη Σύνοδο της Φερράρας – Φλωρεντίας:

- α. υποστήριζε θερμά την ένωση των δύο Εκκλησιών
- β. εξέφρασε εχθρικό αίσθημα κατά των Λατίνων
- γ. αποδέχθηκε το πρωτείο της Ρώμης έναντι της Κωνσταντινούπολης
- δ. αποδέχθηκε την υποταγή της Ορθόδοξης στην Καθολική Εκκλησία

(μονάδες 5)

**(II).** Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Α περισσεύουν.

| A                                | B                                 |
|----------------------------------|-----------------------------------|
| 1. Κάρολος ο Μέγας (Καρλομάγνος) | α. Αυτοκρατορία της Νίκαιας       |
| 2. καρδινάλιος Ουμβέρτος         | β. κόμητες                        |
| 3. Ορχάν                         | γ. Δ΄ Σταυροφορία                 |
| 4. Ιωάννης Βατάτζης              | δ. Αποστολή στη Μοραβία           |
| 5. Κωνσταντίνος-Κύριλλος         | ε. Κατάληψη της Καλλίπολης (1354) |
| 6. πατριάρχης Μιχαήλ Κηρουλάριος |                                   |
| 7. πάπας Ιννοκέντιος Γ΄          |                                   |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *σκλαβηνίες, Λογοθέτης του Δρόμου*.

**Μονάδες 8 + 7 = 15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> Θέμα

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Στο Βυζάντιο τα στρατιωτόπια αρχικά ήταν στρατιωτικές μονάδες, μετακινούμενες ανά την επικράτεια.
2. Το Ισλάμ έχει δάνεια στοιχεία μόνο από τη Χριστιανική θρησκεία
3. Ο Κάρολος ο Μέγας (Καρλομάγνος) διαίρεσε τη φραγκική επικράτεια σε 200 περίπου κομητείες.
4. Το δόγμα ότι το Άγιο Πνεύμα εκπορεύεται και από τον Υιό (filioque) ήταν το βασικότερο αίτιο για το Πρώτο Σχίσμα το 867 ανάμεσα στην Ορθόδοξη και τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία.
5. Οι διαφωτιστές ταξίδευαν στο εξωτερικό εκθέτοντας τις απόψεις τους προσκεκλημένοι συχνά από ηγεμόνες της λεγόμενης φωτισμένης δεσποτείας.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το παλαιότερο:

- α. Εκχριστιανισμός των Σλάβων.
- β. Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους.
- γ. Πραγματοποίηση γεωργικής επανάστασης στη Δ. Ευρώπη και Β. Ιταλία.
- δ. Εκατονταετής Πόλεμος
- ε. Οργάνωση των πρώτων θεμάτων στη Μ. Ασία.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *θέματα, Τρίτη Ρώμη*.

**Μονάδες 8 + 7 = 15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Το Κοράνι καθορίζει μόνο τη θρησκευτική συμπεριφορά των πιστών.
2. Το πρώτο επίσημο εικονομαχικό διάταγμα (730) βρήκε αντίθετη την εκκλησία της Ρώμης.
3. Ο Κωνσταντίνος – Κύριλλος επινόησε το λεγόμενο γλαγολιτικό αλφάβητο.
4. Αφορμή για την εμφάνιση των σταυροφόρων μπροστά στα τείχη της Κωνσταντινούπολης ήταν η αποκατάσταση του Ισαάκιου Β΄ Αγγέλου στον βυζαντινό θρόνο.
5. Μετά την πτώση του Βυζαντίου, ως αποδέκτης και συνεχιστής της Βυζαντινής πνευματικής κληρονομιάς εμφανίστηκε η ορθόδοξη Βουλγαρία.

(μονάδες 5)

(II) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Τα πρώτα θέματα οργανώθηκαν τον 7<sup>ο</sup> αι:

- α. στη Μικρά Ασία
- β. στη Βαλκανική Χερσόνησο
- γ. στο Φραγκικό κράτος
- δ. στη Δυτική Ευρώπη

2. Οι μόνιμες εγκαταστάσεις των Σλάβων στη Βαλκανική είναι γνωστές με το όνομα:

- α. θέματα
- β. κομητείες
- γ. κοινότητες χωρίων
- δ. σκλαβηνίες

3. Το 732 ο αυλάρχης Κάρολος Μαρτέλος αναχαίτισε στο Πουατιέ της Γαλλίας την προέλαση των:

- α. Σλάβων

- β. Αράβων
- γ. Λογγοβάρδων
- δ. Αβάρων

4. Το Πρώτο Σχίσμα χρονολογείται το:

- α. 622
- β. 867
- γ. 1054
- δ. 1204

5. Το σπουδαιότερο μέσο για να στηρίξει το Βυζάντιο την ασφάλειά του και τη διεθνή δύναμή του ήταν:

- α. η βυζαντινή διπλωματία
- β. η σύναψη συμμαχιών
- γ. ο εκχριστιανισμός άλλων λαών
- δ. η σύναψη εμπορικών συνθηκών

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *Λογοθέτης του Δρόμου*, *τριζωνική καλλιέργεια*.

**Μονάδες 8 + 7 = 15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

α. Θυροκόλληση από τον Λούθηρο των 95 θέσεων του στη Βιτεμβέργη.

β. Ανακάλυψη ακρωτηρίου Καλής Ελπίδας από τον Βαρθολομαίο Ντιάζ.

γ. Ψήφιση Συντάγματος Ηνωμένων Πολιτειών.

δ. Εκδίωξη του Μωάμεθ από τη Μέκκα και καταφυγή στη Μεδίνα.

ε. Άλωση Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους.

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο 14<sup>ος</sup> αιώνας υπήρξε περίοδος οικονομικής ανάπτυξης και κοινωνικής ηρεμίας για την Ευρώπη.

2. Ο Βοκάκιος υπήρξε ένας από τους προδρόμους του ανθρωπισμού.

3. Με την Ειρήνη της Αυγούστας καταδικάζεται η νομιμότητα του Λουθηρανισμού.

4. Η κατάργηση της δουλείας ήταν ένα από τα θέματα που πρόβαλαν πολλοί διαφωτιστές.

5. Ο μερκαντισμός περιόριζε την ελεύθερη οικονομική δραστηριότητα.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *τριζωνική καλλιέργεια*, *Ιερά Εξέταση*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

| A                    | B                                            |
|----------------------|----------------------------------------------|
| 1. Μοντεσκιέ         | α. Έρευνα για τα αίτια του πλούτου των εθνών |
| 2. Ρουσσό            | β. Νέα Πολιτική Διοικήσεις                   |
| 3. Μπεκκαρία         | γ. Το πνεύμα των νόμων                       |
| 4. Ρήγας Βελεστινλής | δ. Αμύλιος ή περί Αγωγής                     |
| 5. Άνταμ Σμίθ        | ε. Περί εγκλημάτων και ποινών                |
|                      | στ. Αδελφική Διδασκαλία                      |

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος επινόησε το λεγόμενο γλαγολιτικό αλφάβητο.
2. Η Αναγέννηση ξεκίνησε από τις ακμαίες οικονομικά πόλεις της Γερμανίας.
3. Η Ειρήνη της Αυγούστας (1555) αναγνώριζε τη νομιμότητα του Λουθηρανισμού.
4. Ο Βολταίρος ήταν υπέρμαχος της ανεξιθρησκίας και της πνευματικής ανεκτικότητας.
5. Η βασική οικονομική θεωρία του Ευρωπαϊκού Διαφωτισμού ήταν ο μερκαντιλισμός.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *στρατιωτόπια, μετακένωση*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το παλαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Ειρήνη της Αυγούστας
- β. Κατάληψη της Βαστίλλης
- γ. Εφεύρεση της τυπογραφίας
- δ. Δ΄ Σταυροφορία
- ε. Πρώτο Σχίσμα

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Οι μόνιμες εγκαταστάσεις των Σλάβων στη Μικρά Ασία είναι γνωστές με τον όρο Σκλαβηνίες.
2. Ο Κάρολος ο Μέγας (Καρλομάγνος) διαίρεσε τη φραγκική επικράτεια σε 200 περίπου κομητείες.
3. Τα λιμάνια της Σεβίλλης, της Λισαβόνας και της Αμβέρσας απέκτησαν μεγαλύτερη οικονομική δραστηριότητα μετά τις Ανακαλύψεις.
4. Το Αμερικανικό Σύνταγμα (1787) καθιέρωσε έναν μόνο πολιτειακό θεσμό, αυτόν της ομοσπονδίας.
5. Στη μάχη του Βατερλό (1815) ο Ναπολέων νίκησε κατά κράτος τις ενωμένες ευρωπαϊκές δυνάμεις.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *Χαλίφης, Διαφωτισμός ή Αιώνας των Φώτων.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Αρχηγός των φεουδαρχών στη Δ΄ Σταυροφορία ήταν ο:

α. Βονιφάτιος Μομφερρατικός

β. Ουρβανός Β΄

γ. Μιχαήλ Κηρουλάριος

δ. Ερρίκος Στ΄

2. Ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του καθολικού ανθρώπου ήταν:

α. ο φόβος του μπροστά στη δύναμη του Θεού

β. η μονομέρειά του στη γνώση

γ. η αδιαφορία του για την αρχαία ελληνική και λατινική γραμματεία

δ. η πίστη του στις δυνάμεις του ανθρώπου, σωματικές και πνευματικές

3. Ο πρώτος περίπλους της γης (1519-1522) πραγματοποιήθηκε από τον:

α. Αμέρικο Βεσπούτσι

β. Χριστόφορο Κολόμβο

γ. Φερδινάνδο Μαγγελάνο

δ. Βάσκο ντα Γκάμα

4. Πρωταγωνιστής της Θρησκευτικής Μεταρρύθμισης ήταν ο:

α. Έρασμος

β. Μαρτίνος Λούθηρος

γ. Ιωάννης Γουτεμβέργιος

δ. Βαρθολομαίος Ντιάζ

5. Θεμελιωτής του οικονομικού φιλελευθερισμού ήταν ο:

α. Τζον Λοκ

β. Αδαμάντιος Κοραής

γ. Άνταμ Σμιθ

δ. Γεώργιος Ουάσιγκτον

(μονάδες 5)

**(II)** Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Χαλίφης, τοποτηρητής του Προφήτη, ήταν συγχρόνως θρησκευτικός και κοσμικός ηγέτης.
2. Μετά τη στέψη του Καρλομάγνου ως Μεγάλου και ειρηνοποιού αυτοκράτορα, οι σχέσεις Ανατολής και Δύσης βελτιώθηκαν στο έπακρο.
3. Το κράτος της Ηπείρου ιδρύθηκε και οργανώθηκε από τον Θεόδωρο Λάσκαρη.
4. Ο Πορτογάλος Αλβαρέζ Καμπράλ, πλέοντας προς τις Ινδίες, παρασύρθηκε από τα κύματα μέχρι τη Βραζιλία.
5. Στις 14 Ιουλίου 1789 ο λαός του Παρισιού κατέλαβε τη Βαστίλη με το σύνθημα: «Ελευθερία, Ισότητα, Αδελφосύνη».

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *ιερός πόλεμος, μετακένωση*.

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

| A                        | B                                                                      |
|--------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| 1. Χαλίφης               | α. Παμβαλκανική Ελληνική Δημοκρατία                                    |
| 2. Λογοθέτης του Γενικού | β. Επιδρομές                                                           |
| 3. Ναπολέων              | γ. Τοποτηρητής του Προφήτη                                             |
| 4. Ρήγας                 | δ. Στρατιώτες στρατολογημένοι με τη βία                                |
| 5. Γενίτσαροι            | ε. Είχε την ευθύνη των οικονομικών του κράτους<br>στ. Μάχη στο Βατερλό |

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Στην περίοδο της αμερικανικής επανάστασης το κογκρέσο ασκούσε την εκτελεστική εξουσία.
2. Στο σύστημα της τριζωνικής καλλιέργειας καλλιεργούνταν τρία διαφορετικά είδη προϊόντων διαφορετικά κάθε χρόνο.
3. Ο Ιωάννης Γουτεμβέργιος ανακάλυψε την πυρίτιδα στα 1450.
4. Ο νερόμυλος αποτέλεσε την κύρια πηγή ενέργειας των πόλεων στην Ευρώπη κατά τον 11<sup>ο</sup> αιώνα.
5. Ο Σλάβος ηγεμόνας Ραστισλάβος ζήτησε από τον αυτοκράτορα του Βυζαντίου Μιχαήλ Γ΄ να εκχριστιανίσει τους Σλάβους της Μοραβίας.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *αλληλέγγυον, Ανθρωπισμός.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

| A                           | B                             |
|-----------------------------|-------------------------------|
| 1. Γκουρναί                 | α. Θαλασσοπόρος               |
| 2. Μαρτίνος Λούθηρος        | β. Ανθρωπιστής                |
| 3. Βαρθολομαίος Ντιάζ       | γ. Ηγέτης της Δ' Σταυροφορίας |
| 4. Βοκκάκιος                | δ. Φυσιοκράτης                |
| 5. Βονιφάτιος Μομφερρατικός | ε. Προτεστάντης               |
|                             | στ. Υπουργός Οικονομικών      |

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το παλαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Σύνοδος του Τρέντο
- β. Μάχη στο Βατερλό
- γ. Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Τούρκους
- δ. Ειρήνη της Αυγούστας
- ε. Κατάληψη της Βαστίλης

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *βασιλικοί, καθολικός άνθρωπος*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Με τη Σύνοδο της Κωνσταντινούπολης του 843 αποκαταστάθηκε οριστικά η λατρεία των εικόνων.
2. Το «αλληλέγγυον» αποτέλεσε μεγάλο πλήγμα για τους ελεύθερους μικροϊδιοκτήτες γης.
3. Ο Βαγιαζήτ ήταν ο πρώτος Οθωμανός εμίρης που περιβλήθηκε τον αυτοκρατορικό τίτλο του σουλτάνου.
4. Στη σύνοδο της Φερράρας-Φλωρεντίας ο Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος αποδέχτηκε την υπαγωγή της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Καθολική, με τη σύμφωνη γνώμη του Βυζαντινού λαού.
5. Ο Βαρθολομαίος Ντιάζ έφτασε στο ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας το 1487.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Αφορισμός του Μαρτίνου Λούθηρου ως αιρετικού.
- β. Μάχη του Κοσσυφοπεδίου, μεταξύ Σέρβων και Οθωμανών.
- γ. Στέψη του Πιπίνου «ελέω Θεού βασιλιά» των Φράγκων.
- δ. Άφιξη του Βαρθολομαίου Ντιάζ στο ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας.
- ε. Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *Ιερά Εξέταση, Νεοελληνικός Διαφωτισμός.*

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Το Ισλάμ έχει πολλά δάνεια στοιχεία από τη Χριστιανική και την Ιουδαϊκή θρησκεία.
2. Ο ηγεμόνας των Μοραβών Ραστισλάβος βαφτίστηκε χριστιανός και έλαβε το όνομα Μιχαήλ.
3. Το 1208 ο Θεόδωρος Λάσκαρης στέφθηκε αυτοκράτορας και βασιλιάς των Ρωμαίων.
4. Ο Οσμάν ή Οθμάν ήταν ο πρώτος οθωμανός εμίρης που πήρε τον αυτοκρατορικό τίτλο του σουλτάνου.
5. Κατά την περίοδο των γεωγραφικών ανακαλύψεων το παγκόσμιο κέντρο της οικονομίας μετατοπίστηκε από τον Ατλαντικό ωκεανό στη Μεσόγειο θάλασσα.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β΄ περισσεύουν.

| A΄                              | B΄                                            |
|---------------------------------|-----------------------------------------------|
| 1. πάπας Ουρβανός Β΄            | α. Τέταρτη Σταυροφορία                        |
| 2. Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος       | β. Αυτοκρατορία της Νίκαιας                   |
| 3. πάπας Ιννοκέντιος Γ΄         | γ. μάχη στο Πουατιέ                           |
| 4. Κωνσταντίνος ΙΑ΄ Παλαιολόγος | δ. Πρώτη Σταυροφορία                          |
| 5. Κάρολος Μαρτέλος             | ε. Εικονομαχία                                |
|                                 | στ. Σύνοδος Φερράρας-Φλωρεντίας               |
|                                 | ζ. άλωση Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *αλληλέγγυον, γενίτσαρος ή γενίτσαροι.*

**Μονάδες 7+8=15**



## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. μάχη στο Κοσσυφοπέδιο
- β. Σχίσμα των δύο Εκκλησιών
- γ. αποκήρυξη Λουθηρανισμού από τη Δίαιτα
- δ. Άλωση Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους
- ε. εφεύρεση της τυπογραφίας

(μονάδες 5)

(II) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Οι Σλάβοι οφείλουν τις απαρχές της εθνικής τους φιλολογίας:

- α. στον ηγεμόνα της Βουλγαρίας Βόρη
- β. στον φραγκικό κλήρο
- γ. στους δύο Θεσσαλονικείς αδελφούς Μεθόδιο και Κωνσταντίνο-Κύριλλο
- δ. στους Ρώσους μοναχούς

2. Η πρωτοβουλία των Σταυροφοριών προήλθε:

- α. από τους Γερμανούς ηγεμόνες
- β. από τους πάπες
- γ. από τους βυζαντινούς αυτοκράτορες
- δ. από τους φεουδάρχες της Δυτικής Ευρώπης

3. Η Αυτοκρατορία της Νίκαιας κατέστη διεθνώς υπολογίσιμη δύναμη στα χρόνια:

- α. του Ιωάννη Βατάτζη
- β. του Θεόδωρου Λάσκαρη
- γ. του Μιχαήλ Παλαιολόγου
- δ. του Αλέξιου Στρατηγόπουλου

4. Η δημογραφική και οικονομική φθορά που παρουσίασε η Δυτική Ευρώπη κατά τη διάρκεια του 13<sup>ου</sup>-14<sup>ου</sup> αιώνα οφείλεται:

- α. στην πείνα
- β. στις επιδημίες
- γ. στον Εκατονταετή Πόλεμο
- δ. σε όλα τα παραπάνω

5. Ο Βαρθολομαίος Ντιάζ:

- α. έκανε τον πρώτο περίπλου της γης
- β. ανακάλυψε την ήπειρο της Αμερικής
- γ. έφτασε στο ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας
- δ. άνοιξε έναν νέο εμπορικό δρόμο προς τις Ινδίες

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *Ανεικονικές αντιλήψεις, προτεστάντες ή διαμαρτυρόμενοι.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

1. Ειρήνη της Αυγούστας
2. αναχαίτιση Αράβων στο Πουατιέ της Γαλλίας
3. κατάλυση της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας
4. Σχίσμα των δύο Εκκλησιών
5. Τέταρτη Σταυροφορία

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

| A                                | B                                             |
|----------------------------------|-----------------------------------------------|
| 1. Κάρολος ο Μέγας (Καρλομάγνος) | α. Τέταρτη Σταυροφορία                        |
| 2. Ραστισλάβος                   | β. μάχη στο Κοσσυφοπέδιο                      |
| 3. Βονιφάτιος ο Μομφερρατικός    | γ. στέψη στη Ρώμη                             |
| 4. Λάζαρος                       | δ. ηγεμόνας Βουλγαρίας                        |
| 5. Ιουστινιάνης                  | ε. βοεβόδας της Τρανσυλβανίας                 |
|                                  | στ. ηγεμόνας Μοραβίας                         |
|                                  | ζ. πολιορκία Κωνσταντινούπολης από τον Μωάμεθ |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *στρατιωτόπια, Ανθρωπισμός.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Στο Ισλάμ η θρησκευτική κοινότητα ταυτίζεται με το κράτος.
2. Οι μόνιμες εγκαταστάσεις των Σλάβων στη Χερσόνησο του Αίμου είναι γνωστές με το όνομα «στρατιωτόπια».
3. Η απώλεια των βυζαντινών κήσεων στην Ιταλία από τους Νορμανδούς διευκολύνθηκε έμμεσα από το Σχίσμα.
4. Ο Βάσκο ντα Γκάμα, πλέοντας προς τις Ινδίες, παρασύρθηκε μέχρι τη Βραζιλία.
5. Η Μεταρρύθμιση σήμανε το τέλος της θρησκευτικής ενότητας στην Ευρώπη.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β΄ περισσεύουν.

| A΄                        | B΄                               |
|---------------------------|----------------------------------|
| 1. πάπας Ουρβανός Β΄      | α. Τέταρτη Σταυροφορία           |
| 2. πάπας Ιννοκέντιος Γ΄   | β. μάχη στο Κοσσυφοπέδιο         |
| 3. Ιωάννης Βατάτζης       | γ. Πρώτη Σταυροφορία             |
| 4. Λάζαρος                | δ. Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας |
| 5. Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος | ε. Αυτοκρατορία της Νίκαιας      |
|                           | στ. Σύνοδος Φερράρας-Φλωρεντίας  |
|                           | ζ. μάχη της Άγκυρας              |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *θέματα, τελετή της περιβολής*.

**Μονάδες 8+7=15**



## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Κάρολος Μαρτέλος αναχαίτισε την προέλαση των Αράβων στο Πουατιέ της Γαλλίας (732).
2. Με την απόφαση της συνόδου της Κωνσταντινούπολης το 870, η Βουλγαρία θα υπαγόταν στη δικαιοδοσία του Πάπα της Ρώμης.
3. Στις εμποροπανηγύρεις του μεσαίωνα προσφέρονταν αποκλειστικά και μόνο εμπορεύματα.
4. Η αυτοκρατορία της Τραπεζούντας άσκησε μεγάλη επίδραση στις τύχες του Βυζαντίου.
5. Η πνευματική παράδοση του Βυζαντίου έσβησε με την άλωση της Κωνσταντινούπολης.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν:

| A                         | B                                                  |
|---------------------------|----------------------------------------------------|
| 1. ανεικονικές αντιλήψεις | α. ανταλλαγές νομισμάτων                           |
| 2. εμποροπανηγύρεις       | β. υπηρεσία του σουλτάνου                          |
| 3. φυσιοκράτες            | γ. στροφή στη μελέτη των γραμμάτων της αρχαιότητας |
| 4. γενίτσαροι             | δ. εικονομαχία                                     |
| 5. ανθρωπιστές            | ε. νομάδες εθελοντές ιππείς                        |
|                           | στ. οικονομικές φιλελευθερισμός                    |
|                           | ζ. αποκατάσταση των εικόνων                        |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: *σκληθηνίες, προτεστάντες*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Στο Φραγκικό κράτος σημαντικό ήταν το αξίωμα του:

- α. αυλάρχη
- β. Λογοθέτη του Γενικού
- γ. Λογοθέτη του Δρόμου
- δ. στρατηγού

2. Στο φεουδαρχικό σύστημα η επίσημη αναγνώριση ενός άρχοντα ως υποτελούς ενός άλλου, ισχυρότερου, άρχοντα γινόταν με:

- α. την τελετή της περιβολής
- β. επιγαμίες
- γ. παραχώρηση στρατού
- δ. καταβολή χορηγιών

3. Οι εμποροπανηγύρεις αποτελούν τις πρώτες εκδηλώσεις:

- α. της γεωργικής επανάστασης
- β. της τεχνολογίας
- γ. του χρηματοπιστωτικού συστήματος
- δ. της βιοτεχνίας

4. Η αυτοκρατορία της Νίκαιας κατέστη διεθνώς υπολογίσιμη δύναμη από τον:

- α. Μιχαήλ Παλαιολόγο
- β. Ιωάννη Βατάτζη
- γ. Θεόδωρο Λάσκαρη
- δ. Μιχαήλ Κομνηνό Δούκα

5. Ποιος από τους παρακάτω έφθασε πρώτος στο ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας;

α. Βάσκο ντα Γκάμα

β. Αμέρικο Βεσπούτσι

γ. Βαρθολομαίος Ντιάζ

δ. Αλβαρέζ Καμπράλ

(μονάδες 5)

**(II)** Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

α. Μαύρος θάνατος

β. εκδήλωση της εικονομαχίας

γ. πρώτος περίπλους της γης

δ. στροφή στην εξέλιξη της αγροτικής κοινότητας με την εμφάνιση των παροίκων

ε. Τέταρτη Σταυροφορία

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: *ιερός πόλεμος (τζιχάντ), αλληλέγγυον*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η εκκλησία της Ρώμης συντάχθηκε στο πλευρό των Ισαύρων κατά τη διάρκεια της Εικονομαχίας.
2. Οι Βυζαντινοί δεν επεδίωξαν τον εκχριστιανισμό του σλαβικού κόσμου.
3. Οι Σταυροφόροι, όταν κατέλαβαν την Κωνσταντινούπολη, δεν προέβησαν σε σφαγές και λεηλασίες.
4. Η πνευματική παράδοση του Βυζαντίου συνετέλεσε στη διατήρηση της πνευματικής ταυτότητας των βαλκανικών λαών.
5. Η οικονομική άνθηση των ιταλικών πόλεων κατά τον 15<sup>ο</sup> αιώνα συνέβαλε στην εκδήλωση καλλιτεχνικής και πνευματικής δραστηριότητας.

(μονάδες 5)

(II) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Αφορμή για την εκδήλωση του κινήματος της Εικονομαχίας ήταν:
  - α. ο σεισμός στον θαλάσσιο χώρο μεταξύ Θήρας και Θηρασίας
  - β. οι ιδιότυπες θρησκευτικές ιδέες των Ισαύρων
  - γ. η υπερβολή της λατρείας των εικόνων στις ευρωπαϊκές επαρχίες
  - δ. οι απειλές που δεχόταν η Βυζαντινή Αυτοκρατορία από Άραβες και Βουλγάρους
2. Στην κορυφή της φεουδαρχικής κοινωνίας ήταν:
  - α. ο βασιλιάς
  - β. οι κόμητες
  - γ. οι δυνατοί
  - δ. οι εκκλησιαστικοί άρχοντες

3. Από τα τέλη του 12<sup>ου</sup> αιώνα στη Δυτική Ευρώπη αρχίζει να διαδίδεται ο θεσμός:

- α. της φεουδαρχίας
- β. των εμποροπανηγύρεων
- γ. των τραπεζών
- δ. των θεμάτων

4. Ιδρυτής της Αυτοκρατορίας της Νίκαιας ήταν ο:

- α. Θεόδωρος Κομνηνός Δούκας
- β. Ιωάννης Βατάτζης
- γ. Μιχαήλ Παλαιολόγος
- δ. Θεόδωρος Λάσκαρης

5. Τον πρώτο περίπλου της Γης (1519-1522) ανέλαβε να πραγματοποιήσει ο:

- α. Φερδινάνδος Μαγγελάνος
- β. Χριστόφορος Κολόμβος
- γ. Αμέρικο Βεσπούτσι
- δ. Βάσκο ντα Γκάμα

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: *βασιλικοί, Ιερά Εξέταση*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Κάρολος ο Μέγας (Καρλομάγνος), μετά τη στέψη του ως αυτοκράτορα, επέλεξε τη Ρώμη ως έδρα του.
2. Για το Βυζάντιο ο εκχριστιανισμός άλλων λαών αποτελούσε ισχυρότατο μέσο για τη διασφάλιση των συνόρων του και για την προώθηση της διεθνούς ακτινοβολίας του.
3. Από τα τέλη του 12<sup>ου</sup> αιώνα αρχίζει να διαδίδεται ο θεσμός των εμποροπανηγύρεων, ιδιαίτερα στη Φλάνδρα και στη γαλλική Καμπανία.
4. Το κυριότερο από τα ελληνικά κράτη που ιδρύθηκαν μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους σταυροφόρους (1204) ήταν η Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας.
5. Ιδρυτής του Οθωμανικού κράτους θεωρείται ο Ορχάν (1326-1362).

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

| A                    | B                             |
|----------------------|-------------------------------|
| 1. Ηράκλειος         | α. Πρώτο Σχίσμα               |
| 2. Λέων Γ΄ Ίσαυρος   | β. πρώτος αποκλεισμός της     |
| 3. πατριάρχης Φώτιος | Κωνσταντινούπολης (1393-1394) |
| 4. Βαγιαζήτ          | γ. έναρξη της εικονομαχίας    |
| 5. Κάρολος Μαρτέλος  | δ. Πρώτη Σταυροφορία          |
| 6. Ουρβανός Β΄       | ε. θεσμός των θεμάτων         |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *ιερός πόλεμος (τζιχάντ), τελετή της περιβολής.*

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Στο βυζαντινό κράτος τα θέματα αρχικά ήταν στρατιωτικές μονάδες με μόνιμη εγκατάσταση.
2. Στο σύστημα της φεουδαρχίας ο στρατός τέθηκε απευθείας κάτω από την εξουσία του βασιλιά.
3. Η σημασία του Σχίσματος των δύο Εκκλησιών έγινε αντιληπτή αργότερα, μετά από τέσσερις αιώνες.
4. Από τα τέλη του 12<sup>ου</sup> αι. στις εμποροπανηγύρεις της Φλάνδρας και της Καμπανίας, μεταξύ άλλων, χορηγούνται και πιστώσεις από τις πλούσιες μονές.
5. Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης (1453) κληρονόμος των πνευματικών παραδόσεων και των πολιτικών ιδεών του Βυζαντίου φιλοδόξησε να γίνει η Ρώμη.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Σύνοδος Φερράρας- Φλωρεντίας
- β. Ίδρυση της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας
- γ. Πρώτο Σχίσμα
- δ. Πρώτη Σταυροφορία
- ε. Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδος

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *μοναχικά τάγματα* (Αντιμεταρρύθμιση), *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

| A                        | B                                    |
|--------------------------|--------------------------------------|
| 1. Μωάμεθ                | α. οργάνωση του κράτους των Οθωμανών |
| 2. καρδινάλιος Ουμβέρτος | β. Άλωση της Κωνσταντινούπολης       |
| 3. πάπας Ουρβανός Β΄     | γ. Πρώτη Σταυροφορία                 |
| 4. Πιπίνος Α΄            | δ. ιδρυτής του Ισλάμ                 |
| 5. Μωάμεθ Β΄             | ε. Σχίσμα του 1054                   |
| 6. Ορχάν                 |                                      |

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο θεματικός στρατός ήταν μισθοφορικός.
2. Το κίνημα της Εικονομαχίας συνδέεται αποκλειστικά με τις θρησκευτικές ιδέες των δύο πρώτων αυτοκρατόρων της δυναστείας των Ισαύρων, Λέοντα Γ΄ και Κωνσταντίνου Ε΄.
3. Μία από τις σημαντικότερες πλευρές της εσωτερικής πολιτικής των Μακεδόνων ήταν ο αγώνας κατά των δυνατών.
4. Στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας στο Φραγκικό Κράτος βρίσκονταν οι φεουδάρχες.
5. Το πολίτευμα της αβασίλευτης δημοκρατίας επικράτησε για πρώτη φορά μετά την αμερικανική επανάσταση.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *Εγίρα, Τρίτη Ρώμη*.

**Μονάδες 8+7=15**



## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Τον 9ο αι. ο Κύριλλος και ο Μεθόδιος ανέπτυξαν ιεραποστολική δράση στο νεοσύστατο Ρωσικό κράτος.
2. Η ιδέα για την οργάνωση των Σταυροφοριών προήλθε από τους ισχυρούς φεουδάρχες της Δυτικής Ευρώπης.
3. Η Ρωσία φιλοδόξησε να γίνει κληρονόμος των πνευματικών παραδόσεων και των πολιτικών ιδεών του Βυζαντίου μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς.
4. Μετά την εφεύρεση της τυπογραφίας όλα τα πληθυσμιακά στρώματα της Δυτικής Ευρώπης ήρθαν σε επαφή με τις νέες εξελίξεις.
5. Οι Ανακαλύψεις των νέων χωρών συντέλεσαν στην αύξηση της κυκλοφορίας του χρήματος και την καθιέρωση του νομίσματος ως αποκλειστικού ανταλλακτικού μέσου.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα δεδομένα της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Α περισσεύουν.

| A                                        | B                                |
|------------------------------------------|----------------------------------|
| 1. Στέψη στη Ρώμη (800 μ.Χ.)             | α. Ηράκλειος                     |
| 2. Αποκατάσταση των εικόνων              | β. πατριάρχης Μιχαήλ Κηρουλάριος |
| 3. Πρώτος αξιωματούχος της αυτοκρατορίας | γ. Κάρολος ο Μέγας (Καρλομάγνος) |
| 4. Εξελληνισμός του Βυζαντινού Κράτους   | δ. Θεοδώρα                       |
| 5. Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας         | ε. Θεόδωρος Λάσκαρης             |
| 6. Σχίσμα των δύο Εκκλησιών (1054 μ.Χ.)  |                                  |
| 7. Αυτοκρατορία της Νίκαιας              |                                  |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *Ανθρωπισμός, Ειρήνη της Αυγούστας*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Εγίρα ονομάζεται:

- α. η αποδημία του Μωάμεθ από τη Μέκκα στη Μεδίνα
- β. η χρονολογία γραφής του Κορανίου
- γ. η έναρξη διδασκαλίας της θρησκείας του Ισλάμ
- δ. ο θάνατος του Μωάμεθ

2. Η Εικονομαχία:

- α. υποστηρίχθηκε από την Εκκλησία της Ρώμης
- β. βελτίωσε τις σχέσεις ανατολικής και δυτικής Εκκλησίας
- γ. επιδείνωσε τις σχέσεις ανατολικής και δυτικής Εκκλησίας
- δ. δεν επηρέασε τις σχέσεις των δύο Εκκλησιών

3. Οι σκλαβηνίες:

- α. ήταν ημιαυτόνομες αρχικά και πλήρωναν φόρο υποτέλειας στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία
- β. ήταν ανεξάρτητα κρατίδια εκτός της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας
- γ. ήταν νησίδες σλαβικού πληθυσμού στην Ιταλική Χερσόνησο
- δ. εξελίχθηκαν σε τροχοπέδη για τον εκχριστιανισμό των Σέρβων και των Κροατών

4. Το μεγαλύτερο μέρος (=κορμό) του πληθυσμού του βυζαντινού χωρίου κατά τον 6<sup>ο</sup> αιώνα αποτελούσαν:

- α. οι δυνατοί
- β. οι στρατιώτες
- γ. οι πάροικοι
- δ. οι ελεύθεροι μικροϊδιοκτήτες και οι δούλοι

5. Ένα από τα μέσα άσκησης της Βυζαντινής διπλωματίας ήταν:

- α. η παροχή δανείων σε ξένους ηγεμόνες

β. η υποκίνηση κινημάτων στο εσωτερικό των άλλων κρατών

γ. ο εκχριστιανισμός άλλων λαών

δ. η αιχμαλωσία ξένων ηγεμόνων

(μονάδες 5)

**(II)** Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

| A                         | B                                           |
|---------------------------|---------------------------------------------|
| 1. Φερδινάνδος Μαγγελάνος | α. Δ΄ Σταυροφορία                           |
| 2. Δάντης                 | β. οριστική αναστήλωση των εικόνων          |
| 3. Βαρθολομαίος Ντιάζ     | γ. προδρομική μορφή του Ανθρωπισμού         |
| 4. Έρασμος                | δ. πρώτος περίπλους της Γης                 |
| 5. Θεοδώρα                | ε. ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας              |
|                           | στ. οριστικό Σχίσμα των Εκκλησιών           |
|                           | ζ. οι άνθρωποι δε γεννιούνται αλλά γίνονται |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *φέουδο, Καθολικός Άνθρωπος*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Οι σκλαβηνίες ήταν αυτόνομες νησίδες σλαβικού πληθυσμού στη Μικρά Ασία.
2. Η εμποροβιοτεχνική τάξη κατά τον 11<sup>ο</sup> αιώνα στο Βυζάντιο δεν είχε καμία συμμετοχή στην πολιτική ζωή της αυτοκρατορίας.
3. Η Γαληνότατη Δημοκρατία της Βενετίας ανέλαβε, έναντι αμοιβής, να μεταφέρει τους Σταυροφόρους της Δ΄ Σταυροφορίας στην Ανατολή.
4. Ένας σημαντικός παράγοντας της εξάπλωσης των Οθωμανών τον 14<sup>ο</sup> αιώνα ήταν οι στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις.
5. Η Γερμανία, μετά την Ειρήνη της Αυγούστας (1555), διαιρέθηκε σε κράτη καθολικά και διαμαρτυρόμενα.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. εφεύρεση της τυπογραφίας
- β. ίδρυση της Αυτοκρατορίας της Νίκαιας
- γ. πραγματοποίηση του πρώτου περίπλου της γης
- δ. Πρώτη Σταυροφορία
- ε. οριστικό Σχίσμα των δύο Εκκλησιών

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *αλληλέγγυον, Τρίτη Ρώμη*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Η διδασκαλία του Μωάμεθ, μεταξύ άλλων:

α. έθεσε τέρμα στην πολιτική διάσπαση της Αραβικής Χερσονήσου

β. συντέλεσε στην προσέγγιση Βυζαντινών και Αράβων

γ. οδήγησε στη διάσπαση των αραβικών φυλών

δ. συνέβαλε στη διάδοση του ιουδαϊσμού στην Αραβική Χερσόνησο

2. Οι μικροκαλλιεργητές στην κοινότητα του βυζαντινού χωριού, κατά τα τέλη του 8<sup>ου</sup> αιώνα:

α. πλήρωναν τους φόρους των δυνατών

β. είχαν ευνοϊκή φορολογική μεταχείριση

γ. είχαν υπερβολική φορολογική επιβάρυνση

δ. ήταν εντελώς απαλλαγμένοι από φόρους

3. Μία από τις διαφωνίες που οδήγησαν στο οριστικό Σχίσμα των δύο Εκκλησιών ήταν:

α. η Εικονομαχία

β. το δόγμα περί της εκπόρευσης του Αγίου Πνεύματος και από τον Υιό

γ. η υπαγωγή της Βουλγαρικής Εκκλησίας στο Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως

δ. οι ανεικονικές αντιλήψεις

4. Το Βυζάντιο κατά την τελευταία εκατονταετία της ζωής του:

α. είχε καταρρεύσει οικονομικά

β. εμφάνισε μεγάλη οικονομική ανάπτυξη

γ. σημείωσε ελάχιστες εδαφικές απώλειες

δ. εξακολουθούσε να έχει ισχυρό νόμισμα

5. Ο Βαρθολομαίος Ντιάζ έπλευσε μέχρι:

α. τη Βραζιλία

β. το Ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας

γ. το Κάλικουτ των Ινδιών

δ. το Σαν Σαλβαδόρ

(μονάδες 5)

**(II)** Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

| A                                   | B                                |
|-------------------------------------|----------------------------------|
| 1. Έναρξη της οικονομικής πολιτικής | α. Ηράκλειος                     |
| 2. Θέματα                           | β. Ιωάννης Βατάτζης              |
| 3. Πρώτη Σταυροφορία                | γ. Μαρτίνος Λούθηρος             |
| 4. Θρησκευτική Μεταρρύθμιση         | δ. Ισαάκιος Β΄ Άγγελος           |
| 5. Αυτοκρατορία της Νίκαιας         | ε. Λέων Γ΄ Ίσαυρος               |
|                                     | στ. Κωνσταντίνος ΙΑ΄ Παλαιολόγος |
|                                     | ζ. Ουρβανός Β΄                   |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *σκλαβηνίες, Τρίτη Ρώμη*.

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Πολιτική βάση του κινήματος της Εικονομαχίας υπήρξαν οι ανεικονικές αντιλήψεις των κατοίκων των βαλκανικών επαρχιών του βυζαντινού κράτους.
2. Οι μόνιμες εγκαταστάσεις των Σλάβων στη Χερσόνησο του Αίμου είναι γνωστές με τον όρο σκλαβηνίες.
3. Η στέψη του Καρόλου του Μεγάλου στη Ρώμη είχε ως αποτέλεσμα τη γλωσσική, πολιτική και θρησκευτική διάσπαση της οικουμένης.
4. Ο ρόλος της Βενετίας στην υλοποίηση της Τέταρτης Σταυροφορίας ήταν κομβικός.
5. Ο θαλασσοπόρος Αμέρικο Βεσπούτσι κατέπλευσε μαζί με τον Χριστόφορο Κολόμβο στο Σαν Σαλβαδόρ, πιστεύοντας πως είχε φτάσει στις Ινδίες.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα δεδομένα της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Α περισσεύουν.

| A                                                    | B                                 |
|------------------------------------------------------|-----------------------------------|
| 1. Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους | α. Ηράκλειος                      |
| 2. Ίδρυση της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας         | β. Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος         |
| 3. Τερματισμός της Εικονομαχίας                      | γ. Αλέξιος Ε΄ Δούκας Μούρτζουφλος |
| 4. Εξελληνισμός του Βυζαντινού Κράτους               | δ. Κωνσταντίνος ΙΑ΄ Παλαιολόγος   |
| 5. Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς    | ε. Θεόδωρος Λάσκαρης              |
| 6. Σύνοδος της Φερράρας- Φλωρεντίας                  |                                   |
| 7. Ίδρυση της αυτοκρατορίας της Νίκαιας              |                                   |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *τελετή της περιβολής, Μαύρος Θάνατος.*

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο εκχριστιανισμός των Βουλγάρων πραγματοποιήθηκε από τους ιεραποστόλους Κύριλλο και Μεθόδιο.
2. Το βυζαντινό χωρίον που εμφανίστηκε τον 6ο αιώνα αποτελείται από τους βασιλικούς, τους εμποροβιοτέχνες και τους μικροϊδιοκτήτες.
3. Κύρια αιτία του Σχίσματος των εκκλησιών της Ρώμης και της Κωνσταντινούπολης ήταν η διεκδίκηση της πρωτοκαθεδρίας στον χριστιανικό κόσμο από την εκκλησία της Ρώμης.
4. Στο φεουδαρχικό σύστημα οι πάροικοι αποτελούσαν την πλειονότητα των αγροτών.
5. Τα αρχαία φιλοσοφικά κείμενα μελετήθηκαν για πρώτη φορά κατά την εποχή της Αναγέννησης.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β΄ περισσεύει.

| A                            | B                                                                                                     |
|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Μιχαήλ Κομνηνός<br>Δούκας | α. απαγόρευσε την εισαγωγή ειδών πολυτελείας από τις ιταλικές πόλεις                                  |
| 2. Βαγιαζήτ                  | β. ίδρυσε το Κράτος της Ηπείρου                                                                       |
| 3. Ιωάννης Βατάτζης          | γ. αύξησε τον αριθμό των θεμάτων της αυτοκρατορίας                                                    |
| 4. Λέων Γ΄                   | δ. ταξίδεψε στη Δύση, για να ζητήσει βοήθεια, προκειμένου να αντιμετωπίσει την προέλαση των Οθωμανών  |
| 5. Μανουήλ Β΄<br>Παλαιολόγος | ε. επικράτησε με το στράτευμά του στη μάχη του Κοσσυφοπεδίου<br>στ. υπήρξε εισηγητής της εικονομαχίας |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: *Χαλίφης, Τρίτη Ρώμη*.

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. κήρυξη της Πρώτης Σταυροφορίας από τον πάπα Ουρβανό Β΄
- β. υποταγή της Τραπεζούντας στους Οθωμανούς
- γ. σύναψη συνθήκης του Μιχαήλ Παλαιολόγου με τους Γενουάτες εναντίον των Βενετών
- δ. καταδίκη της εικονομαχίας από τη Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδο
- ε. υιοθέτηση από τον Ηράκλειο του ελληνικού τίτλου «βασιλεύς»

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- 1. Η εικονομαχία έληξε οριστικά με τη σύνοδο της Ιέρειας το 754.
- 2. Οι μόνιμες εγκαταστάσεις των Αβάρων στη χερσόνησο του Αίμου λέγονταν σκλαβηνίες.
- 3. Τη μεγαλύτερη οικονομική δύναμη στο βυζαντινό χωρίον (κοινότητα) κατείχαν οι «δυνατοί».
- 4. Η ιδέα της Τέταρτης Σταυροφορίας ανήκε στον πάπα Ιννοκέντιο Γ΄.
- 5. Η πνευματική παράδοση του Βυζαντίου έσβησε με την Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Τούρκους.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *στρατιωτόπια, τριζωνική καλλιέργεια*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

| A              | B                          |
|----------------|----------------------------|
| 1. Φώτιος      | α. πάπας                   |
| 2. Βόρης       | β. ηγεμόνας της Μοραβίας   |
| 3. Ουρβανός Β΄ | γ. ηγεμόνας των Βουλγάρων  |
| 4. Ηράκλειος   | δ. χαλίφης                 |
| 5. Ραστισλάβος | ε. Βυζαντινός αυτοκράτορας |
|                | στ. πατριάρχης             |

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

- α. Σύνοδος Φερράρας-Φλωρεντίας
- β. Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους
- γ. Α΄ Σταυροφορία
- δ. Έναρξη Εικονομαχίας
- ε. Α΄ Σχίσμα μεταξύ των δύο Εκκλησιών

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *ιερός πόλεμος, τελετή της περιβολής.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Ηράκλειος ήταν ο πρώτος αυτοκράτορας που υιοθέτησε τον ελληνικό τίτλο «βασιλεύς πιστός εν Χριστώ».
2. Ο Μωάμεθ επηρεάστηκε μόνο από τον Χριστιανισμό.
3. Η εικονομαχία είχε αρνητικές συνέπειες για τις σχέσεις της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας με τη Δύση.
4. Οι Σταυροφορίες ήταν μία κίνηση που εκδηλώθηκε τον 9ο αι. και αποσκοπούσε στην απελευθέρωση των Αγίων Τόπων.
5. Το τελευταίο ταξίδι του Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγου στη Δύση απέδωσε σημαντικά οφέλη.

(μονάδες 5)

(II) Να κατατάξετε στη σωστή χρονολογική σειρά τα ακόλουθα γεγονότα, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους
- β. ο Καρλομάγνος στέφεται αυτοκράτωρ
- γ. Σύνοδος Φερράρας-Φλωρεντίας
- δ. άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Τούρκους
- ε. η Μόσχα θεωρήθηκε ως Τρίτη Ρώμη

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *στρατιωτόπια*, *filioque*.

**Μονάδες 10+5 = 15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Το 622 ο Μωάμεθ εκδιώχθηκε από τη Μεδίνα και κατέφυγε στη Μέκκα.
2. Κατά τον 9<sup>ο</sup> αιώνα οι Βυζαντινοί επιδίωξαν τον εκχριστιανισμό των Σλάβων.
3. Ο Ερρίκος Δ΄ ορίστηκε αρχηγός της Τέταρτης Σταυροφορίας.
4. Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης το Παρίσι θεωρήθηκε ως Τρίτη Ρώμη.
5. Οι διαφωτιστές ταξίδευαν στο εξωτερικό εκθέτοντας τις απόψεις τους προσκεκλημένοι συχνά από ηγεμόνες της λεγόμενης φωτισμένης δεσποτείας.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Πρώτος περίπλους της γης
- β. Οριστικό Σχίσμα των δύο Εκκλησιών
- γ. Συνθήκη της Γάνδης
- δ. Αφετηρία του χρονολογικού συστήματος των Αράβων (Εγίρα)
- ε. Κατάληψη της Αδριανούπολης από τους Οθωμανούς

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *στρατιωτόπια, τελετή της περιβολής.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο λογοθέτης του Γενικού είχε την ευθύνη του αμυντικού συστήματος του Βυζαντίου.
2. Ο βυζαντινός πολιτισμός ρίζωσε βαθιά στη Μοραβία από τον 9<sup>ο</sup> αιώνα.
3. Ο πάπας Ουρβανός Β΄ κήρυξε την Τέταρτη Σταυροφορία.
4. Ο Βαρθολομαίος Ντιάζ, όταν αποβιβάστηκε στο Σαν Σαλβαντόρ, πίστεψε πως έφτασε στις Ινδίες.
5. Στη Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη προβάλλονται οι αρχές του Διαφωτισμού.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Κατάληψη της Βραζιλίας από τον Αλβαρέζ Καμπράλ
- β. Οριστικό Σχίσμα μεταξύ των δύο Εκκλησιών
- γ. Δόγμα Μονρόε
- δ. Ίδρυση πρώτων θεμάτων στη Μ. Ασία
- ε. Σύνοδος Φερράρας- Φλωρεντίας

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *αλληλέγγυον, γενίτσαροι*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Ο Ηράκλειος υιοθέτησε τον τίτλο:

- α. πιστός εν Χριστώ βασιλεύς
- β. αυτοκράτωρ Ρωμαίων (imperator Romanorum)
- γ. καίσαρ (Caesar)
- δ. αύγουστος (augustus)

2. Την ημέρα των Χριστουγέννων του έτους 800, ο Κάρολος ο Μέγας (Καρλομάγνος) στέφθηκε:

- α. πατρίκιος της Ρώμης
- β. ελέω Θεού βασιλεύς
- γ. Μέγας και ειρηνοποιός αυτοκράτωρ, κυβερνήτης του Ρωμαϊκού κράτους
- δ. αυλάρχης

3. Ο Μιχαήλ Παλαιολόγος συνήψε συνθήκη με:

- α. τους Βενετούς
- β. τους Άραβες
- γ. τους Βούλγαρους
- δ. τους Γενουάτες

4. Κληρονόμος των πνευματικών παραδόσεων και των πολιτικών ιδεών του Βυζαντίου φιλοδόξησε, μετά την Άλωση, να γίνει:

- α. η Ιταλία
- β. η Ρωσία
- γ. η Δύση
- δ. η Οθωμανική Αυτοκρατορία

5. Στην αναβίωση των ελληνικών γραμμάτων στη Δύση υπήρξε καθοριστική η συμβολή:

- α. των μοναχών
- β. των νέων ανακαλύψεων
- γ. των Ελλήνων λογίων που κατέφυγαν στην Ιταλία
- δ. του πρώτου περίπλου της γης

(μονάδες 5)

**(II)** Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν:

| A                      | B                    |
|------------------------|----------------------|
| 1. Μωάμεθ              | α. Νίκαια            |
| 2. Βόρης               | β. Πορτογαλία        |
| 3. Ισαάκιος Β΄ Άγγελος | γ. Γερμανία          |
| 4. Βάσκο ντα Γκάμα     | δ. Αραβία            |
| 5. Μαρτίνος Λούθηρος   | ε. Βουλγαρία         |
|                        | στ. Κωνσταντινούπολη |
|                        | ζ. Μοραβία           |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: *Λογοθέτης του Δρόμου, Όρκος του Σφαιριστηρίου.*

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η εικονομαχία μπορεί να θεωρηθεί καρπός της βούλησης ορισμένων αυτοκρατόρων με ιδιότυπες θρησκευτικές ιδέες.
2. Ο Κωνσταντίνος – Κύριλλος επινόησε το λεγόμενο γλαγολιτικό αλφάβητο.
3. Η γεωργική επανάσταση στη Δυτική Ευρώπη του 11<sup>ου</sup> αιώνα εκφράζεται με αύξηση των καλλιεργούμενων εκτάσεων και τεχνολογικές καινοτομίες.
4. Η περίοδος της Φραγκοκρατίας στον ελλαδικό χώρο δεν είχε μεγάλη διάρκεια.
5. Η αυτοκρατορία της Τραπεζούντας δεν άσκησε μεγάλη επίδραση στις τύχες του Βυζαντίου.

(μονάδες 5)

(II) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Τα πρώτα θέματα του βυζαντινού κράτους οργανώθηκαν περί τα μέσα του 7<sup>ου</sup> αιώνα:
  - α. στη Βαλκανική Χερσόνησο
  - β. στην Ιταλία
  - γ. στη Μικρά Ασία
  - δ. στη Βόρεια Αφρική
2. Κύρια αιτία του Σχίσματος του 1054 υπήρχε η διεκδίκηση της πρωτοκαθεδρίας στο χριστιανικό κόσμο εκ μέρους:
  - α. της Ρώμης
  - β. της Βενετίας
  - γ. της Κωνσταντινούπολης
  - δ. των Σλάβων
3. Κληρονόμος των πνευματικών παραδόσεων και των πολιτικών ιδεών του Βυζαντίου φιλοδόξησε, μετά την Άλωση, να γίνει:
  - α. η Ιταλία

- β. η Ρωσία
- γ. η Δύση
- δ. η Οθωμανική Αυτοκρατορία

4. Το έργο της ηθικοπνευματικής ανασυγκρότησης και της αποσαφήνισης του καθολικού δόγματος ανέλαβε:

- α. η Ιερά Εξέταση
- β. η λογοκρισία
- γ. η Σύνοδος του Τρέντο
- δ. το τάγμα των μοναχών

5. Ο Όρκος του σφαιριστηρίου για δέσμευση καθιέρωσης συντάγματος στη Γαλλία (20 Ιουνίου 1789) δόθηκε από τους εκπροσώπους:

- α. του κλήρου
- β. της Τρίτης Τάξης
- γ. των ευγενών
- δ. του βασιλιά

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: *φέουδο, γενίτσαροι*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η απόφαση της συνόδου της Κωνσταντινούπολης (843 μ. Χ.) για αποκατάσταση των εικόνων οριστικοποίησε την αποτυχία του κράτους να επιβάλει ολοκληρωτικά τη βούλησή του στην Εκκλησία.
2. Μετά τον εκχριστιανισμό των Σλάβων, η Λειτουργία και το κήρυγμα στη Μοραβία γίνονταν στην ελληνική γλώσσα.
3. Κατά τον 12<sup>ο</sup> αιώνα οι πόλεις στη Δυτική Ευρώπη γίνονται κέντρα συναλλαγών, κινητήριες δυνάμεις της παραγωγής.
4. Γενική ήταν η εντύπωση ότι η παραμονή των σταυροφόρων της Τέταρτης Σταυροφορίας στην Κωνσταντινούπολη θα ήταν προσωρινή.
5. Η συμβολή των Ελλήνων λογίων που κατέφυγαν στην Ιταλία, μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς, στην αναβίωση των Ελληνικών γραμμάτων στη Δύση δεν ήταν σημαντική.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

| A                                | B                                |
|----------------------------------|----------------------------------|
| 1. Κάρολος ο Μέγας (Καρλομάγνος) | α. Κράτος της Ηπείρου            |
| 2. Ερρίκος ΣΤ΄                   | β. Αμερική                       |
| 3. Μιχαήλ Κομνηνός Δούκας        | γ. Βραζιλία                      |
| 4. Αλβαρέζ Καμπράλ               | δ. Φραγκικό βασίλειο             |
| 5. Αμέρικο Βεσπούτσι             | ε. Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας |
|                                  | στ. Γερμανική αυτοκρατορία       |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: *θέματα, κατάλογος απαγορευμένων βιβλίων (Index Librorum Prohibitorum)*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Από τα τέλη του 10<sup>ου</sup> αιώνα στο Βυζάντιο οι αγροτικές κοινότητες και ο δήμος υφίστανται την ασφυκτική πίεση των μεγαλογαιοκτημόνων.
2. Στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας του φεουδαρχικού συστήματος βρίσκονταν οι φεουδάρχες.
3. Από τα τέλη του 12<sup>ου</sup> αιώνα στην Ευρώπη αρχίζει να διαδίδεται ο θεσμός των εμποροπανηγύρεων.
4. Στην κρίσιμη στιγμή της πολιορκίας της Κωνσταντινούπολης από τον Μωάμεθ Β΄ η βοήθεια από τη Δύση υπήρξε ουσιαστική και πολυπληθής.
5. Οι φορείς του ανθρωπισμού αρνούνταν κάθε σχέση με τη θρησκεία.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

| A                       | B                                                                  |
|-------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| 1. Λέων Γ΄ Ίσαυρος      | α. αποκατάσταση των εικόνων                                        |
| 2. Τζον Λοκ             | β. διατύπωση της θεωρίας της διάκρισης των εξουσιών                |
| 3. Ηράκλειος            | γ. υιοθέτηση του ελληνικού τίτλου <i>βασιλεύς πιστός εν Χριστώ</i> |
| 4. Χριστόφορος Κολόμβος | δ. έναρξη οικονομικής                                              |
| 5. Μοντεσκιέ            | ε. πίστη στη σφαιρικότητα της Γης                                  |
|                         | στ. αρχή του κοινωνικού συμβολαίου                                 |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: *θέματα, Ιερά Εξέταση*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Τα πρώτα θέματα οργανώθηκαν στη Μικρά Ασία περί τα μέσα του 7<sup>ου</sup> αιώνα.
2. Οι σκλαβηνίες που βρίσκονταν στα νότια της Βαλκανικής χερσονήσου δεν κατέστη ποτέ δυνατό να ενσωματωθούν στη θεματική διοίκηση του Βυζαντινού κράτους.
3. Οι βασιλικοί δέσποζαν ανάμεσα στην αριστοκρατική τάξη της βυζαντινής κοινωνίας.
4. Ο Λογοθέτης του δρόμου ήταν υπεύθυνος για τη χάραξη της εξωτερικής πολιτικής του Βυζαντινού κράτους.
5. Η κήρυξη του Εκατονταετούς Πολέμου (1339-1453) μεταξύ Αγγλίας και Γαλλίας συνέβαλε στην κρίση του συστήματος της φεουδαρχίας.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Σύνοδος του Τρέντο
- β. Εγίρα
- γ. Έναρξη της Εικονομαχίας
- δ. Ίδρυση του Δεσποτάτου της Ηπείρου
- ε. Κήρυξη της Πρώτης Σταυροφορίας

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *ιερός πόλεμος, Ιερά Εξέταση*.

**Μονάδες 7+8= 15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Α περισσεύουν.

| A                             | B                                                |
|-------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1. καθολικός άνθρωπος         | α. Ίδρυσε το κράτος (Δεσποτάτο) της Ηπείρου      |
| 2. Βονιφάτιος ο Μομφερρατικός | β. Στέφθηκε αυτοκράτωρ το 800 μ.Χ. στη Ρώμη      |
| 3. Λέων Γ΄ Ίσαυρος            | γ. Αποτελεί το πρότυπο ανθρώπου της Αναγέννησης  |
| 4. Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος     | δ. Εξέδωσε το πρώτο εικονομαχικό διάταγμα        |
| 5. Μιχαήλ Κομνηνός Δούκας     | ε. Αναζήτησε βοήθεια κατά των Οθωμανών στη Δύση. |
| 6. Καρλομάγνος                |                                                  |
| 7. Μάρκος ο Ευγενικός         |                                                  |

(μονάδες 5)

(II) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Ο πατριάρχης Φώτιος πρωταγωνίστησε:

- α. στο Σχίσμα του 1054
- β. στο Πρώτο Σχίσμα (867)
- γ. στην κήρυξη της Πρώτης Σταυροφορίας
- δ. στην κήρυξη της Τέταρτης Σταυροφορίας

2. Άμεσοι υποτελείς του βασιλιά στην κοινωνική ιεραρχία της φεουδαρχίας ήταν:

- α. οι ελεύθεροι γεωργοί
- β. οι πάροικοι
- γ. οι ιππότες
- δ. οι φεουδάρχες

3. Στρατιωτικό σώμα των Οθωμανών δεν αποτελούσαν:

- α. οι ιππείς-τιμαριούχοι
- β. οι γενίτσαροι
- γ. οι φεουδάρχες

δ. οι γαζήδες

4. Από τους λίγους δυτικούς που έσπευσαν σε βοήθεια της Κωνσταντινούπολης κατά την πολιορκία από τους Οθωμανούς ήταν:

α. ο Ιουστινιάνης

β. ο Γεώργιος Σκεντέρμπεης

γ. ο Ιωάννης Ουνυάδης

δ. ο Ταμερλάνος

5. Τον πρώτο περίπλου της γης ανέλαβε να πραγματοποιήσει:

α. ο Χριστόφορος Κολόμβος

β. ο Φερδινάνδος Μαγγελάνος

γ. ο Αμέρικο Βεσπούτσι

δ. ο Βάσκο ντα Γκάμα

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *χαλίφης, βασιλικοί*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Τα θέματα αρχικά ήταν στρατιωτικές μονάδες μετακινούμενες ανά την επικράτεια.
2. Το Κοράνιο καθορίζει μόνο τη θρησκευτική συμπεριφορά των πιστών μουσουλμάνων.
3. Την περίοδο του Σχίσματος μεταξύ των δύο εκκλησιών οι σύγχρονοι δεν έδωσαν στο γεγονός ιδιαίτερη προσοχή.
4. Στα μέσα του 11<sup>ου</sup> αιώνα παρουσιάζονται στη Δυτική Ευρώπη και στη Βόρεια Ιταλία οι πρώτες ενδείξεις μιας αρχόμενης ακμής.
5. Η Μεταρρύθμιση δεν επέφερε σημαντικές μεταβολές στη νοοτροπία των ανθρώπων της εποχής και στις κοινωνικές τους σχέσεις.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

- α. Μεταρρύθμιση του Λούθηρου
- β. Ανάκτηση της Κωνσταντινούπολης από τον Μιχαήλ Παλαιολόγο
- γ. Εφεύρεση της τυπογραφίας
- δ. Ανακάλυψη της Αμερικής από τον Κολόμβο
- ε. Ίδρυση της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: *βασιλικοί, καθολικός άνθρωπος (homo universalis)*.

**Μονάδες 7+8= 15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Οι μόνιμες εγκαταστάσεις των Σλάβων στη χερσόνησο του Αίμου είναι γνωστές με τον όρο «σκλαβηνίες».
2. Οι Σλάβοι οφείλουν τις απαρχές της εθνικής φιλολογίας τους στους αδελφούς Κωνσταντίνο-Κύριλλο και Μεθόδιο.
3. Κατά την περίοδο των μέσων του 11<sup>ου</sup> αιώνα προς αρχές του 12<sup>ου</sup> αιώνα δεν ιδρύθηκαν νέες πόλεις ούτε επεκτάθηκαν παλαιοί οικιστικοί πυρήνες.
4. Ο Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγος προκάλεσε στους Δυτικούς αισθήματα αντιπάθειας.
5. Στη διάδοση της Αναγέννησης και του Ανθρωπισμού υπήρξε καταλυτική και η συμβολή της τυπογραφίας

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

| A                    | B                   |
|----------------------|---------------------|
| 1. Καρλομάγνος       | α. Νίκαια           |
| 2. Βόρης             | β. Γερμανία         |
| 3. Ιωάννης Βατάτζης  | γ. Ρωσία            |
| 4. Λουκάς Νοταράς    | δ. Βουλγαρία        |
| 5. Μαρτίνος Λούθηρος | ε. Κωνσταντινούπολη |
|                      | στ. Φραγκικό κράτος |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: *τελετή της περιβολής, Αναγέννηση.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

**1.α.** Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Τα θέματα αρχικά ήταν:

- α. διοικητικές περιφέρειες του Βυζαντινού κράτους
- β. κτήματα από τα οποία οι στρατιώτες εξασφάλιζαν τον οπλισμό τους
- γ. στρατιωτικές μονάδες μετακινούμενες ανά την επικράτεια
- δ. εύρωστες και ομοιογενείς κοινότητες αγροτών

2. Το 800 μ.Χ. στέφθηκε αυτοκράτορας στη Ρώμη ο:

- α. Κάρολος ο Μέγας (Καρλομάγνος)
- β. Κάρολος Μαρτέλος
- γ. Πιπίνος Α΄
- δ. Κωνσταντίνος ΣΤ΄

3. Δεν ήταν μέσο που χρησιμοποιούσε η βυζαντινή διπλωματία:

- α. οι χορηγίες
- β. η σύναψη συμμαχιών
- γ. ο εκχριστιανισμός λαών
- δ. η εγκατάσταση μόνιμων διπλωματικών αντιπροσωπειών

4. Στα μέσα του 11<sup>ου</sup> αιώνα πραγματοποιείται στην Ευρώπη μία:

- α. βιομηχανική επανάσταση
- β. γεωργική επανάσταση
- γ. τεχνολογική επανάσταση
- δ. εθνική επανάσταση

5. Το Νοέμβριο του 1095 ο πάπας Ουρβανός κήρυξε:

- α. την Πρώτη Σταυροφορία
- β. την Τέταρτη Σταυροφορία
- γ. τον Ιερό πόλεμο
- δ. το Σχίσμα μεταξύ των δύο εκκλησιών

6. Ανύψωσε την αυτοκρατορία της Νίκαιας ο:

- α. Ιωάννης Καντακουζηνός
- β. Μιχαήλ Κομνηνός Δούκας
- γ. Ιωάννης Βατάτζης
- δ. Κωνσταντίνος ΙΑ΄ Παλαιολόγος

7. Οι πρώτες κατακτήσεις των Οθωμανών έγιναν με αξιοποίηση του παλιού ισλαμικού θεσμού των:

- α. γενιτσάρων
- β. ιπποτών
- γ. βασιλικών
- δ. γαζήδων

8. Την Πόλη ανέλαβε να υπερασπιστεί, στην πολιορκία της από το Μωάμεθ Β΄, ο:

- α. Ιωάννης ΣΤ΄ Καντακουζηνός
- β. Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος
- γ. Κωνσταντίνος ΙΑ΄ Παλαιολόγος
- δ. Γεώργιος Σκεντέρμπεης

9. Στη διάδοση της Αναγέννησης και του Ανθρωπισμού υπήρξε καταλυτική και η συμβολή:

- α. του Κορανίου
- β. της τυπογραφίας
- γ. του Λουθηρανισμού
- δ. της εκκλησίας

10. Κατά την Αντιμεταρρύθμιση, η Καθολική εκκλησία αναδιοργάνωσε ένα μεσαιωνικό θεσμό:

α. την Ιερά Εξέταση

β. τη Δίαιτα

γ. τα συγχωροχάρτια

δ. την Ομολογία της Αυγούστας

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: *στρατιωτόπια, τελετή της περιβολής.*

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

| A                        | B                                                                        |
|--------------------------|--------------------------------------------------------------------------|
| 1. λογοθέτης του Γενικού | α. είδος πρωθυπουργού στο Βυζαντινό κράτος                               |
| 2. λογοθέτης του Δρόμου  | β. Ρώσος τσάρος                                                          |
| 3. Χαλίφης               | γ. Βούλγαρος ευγενής                                                     |
| 4. αυλάρχης              | δ. αξιωματούχος του Φραγκικού κράτους                                    |
| 5. βογιάρος              | ε. τοποτηρητής του Μωάμεθ<br>στ. αξιωματούχος αρμόδιος για τα οικονομικά |

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η Γαληνοτάτη Δημοκρατία της Βενετίας ανέλαβε το 1201 έναντι αμοιβής να μεταφέρει τους σταυροφόρους στην Ανατολή.
2. Κορυφαία επιτυχία του Θεοδώρου Κομνηνού Δούκα ήταν η ανάκτηση της Κωνσταντινούπολης από τους Λατίνους.
3. Κατά την περίοδο από το 1270 ως το 1330 στη δυτική Ευρώπη παρουσιάστηκε πρόβλημα επισιτισμού εξαιτίας της δημογραφικής αύξησης.
4. Η Αναγέννηση ξεκίνησε από ακμαίες οικονομικά πόλεις της Ιταλίας.
5. Ο πρώτος περίπλους της γης πραγματοποιήθηκε από τον Βάσκο ντα Γκάμα.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *τελετή της περιβολής, Ανθρωπισμός.*

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Από τα τέλη του 10<sup>ου</sup> αιώνα τα συμφέροντα των μεγάλων γαιοκτημόνων στο Βυζαντινό Κράτος έρχονταν σε σύγκρουση με εκείνα της παλατιανής αριστοκρατίας.
2. Οι διοικητικές μεταρρυθμίσεις του Καρλομάγνου συνετέλεσαν στη διαμόρφωση του φεουδαρχικού συστήματος στη Δύση.
3. Η ιδέα της σταυροφορίας ήταν, κατά την επικρατέστερη άποψη, διαδεδομένη στο Βυζάντιο.
4. Στην ενίσχυση των ανθρωπιστικών σπουδών στη Δύση συνέβαλαν Έλληνες λόγιοι κατά τον 15<sup>ο</sup> και 16<sup>ο</sup> αιώνα.
5. Ο Χριστόφορος Κολόμβος, αντίθετα με τους Πορτογάλους, ακολούθησε δυτική κατεύθυνση στα ταξίδια του προς την ανατολική Ασία.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. θυροκόλληση των 95 θέσεων του Λουθήρου
- β. Πρώτη Σταυροφορία
- γ. στέψη του Καρλομάγνου στη Ρώμη
- δ. κατάληψη της Προύσας από τον Ορχάν
- ε. έναρξη της Εικονομαχίας

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *αλληλέγγυον, γενίτσαροι*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

| A              | B                                                           |
|----------------|-------------------------------------------------------------|
| 1. βογιάροι    | α. φανατικοί πολεμιστές του Ισλάμ                           |
| 2. βασιλικοί   | β. αξιωματούχοι του Βυζαντινού Κράτους                      |
| 3. κόμητες     | γ. πολεμιστές του βυζαντινού στρατού                        |
| 4. σταυροφόροι | δ. Βούλγαροι ευγενείς                                       |
| 5. γαζήδες     | ε. απελευθερωτές των Αγίων Τόπων                            |
|                | στ. αξιωματούχοι του Ρωσικού Κράτους                        |
|                | ζ. στρατιωτικοί και πολιτικοί διοικητές στο Φραγκικό Κράτος |

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Το Βυζαντινό Κράτος κατά τον 7<sup>ο</sup> αιώνα απέκτησε εθνολογική ομοιογένεια.
2. Η Εικονομαχία υπήρξε μία θρησκευτική έριδα χωρίς πολιτικό χαρακτήρα.
3. Η κατάλυση του κράτους των Λογγοβάρδων από τον Κάρολο (Καρλομάγνο) είχε ως αποτέλεσμα την ισχυροποίηση του Φραγκικού Κράτους.
4. Η βοήθεια της Δύσης προς τους Βυζαντινούς κατά την πολιορκία της Κωνσταντινούπολης από τον Μωάμεθ Β΄ υπήρξε ελάχιστη.
5. Παρά την εφεύρεση της τυπογραφίας στην επαρχία η πλειονότητα του πληθυσμού παρέμενε αναλφάβητη.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *βασάλοι, Τρίτη Ρώμη*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Την ανώτατη στρατιωτική και πολιτική εξουσία του θέματος ασκούσε ο στρατηγός.
2. Τον 8<sup>ο</sup> αιώνα το Φραγκικό βασίλειο περιλάμβανε τη σημερινή Γαλλία και τμήμα της σημερινής Ισπανίας.
3. Τον 11<sup>ο</sup> αιώνα η τάξη των επιχειρηματιών συμμετείχε ενεργά στην πολιτική ζωή του Βυζαντίου.
4. Οι Μεγάλοι Κομνηνοί ίδρυσαν την Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας.
5. Τον 15<sup>ο</sup> στη Βαλκανική, ο βοεβόδας της Τρανσυλβανίας Ιωάννης Ουνιάδης δεν προκάλεσε δυσχέρειες στους Τούρκους.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Κατάληψη της Προύσας από τους Οθωμανούς
- β. Εφεύρεση της τυπογραφίας
- γ. Οργάνωση των πρώτων θεμάτων στη Μικρά Ασία
- δ. Κήρυξη της Πρώτης Σταυροφορίας
- ε. Έναρξη της Εικονομαχίας

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *ιερός πόλεμος (τζιχάντ), συγχωροχάρτια.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

| A                         | B                           |
|---------------------------|-----------------------------|
| 1. Μωάμεθ                 | α. αλληλέγγυον              |
| 2. Κωνσταντίνος-Κύριλλος  | β. πρώτος περίπλους της γης |
| 3. Φώτιος                 | γ. Πρώτο Σχίσμα             |
| 4. Ιωάννης Γουτεμβέργιος  | δ. εφεύρεση της τυπογραφίας |
| 5. Φερδινάνδος Μαγγελάνος | ε. οικονομικό διάταγμα      |
|                           | στ. γλαβολιτικό αλφάβητο    |
|                           | ζ. Κοράνιο                  |

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο θεσμός των θεμάτων οδήγησε στην ενίσχυση της μικρής και μεσαίας ιδιοκτησίας.
2. Το σύστημα της φεουδαρχίας αναπτύχθηκε μετά την κατάρρευση της δυναστείας των Μεροβιγγίων.
3. Η πρωτοβουλία των Σταυροφοριών προήλθε από τους βυζαντινούς αυτοκράτορες.
4. Η πνευματική παράδοση του Βυζαντίου δεν έσβησε με την Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς.
5. Το μεγαλύτερο πλήγμα για την ευρωπαϊκή κοινωνία του 14<sup>ου</sup> αιώνα υπήρξε η επιδημία της βουβωνικής πανώλης.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *ανεικονικές αντιλήψεις, Ιερά Εξέταση.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν:

| A                         | B                                                                     |
|---------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| 1. Κάρολος Μαρτέλος       | α. κατέλαβε την Κωνσταντινούπολη                                      |
| 2. Μιχαήλ Γ΄              | β. σημείωσε στρατιωτικές επιτυχίες εναντίον των Αράβων                |
| 3. Μουράτ Α΄              | γ. διαίρεσε την επικράτεια του βασιλείου του σε 200 περίπου κομητείες |
| 4. Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγος | δ. μετέφερε την πρωτεύουσα του κράτους του στην Αδριανούπολη          |
| 5. Μαρτίνος Λούθηρος      | ε. ταξίδεψε στη Δύση για αναζήτηση στρατιωτικής βοήθειας              |
|                           | στ. καταδίκασε τα συγχωροχάρτια                                       |
|                           | ζ. αναχαίτισε τους Άραβες στο Πουατιέ της Γαλλίας                     |

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Χαλίφης ήταν συγχρόνως θρησκευτικός και κοσμικός ηγέτης.
2. Ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος επινόησε το γλαγολιτικό αλφάβητο και μετέφρασε την Αγία Γραφή στα σλαβονικά.
3. Κύρια αιτία του οριστικού Σχίσματος μεταξύ των δύο Εκκλησιών ήταν το ζήτημα της χρήσης των αζύμων στη Θεία Λειτουργία.
4. Στα μέσα του 11<sup>ου</sup> αιώνα, στην Ευρώπη, το χρήμα δεν χρησιμοποιείται στις συναλλαγές.
5. Η οικονομική πολιτική του Ιωάννη Βατάτζη είχε ως στόχο την αυτάρκεια της Αυτοκρατορίας της Νίκαιας.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *στρατιωτόπια, προτεστάντες ή διαμαρτυρόμενοι.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίστε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ένας σεισμός (726), που ερμηνεύτηκε ως εκδήλωση της οργής του Θεού, αποτέλεσε την αφορμή για την έναρξη της εικονομαχίας.
2. Το 864 ο Βούλγαρος ηγεμόνας Βόρης βαπτίστηκε Χριστιανός στην Κωνσταντινούπολη.
3. Από τα τέλη του 10<sup>ου</sup> αιώνα οι μεγαλογαιοκτήμονες και η παλατιανή αριστοκρατία αποτελούν μια ενιαία τάξη.
4. Το 12<sup>ο</sup> αι. στην Ευρώπη το εμπόριο δεν έχει ευρεία ακτίνα δράσης.
5. Ο Θεόδωρος Κομνηνός Δούκας στέφθηκε αυτοκράτορας Ρωμαίων στη Νίκαια της Βιθυνίας.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. ο πάπας Ουρβανός Β΄ κήρυξε την Πρώτη Σταυροφορία
- β. ο σουλτάνος Μουράτ Α΄ μετέφερε την πρωτεύουσα του Οθωμανικού κράτους στην Αδριανούπολη
- γ. ο Καρλομάγνος στέφθηκε αυτοκράτορας στη Ρώμη
- δ. ο Μωάμεθ άρχισε να διδάσκει δημόσια τη θρησκεία του Ισλάμ
- ε. ο Ιωάννης Γουτεμβέργιος εφεύρε την τυπογραφία

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *θέματα, ιππείς-τιμαριούχοι.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

| A                                 | B                                     |
|-----------------------------------|---------------------------------------|
| 1. Χαλίφης                        | α. άλωση της Κωνσταντινούπολης (1204) |
| 2. Βόρης                          | β. Αυτοκρατορία της Νίκαιας           |
| 3. Αλέξιος Ε΄ Δούκας Μούρτζουφλος | γ. μάχη της Άγκυρας                   |
| 4. Ιωάννης Βατάτζης               | δ. ηγεμόνας της Βουλγαρίας            |
| 5. Ορχάν                          | ε. τοποτηρητής του Προφήτη            |
|                                   | στ. ιδρυτής Οθωμανικού κράτους        |
|                                   | ζ. κατάληψη της Προύσας               |

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο λογοθέτης του Γενικού είχε την ευθύνη των οικονομικών.
2. Οι νομάδες της προϊσλαμικής Αραβίας ήταν σοβαρή απειλή για τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία.
3. Στο βυζαντινό χωρίον (κοινότητα) δεσπόζει ο ιερέας με το ηθικό κύρος του.
4. Η ιδέα της σταυροφορίας δεν ήταν ξένη στο Βυζάντιο.
5. Στη Σύνοδο της Φερράρας-Φλωρεντίας ο Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος δέχθηκε την πλήρη υποταγή της Ορθόδοξης στην Καθολική Εκκλησία.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: *αλληλέγγυον, γενίτσαροι*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

| A                          | B                              |
|----------------------------|--------------------------------|
| 1. Κωνσταντίνος Ε΄ Ίσαυρος | α. Πρώτο Σχίσμα                |
| 2. πατριάρχης Φώτιος       | β. μάχη στο Κοσσυφοπέδιο       |
| 3. πάπας Ιννοκέντιος       | γ. κράτος της Ηπείρου          |
| 4. Μιχαήλ Κομνηνός Δούκας  | δ. σύνοδος της Ιέρειας         |
| 5. Σέρβος ηγεμόνας Λάζαρος | ε. Σύνοδος Φερράρας-Φλωρεντίας |
|                            | στ. Τέταρτη Σταυροφορία        |
|                            | ζ. κατάληψη της Ανδριανούπολης |

(μονάδες 5)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Τα πρώτα θέματα οργανώθηκαν στη Μικρά Ασία περί τα μέσα του 6<sup>ου</sup> αιώνα.
2. Το 622 ο Μωάμεθ εκδιώχθηκε από τη Μεδίνα στη Μέκκα.
3. Το μεγαλύτερο πλήγμα για τους δυνατούς αποτέλεσε το αλληλέγγυον.
4. Η ιδέα των Σταυροφοριών γεννήθηκε στη Δυτική Ευρώπη στη διάρκεια του 11<sup>ου</sup> αιώνα.
5. Μετά την άλωση του 1453 η Βενετία θεωρήθηκε ως Τρίτη Ρώμη.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: *λογοθέτης του Δρόμου, καθολικός άνθρωπος.*

**Μονάδες 6+9=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

| A                           | B                                    |
|-----------------------------|--------------------------------------|
| 1. Κάρολος Μαρτέλος         | α. μάχη στο Κοσσυφοπέδιο             |
| 2. Ραστισλάβος              | β. Σύνοδος Φερράρας-Φλωρεντίας       |
| 3. Βονιφάτιος Μομφερρατικός | γ. Πρώτη Σταυροφορία                 |
| 4. Βαγιαζήτ                 | δ. Τέταρτη Σταυροφορία               |
| 5. Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος   | ε. αναχαίτιση των Αράβων στο Πουατιέ |
|                             | στ. ηγεμόνας της Μοραβίας            |
|                             | ζ. κατάληψη της Ανδριανούπολης       |

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Τα θέματα αρχικά ήταν οι περιοχές μόνιμης εγκατάστασης των βυζαντινών στρατιωτικών μονάδων.
2. Το Ισλάμ έχει πολλά δάνεια στοιχεία από τη χριστιανική θρησκεία.
3. Ένα από τα μέσα που χρησιμοποιούσε η βυζαντινή διπλωματία ήταν ο εκχριστιανισμός άλλων λαών.
4. Στις παραμονές της τέταρτης Σταυροφορίας η πολιτική, στρατιωτική και οικονομική αδυναμία της Αυτοκρατορίας ήταν εμφανέστατη.
5. Κληρονόμος των πνευματικών παραδόσεων της βυζαντινής αυτοκρατορίας φιλοδόξησε να γίνει μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης η Ιταλία.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: *στρατιωτόπια, αλληλέγγυον*.

**Μονάδες 9+6=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Τα μοναστήρια και οι μοναχοί δεν επλήγησαν από την εικονομαχία, αν και τα μοναστήρια αποτελούσαν τα προπύργια της εικονολατρίας.
2. Στη διάρκεια του 9ου αι. οι σκλαβηνίες που βρίσκονταν στα νοτιοδυτικά του Χερσονήσου του Αίμου εξελίχθηκαν στα πρώτα κρατίδια των Σέρβων και Κροατών.
3. Η δυναστεία των Μακεδόνων κατέβαλε προσπάθειες για να πλήξει τους δυνατούς.
4. Μετά την Άλωση οι Σταυροφόροι επέδειξαν μεγάλο σεβασμό απέναντι στον πληθυσμό και στα έργα τέχνης της Βασιλεύουσας.
5. Μετά την πτώση του Βυζαντίου ως αποδέκτης και συνεχιστής της Βυζαντινής πνευματικής κληρονομιάς φιλοδόξησε να γίνει η Ρωσία.

(μονάδες 5)

(II) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Η οριστική αποκατάσταση των εικόνων πραγματοποιήθηκε με:

- α. τη σύνοδο της Ιέρειας
- β. το διάταγμα του Λέοντα Γ΄
- γ. τη Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδο
- δ. τη σύνοδο του 843 στην Κωνσταντινούπολη

2. Οι Άραβες αναχαιτίστηκαν το 732 στο Πουατιέ της Γαλλίας από:

- α. τον Κάρολο Μαρτέλο
- β. τον Κάρολο τον Μέγα (Καρλομάγνο)
- γ. τον Πιπίνο Α΄
- δ. τους γιους του Πιπίνου Α΄

3. Στο Πρώτο Σχίσμα πρωταγωνιστικό ρόλο διαδραμάτισε ο:

- α. πατριάρχης Μιχαήλ Κηρουλάριος
- β. πατριάρχης Φώτιος

γ. πάπας Ουρβανός Β΄

δ. πάπας Ιννοκέντιος Γ΄

4. Ανέλαβε να πραγματοποιήσει τον πρώτο περίπλου της γης ο:

α. Χριστόφορος Κολόμβος

β. Βάσκο ντα Γκάμα

γ. Φερδινάνδος Μαγγελάνος

δ. Αμέρικο Βεσπούτσι

5. Η θεωρία της διάκρισης των εξουσιών διατυπώθηκε, στη διάρκεια του Ευρωπαϊκού Διαφωτισμού, από τον:

α. Μοντεσκιέ

β. Ρουσσό

γ. Βολταίρο

δ. Λοκ

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *στρατιωτόπια, μετακένωση.*

**Μονάδες 8+7 = 15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β' ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(Ι) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Με τον όρο Σκλαβηνίες είναι γνωστές οι μόνιμες εγκαταστάσεις Σλάβων:

- α. στη Μ. Ασία
- β. στην Ιταλία
- γ. στην Κεντρική Ευρώπη
- δ. στη Χερσόνησο του Αίμου

2. Στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας του φραγκικού κράτους ήταν:

- α. οι κόμητες
- β. οι βαρώνοι
- γ. ο βασιλιάς
- δ. οι μαρκήσιοι

3. Ένα από τα χαρακτηριστικά της γεωργικής επανάστασης είναι:

- α. η τριζωνική καλλιέργεια
- β. η αύξηση του πληθυσμού
- γ. η ανάπτυξη της βιοτεχνίας
- δ. η ανάπτυξη του εμπορίου

4. Την Πρώτη Σταυροφορία κήρυξε ο πάπας:

- α. Ιννοκέντιος Γ΄
- β. Ουρβανός Β΄
- γ. Λέων Γ΄
- δ. Λέων Ι΄

5. Η τελευταία πόλη της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας που κατακτήθηκε από τους Οθωμανούς το 1461 ήταν :

- α. η Καλλίπολη

β. η Κωνσταντινούπολη

γ. η Προύσα

δ. η Τραπεζούντα

(μονάδες 5)

**(II)** Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το παλαιότερο:

α. εφεύρεση τυπογραφίας

β. άλωση Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους

γ. Ειρήνη της Αυγούστας

δ. πρώτος περίπλους της γης

ε. ανακάλυψη Αμερικής

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: *αλληλέγγυον, Ανθρωπισμός*.

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. αποστολή ιεραποστόλων στη Μοραβία, ύστερα από πρόσκληση του ηγεμόνα της χώρας
- β. Σύνοδος Φερράρας-Φλωρεντίας
- γ. κατάκτηση της Νίκαιας από τον Ορχάν
- δ. εκδίωξη του Μωάμεθ από τη Μέκκα και καταφυγή στη Μεδίνα
- ε. Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδος που καταδίκασε την εικονομαχία

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- 1. Το Ισλάμ έχει πολλά δάνεια στοιχεία μόνο από τη Χριστιανική Θρησκεία.
- 2. Οι Βυζαντινοί αντιμετώπισαν αρχικά στρατιωτικά τον Κάρολο τον Μέγα (Καρλομάγνο).
- 3. Κύρια αιτία του Σχίσματος των δύο Εκκλησιών (1054) ήταν η διεκδίκηση, εκ μέρους της Ρώμης, της πρωτοκαθεδρίας στον χριστιανικό κόσμο.
- 4. Η ιδέα της Τέταρτης Σταυροφορίας ανήκε στον φιλόδοξο πάπα Ουρβανό Β΄.
- 5. Ο βυζαντινός αυτοκράτορας Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγος (1391-1425) έγινε δεκτός με μεγάλες τιμές στη Δύση, όπου ταξίδεψε προς αναζήτηση βοήθειας.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *βασιλικοί, Διαφωτισμός ή Αιώνας των Φώτων.*

**Μονάδες 8 + 7 = 15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(Ι) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Ο Λογοθέτης του Δρόμου ήταν υπεύθυνος για:

- α. τα οικονομικά της Αυτοκρατορίας
- β. τον στρατό
- γ. την Εκκλησία
- δ. την εξωτερική πολιτική

2. Τον ελληνικό τίτλο βασιλεύς υιοθέτησε ο αυτοκράτορας:

- α. Ηράκλειος
- β. Ιουστινιανός Α΄
- γ. Λέων Γ΄ Ίσαυρος
- δ. Βασίλειος Β΄

3. Το κράτος της Ηπείρου ιδρύθηκε και οργανώθηκε από τον:

- α. Θεόδωρο Λάσκαρη
- β. Μιχαήλ Κομνηνό Δούκα
- γ. Ιωάννη Βατάτζη
- δ. Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγο

4. Στο Κοσσυφοπέδιο ο σέρβος ηγεμόνας Λάζαρος συγκρούστηκε διαδοχικά με τους:

- α. Οσμάν και Ορχάν
- β. Ορχάν και Βαγιαζήτ
- γ. Μουράτ και Βαγιαζήτ
- δ. Βαγιαζήτ και Μουράτ Β΄

5. Στη Σύνοδο Φερράρας-Φλωρεντίας (1438-1439) αποφασίστηκε:

- α. η πλήρης υποταγή της Ορθόδοξης στην Καθολική Εκκλησία
- β. η πλήρης υποταγή της Καθολικής στην Ορθόδοξη Εκκλησία

- γ. η αποστολή βοήθειας (έμψυχο και άψυχο υλικό) στην Κωνσταντινούπολη
- δ. το οριστικό Σχίσμα των δύο Εκκλησιών

(μονάδες 5)

**(II)** Να κατατάξετε στη σωστή χρονολογική σειρά τα ακόλουθα γεγονότα, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους
- β. ανάκτηση της Κωνσταντινούπολης από τον Μιχαήλ Η΄ Παλαιολόγο
- γ. εμφάνιση του Ισλάμ
- δ. Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Τούρκους
- ε. η Μόσχα θεωρήθηκε ως Τρίτη Ρώμη

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *ιερός πόλεμος (τζιχάντ)*, *τελετή της περιβολής*.

**Μονάδες 8+7 = 15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β' ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Τα εικονομαχικά μέτρα που έλαβε η κεντρική εξουσία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας δικαιολογούνται πολιτικά από:

- α. την εκδήλωση της θεϊκής οργής
- β. την κρισιμότητα των περιστάσεων λόγω των απειλών που δεχόταν η αυτοκρατορία από τους Άραβες και τους Σλάβους
- γ. τη σύμφωνη γνώμη της Εκκλησίας της Ρώμης
- δ. έναν σεισμό μεταξύ Θήρας και Θηρασίας

2. Ο Ιωάννης Βατάτζης:

- α. ίδρυσε την Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας
- β. ανέκτησε την Κωνσταντινούπολη από τους Λατίνους
- γ. επέβαλε δυσβάσταχτη φορολογία στους φτωχούς αγρότες
- δ. κατέστησε την Αυτοκρατορία της Νίκαιας διεθνώς υπολογίσιμη δύναμη

3. Ο Τζον Λοκ διατύπωσε την αρχή:

- α. του οικονομικού φιλελευθερισμού
- β. της γενικής βούλησης
- γ. του κοινωνικού συμβολαίου
- δ. της διάκρισης των εξουσιών

4. Η ελευθερία στην οικονομική δραστηριότητα που εκφράστηκε τον 18<sup>ο</sup> αι. με τη φράση *laissez faire, laissez passer*:

- α. ήταν σύμφωνη προς το πνεύμα του μερκαντιλισμού
- β. ήταν αντίθετη με το πνεύμα του οικονομικού φιλελευθερισμού
- γ. υποστήριζε τον κρατικό παρεμβατισμό
- δ. οδήγησε στη διαμόρφωση του κεφαλαιοκρατικού-καπιταλιστικού συστήματος

5. Η Συντακτική Συνέλευση κατά τη Γαλλική Επανάσταση ψήφισε:

α. τη Συνθήκη του Καμποφόρμιο

β. τη Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη

γ. τη Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας

δ. το Δόγμα Μονρόε

(μονάδες 5)

**(II)** Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

| A                    | B                                    |
|----------------------|--------------------------------------|
| 1. Βολταίρος         | α. μέση οδός                         |
| 2. Ρήγας Βελεστινλής | β. εφεύρεση της τυπογραφίας          |
| 3. Μοντεσκιέ         | γ. Μεγάλη Χάρτα της Ελλάδος          |
| 4. Ντιντερό          | δ. θεωρία της διάκρισης των εξουσιών |
| 5. Αδαμάντιος Κοραής | ε. υπεράσπιση της ανεξιθρησκίας      |
|                      | στ. Εγκυκλοπαίδεια                   |
|                      | ζ. κοινωνικό συμβόλαιο               |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *τελετή της περιβολής, Νεοελληνικός Διαφωτισμός.*

**Μονάδες 7+8 = 15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β' ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Από τα τέλη του 10ου αι. στο Βυζάντιο η αριστοκρατία της γης και η αριστοκρατία των αξιωμάτων συνδέονται με επιγαμίες, σχηματίζοντας κυρίαρχη τάξη στην οποία δεσπόζουν οι βασιλικοί.
2. Οι ευνοούμενοι υποτελείς στο σύστημα της φεουδαρχίας ορκίζονταν ότι θα παρέχουν προστασία στον ιεραρχικά ανώτερο άρχοντά τους στα πλαίσια της τελετής περιβολής.
3. Στα μέσα του 11<sup>ου</sup> αιώνα στη Δυτική Ευρώπη δημιουργήθηκαν οι κατάλληλες συνθήκες για την εξασφάλιση περισσότερης και καλύτερης ποιότητας τροφής του πληθυσμού.
4. Το κίνημα της Αναγέννησης ξεκίνησε από τις πόλεις της Ιταλίας.
5. Στα τέλη του Μεσαίωνα η πλειονότητα του ρωμαιοκαθολικού κλήρου είχε εξαιρετική μόρφωση.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα δεδομένα της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Α περισσεύουν.

| A                           | B                                                                 |
|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| 1. εφεύρεση της τυπογραφίας | α. διεκδίκηση της πρωτοκαθεδρίας της Ρώμης στον χριστιανικό κόσμο |
| 2. Ιερά Εξέταση             | β. στρατιωτόπια                                                   |
| 3. θέματα                   | γ. ορθός λόγος                                                    |
| 4. Τρίτη Ρώμη               | δ. ανεικονικές αντιλήψεις                                         |
| 5. οικονομία                | ε. Αντιμεταρρύθμιση                                               |
| 6. Σχίσμα των Εκκλησιών     |                                                                   |
| 7. Διαφωτισμός              |                                                                   |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *σκληθηνίες*, *Μαύρος Θάνατος*.

**Μονάδες 8+7 = 15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β' ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Σχίσμα των δύο Εκκλησιών
- β. έναρξη της Εικονομαχίας
- γ. Δ' Σταυροφορία
- δ. ίδρυση της Αυτοκρατορίας της Νίκαιας
- ε. στέψη του Καρλομάγνου στη Ρώμη

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα δεδομένα της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

| A                    | B                                                                 |
|----------------------|-------------------------------------------------------------------|
| 1. Μοντεσκιέ         | α. Έρευνα για τα αίτια του Πλούτου των Εθνών                      |
| 2. Βολταίρος         | β. Κοινωνικό Συμβόλαιο                                            |
| 3. Άνταμ Σμιθ        | γ. Το Πνεύμα των Νόμων                                            |
| 4. Αδαμάντιος Κοραής | δ. Περί Εγκλημάτων και Ποινών                                     |
| 5. Ρουσσό            | ε. υπεράσπιση της ανεξιθρησκίας και της πνευματικής ανεκτικότητας |
|                      | στ. Εγκυκλοπαίδεια                                                |
|                      | ζ. μέση οδός                                                      |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *θέματα, γενίτσαροι*.

**Μονάδες 8+7 = 15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β' ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η εικονομαχία δεν διέρρηξε τις σχέσεις της βυζαντινής αυτοκρατορίας με τη Δύση.
2. Η Γαληνοτάτη Δημοκρατία της Βενετίας ανέλαβε να μεταφέρει και να εφοδιάζει με τρόφιμα τους Σταυροφόρους έναντι αμοιβής για ένα χρόνο.
3. Παρά τη γενναία ενίσχυση της Δύσης σε όπλα και στρατό, η στρατηγική δεινότητα του Μωάμεθ Β' οδήγησαν στην άλωση της Κωνσταντινούπολης.
4. Ο Ιωάννης Γουτεμβέργιος εφηύρε την τυπογραφία το 1450.
5. Στη Γερμανία, μετά την Ειρήνη της Αυγούστας, επικράτησε παντού το προτεσταντικό δόγμα.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

| A                      | B                                                        |
|------------------------|----------------------------------------------------------|
| 1. Μπεκαρία            | α. πρώτος πρόεδρος των ΗΠΑ                               |
| 2. Ρουσσό              | β. υπέρ της ανεξιθρησκείας και πνευματικής ανεκτικότητας |
| 3. Μοντεσκιέ           | γ. διάκριση των εξουσιών                                 |
| 4. Γεώργιος Ουάσιγκτον | δ. φυσική διδασκαλία                                     |
| 5. Βολταίρος           | ε. νόμος προσφοράς και ζήτησης                           |
|                        | στ. εξανθρωπισμός της ποινικής δικαιοσύνης               |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

2β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *χαλίφης, συγχωροχάρτια*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β' ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Το αλληλέγγυον ήταν ένας νόμος που στην ουσία έπληττε τους δυνατούς.
2. Ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος επινόησε το γλαγολιτικό αλφάβητο και μετέφρασε την Αγία Γραφή στη σλαβική γλώσσα.
3. Ο θεσμός των εμποροπανηγύρεων βρίσκεται σε μααρασμό στα τέλη του 12<sup>ου</sup> αιώνα.
4. Η Αναγέννηση είναι ένα καλλιτεχνικό κίνημα που αφορά κυρίως την αρχιτεκτονική και την ζωγραφική.
5. Στη Γερμανία, μετά την Ειρήνη της Αυγούστας, επικράτησε παντού το προτεσταντικό δόγμα.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

| A            | B                                                                |
|--------------|------------------------------------------------------------------|
| 1. Μοντεσκιέ | α. κατά του θρησκευτικού φανατισμού                              |
| 2. Τζον Λοκ  | β. εξανθρωπισμός της ποινικής δικαιοσύνης                        |
| 3. Βολταίρος | γ. κατάργηση της δουλείας                                        |
| 4. Μπεκαρία  | δ. σεβασμός στην προσωπικότητα του παιδιού                       |
| 5. Ρουσσό    | ε. αναγνωρίζει το δικαίωμα του λαού για αντίσταση και επανάσταση |
|              | στ. διάκριση των εξουσιών                                        |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *στρατιωτόπια, φυσιοκράτες.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

| A                         | B                                                                 |
|---------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| 1. Λέων Γ΄ Ίσαυρος        | α. Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας                                  |
| 2. Ηράκλειος              | β. Κράτος της Ηπείρου                                             |
| 3. Μεγάλοι Κομνηνοί       | γ. Σύνοδος Φλωρεντίας-Φερράρας                                    |
| 4. Ιωάννης Βατάτζης       | δ. Κίνημα της Εικονομαχίας                                        |
| 5. Μιχαήλ Κομνηνός Δούκας | ε. Απαγόρευση εισαγωγής ειδών πολυτελείας από τις ιταλικές πόλεις |
|                           | στ. Κατέλαβε πραξικοπηματικά τον θρόνο                            |
|                           | ζ. Υιοθέτηση του τίτλου «Βασιλεύς πιστός εν Χριστώ»               |

(μονάδες 5)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Τα «θέματα» αποτέλεσαν τη βάση της οργάνωσης του Μεσοβυζαντινού κράτους.
2. Ο πάπας έστεψε τον γιο του Καρόλου Μαρτέλου, Πιπίνο, «Μέγα και ειρηνοποιό αυτοκράτορα, κυβερνήτη του Ρωμαϊκού Κράτους».
3. Οι σκλαβηνίες ήταν νησίδες Σλάβων εγκατεστημένων ανάμεσα σε βουλγαρικούς πληθυσμούς.
4. Κύρια αιτία του Σχίσματος (1054) υπήρξε η διαφωνία των δύο Εκκλησιών πάνω στο filioque.
5. Η ιδέα της Τέταρτης Σταυροφορίας ανήκε στον Βονιφάτιο τον Μομφερρατικό.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: *θέματα, αλληλέγγυον*.

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο ιερός πόλεμος (τζιχάντ) υπήρξε σημαντικός παράγοντας της ραγδαίας εξάπλωσης του Ισλάμ.
2. Την αφορμή για την έναρξη της εικονομαχίας φαίνεται ότι έδωσε ένας καταστροφικός σεισμός με επίκεντρο το θαλάσσιο χώρο μεταξύ Θήρας και Θηρασίας.
3. Το βυζαντινόν χωρίον (κοινότητα) εμφανίζεται τον 7<sup>ο</sup> αιώνα και συγκροτείται από τους δυνατούς.
4. Ο ανεμόμυλος ως πηγή ενέργειας εμφανίστηκε τον 12<sup>ο</sup> αιώνα.
5. Η Ιερά Εξέταση ήταν μια μορφή λογοκρισίας που επέβαλε η Καθολική Εκκλησία.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α΄ με τα στοιχεία της στήλης Β΄ (2 στοιχεία της στήλης Β΄ περισσεύουν).

| Α΄                              | Β΄                             |
|---------------------------------|--------------------------------|
| 1. πατριάρχης Φώτιος            | α. Άλωση της Κωνσταντινούπολης |
| 2. Ιωάννης Βατάτζης             | β. περίπλους της γης           |
| 3. Κωνσταντίνος ΙΑ΄ Παλαιολόγος | γ. ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας |
| 4. Βαρθολομαίος Ντιάζ           | δ. τελετή της περιβολής        |
| 5. Μαρτίνος Λούθηρος            | ε. Πρώτο Σχίσμα                |
|                                 | στ. Ομολογία της Αυγούστας     |
|                                 | ζ. Αυτοκρατορία της Νίκαιας    |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *Λογοθέτης του Δρόμου, βασιλικοί.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Πιπίνος Α΄ δώρισε στην παπική εκκλησία την περιοχή της Ραβέννας.
2. Το αλληλέγγυον ήταν ένας φόρος που επέβαλαν οι δυνατοί.
3. Το Σχίσμα μεταξύ των δύο Εκκλησιών σημειώθηκε το 1054.
4. Ο Οσμάν υπήρξε ιδρυτής του Οθωμανικού κράτους.
5. Η Αναγέννηση είναι ένα καλλιτεχνικό κίνημα που αφορά κυρίως την αρχιτεκτονική και την ζωγραφική.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α΄ με τα στοιχεία της στήλης Β΄ (2 στοιχεία της στήλης Β΄ περισσεύουν).

| A΄                                | B΄                   |
|-----------------------------------|----------------------|
| 1. εξελληνισμός του κράτους       | α. Κάρολος ο Μέγας   |
| 2. ανεικονικές αντιλήψεις         | β. Βασίλειος Β΄      |
| 3. οργάνωση Βουλγαρικής Εκκλησίας | γ. Κάρολος Μαρτέλος  |
| 4. επικράτηση φεουδαρχίας         | δ. Ηράκλειος         |
| 5. αποκατάσταση των εικόνων       | ε. Λέων Γ΄ Ίσαυρος   |
|                                   | στ. Θεοδώρα          |
|                                   | ζ. πατριάρχης Φώτιος |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *Ιερά Εξέταση*, *Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(Ι) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Ο Ηράκλειος υιοθέτησε τον ελληνικό τίτλο:

- α. αυτοκράτωρ των Ρωμαίων
- β. βασιλεύς, πιστός εν Χριστώ
- γ. μέγας και ειρηνοποιός αυτοκράτωρ
- δ. κυβερνήτης του Ρωμαϊκού κράτους

2. Την ανώτατη στρατιωτική και πολιτική εξουσία των θεμάτων ασκούσε:

- α. ο Λογοθέτης του Δρόμου
- β. ο πατριάρχης
- γ. ο στρατηγός
- δ. ο αυλάρχης

3. Ιδρυτής του Οθωμανικού κράτους θεωρείται:

- α. ο Προφήτης Μωάμεθ
- β. ο Βαγιαζήτ
- γ. ο Μουράτ Α΄
- δ. ο Οσμάν ή Οθμάν

4. Το μεγαλύτερο πλήγμα για την ευρωπαϊκή κοινωνία κατά τον 14<sup>ο</sup> αι. ήταν:

- α. η επέκταση των Οθωμανών
- β. η ενίσχυση της απόλυτης μοναρχίας
- γ. η επιδημία βουβωνικής πανώλης
- δ. οι φυσικές ακταστροφές

5. Η εφεύρεση της τυπογραφίας πραγματοποιήθηκε το 1450 από:

- α. τον Έρασμο
- β. τον Γεώργιο Σχολάριο

γ. τον Γεώργιο Γεμιστό

δ. τον Ιωάννη Γουτεμβέργιο

(μονάδες 5)

**(II)** Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το παλαιότερο:

α. Οριστικό Σχίσμα μεταξύ των δύο εκκλησιών

β. Τέλος της εικονομαχίας

γ. Πρώτο Σχίσμα μεταξύ των δύο εκκλησιών

δ. Ειρήνη της Αυγούστας

ε. Σύνοδος Φερράρας Φλωρεντίας

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *στρατιωτόπια*, *Αναγέννηση*

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Τα κυριότερα χαρακτηριστικά της φεουδαρχίας ήταν τα εξής:

- α. αλληλεγγύη και σεβασμός
- β. καλλιέργεια της γης και ανταλλακτική οικονομία
- γ. προστασία και εξάρτηση
- δ. ισοδυναμία και σύγκρουση κοσμικής και παπικής εξουσίας

2. «Η εικονομαχική πολιτική ήταν η μόνη που θα μπορούσε να συμφιλιώσει την κεντρική εξουσία με τους πληθυσμούς της Μικράς Ασίας». Η φράση αυτή σημαίνει:

- α. η κεντρική εξουσία του Βυζαντίου ήθελε να απαλλαγεί από τους πληθυσμούς της Μικράς Ασίας
- β. οι πληθυσμοί της Μικράς Ασίας ήταν ανυπάκουοι και η κεντρική εξουσία του Βυζαντίου ήθελε να τους ελέγξει
- γ. η κεντρική εξουσία του Βυζαντίου προσδοκούσε σε αύξηση εσόδων από τη φορολόγηση των πληθυσμών της Μικράς Ασίας
- δ. η κεντρική εξουσία του Βυζαντίου καταδίκασε τις θρησκευτικές αντιλήψεις των κατοίκων της Μικράς Ασίας

3. Μια από τις κυριότερες αιτίες εκδήλωσης των Σταυροφοριών ήταν και η εξής:

- α. η Βενετία εποφθαλμιούσε τις κτήσεις του Βυζαντίου
- β. οι Πάπες ήθελαν να ενισχύσουν τη θέση τους έναντι των Γερμανών ηγεμόνων
- γ. υπήρχε στην Ευρώπη σοβαρή οικονομική κρίση
- δ. ήταν ένας λόγος να απασχολείται ο στρατός

4. Ο αυτοκράτορας Μιχαήλ εμπιστεύτηκε το έργο του εκχριστιανισμού των Σλάβων στον ιερομόναχο Κωνσταντίνο-Κύριλλο, επειδή:

- α. ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος γνώριζε προσωπικά το Σλάβο ηγεμόνα Ραστισλάβο
- β. ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος είχε αδελφό τον ιερομόναχο Μεθόδιο

- γ. ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος γνώριζε τη σλαβονική γλώσσα
- δ. το ζήτησε ο Πατριάρχης Φώτιος

5. Ένα από τα αποτελέσματα της κρίσης της φεουδαρχίας στον ύστερο Μεσαίωνα ήταν:

- α. το σοβαρό πρόβλημα επισιτισμού
- β. η αύξηση των μισθών των εργαζομένων στις βιοτεχνίες
- γ. η αύξηση του πληθυσμού
- δ. ο Εκατονταετής Πόλεμος

(μονάδες 5)

**(II)** Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η Διανομή της Ρωμανίας ήταν μια από τις βασικότερες επιπτώσεις που είχε η άλωση της Κωνσταντινούπολης το 1204.
2. Ο Κάρολος ο Μέγας επέλεξε ως έδρα του τη Ρώμη.
3. Οι αποφάσεις της Συνόδου της Ιέρειας (754) έκλεισαν οριστικά τα θέματα της εικονομαχίας.
4. Μια από τις αιτίες της κρίσης της φεουδαρχίας μετά το 1270 ήταν ο Μαύρος Θάνατος.
5. Ο Ορχάν ήταν ο πρώτος Οθωμανός εμίρης που περιβλήθηκε τον αυτοκρατορικό τίτλο του Σουλτάνου.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *ιερός πόλεμος, βασιλικοί.*

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

| A                       | B                                                 |
|-------------------------|---------------------------------------------------|
| 1. Λογοθέτης του Δρόμου | α. Νησίδες σλαβικού πληθυσμού                     |
| 2. Δυνατοί              | β. Είχε την ευθύνη των οικονομικών του κράτους    |
| 3. Εγίρα                | γ. Υπεύθυνος για την υποδοχή των ξένων πρεσβευτών |
| 4. Σκλαβηνίες           | δ. Στρατιώτες στρατολογημένοι με τη βία           |
| 5. Γενίτσαροι           | ε. Μεγάλοι γαιοκτήμονες                           |
|                         | στ. Αρχή του μουσουλμανικού ημερολογίου           |

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Τα στρατιωτόπια ήταν στρατιωτικές μονάδες, μετακινούμενες ανά την επικράτεια.
2. Στο σύστημα της τριζωνικής καλλιέργειας καλλιεργούνταν τρία διαφορετικά είδη προϊόντων διαφορετικά κάθε χρόνο.
3. Οι λειτουργίες της φεουδαρχίας είναι πέντε.
4. Ο νερόμυλος αποτέλεσε την κύρια πηγή ενέργειας των πόλεων στην Ευρώπη κατά τον 11<sup>ο</sup> αιώνα.
5. Ο Σλάβος ηγεμόνας Ραστισλάβος ζήτησε από τον αυτοκράτορα του Βυζαντίου Μιχαήλ Γ' να εκχριστιανίσει τους Σλάβους της Μοραβίας.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *θεοκρατικό κράτος, μάχη της Άγκυρας (1402).*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

| A                       | B                                                   |
|-------------------------|-----------------------------------------------------|
| 1. Έρασμος              | α. Αποβιβάστηκε στο Σαν Σαλβαδόρ                    |
| 2. Ουρβανός Β΄          | β. Ελέω θεού βασιλιάς                               |
| 3. Μαρτίνος Λούθηρος    | γ. Εκπρόσωπος της ανθρωπιστικής κίνησης στην Ευρώπη |
| 4. Χριστόφορος Κολόμβος | δ. Πάπας στην Α΄ Σταυροφορία                        |
| 5. Πιτίνος              | ε. 95 θέσεις<br>στ. Αλληλέγγυο                      |

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας της φεουδαρχίας ήταν ο βασιλιάς.
2. Μια βασική συνέπεια των Ανακαλύψεων ήταν η μετατόπιση του κέντρου της παγκόσμιας οικονομίας στη Δυτική και Βόρεια Ευρώπη.
3. Ο Γενουάτης πολεμιστής Ιουστινιάνης βοήθησε πολύ στην άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Φράγκους το 1204.
4. Κατά το 15<sup>ο</sup> και 16<sup>ο</sup> αι, πολλά ελληνικά χειρόγραφα μεταφέρθηκαν στη Μαρκιανή Βιβλιοθήκη της Φλωρεντίας και σώθηκαν.
5. Η αφορμή για τη Θρησκευτική Μεταρρύθμιση ήταν η μαζική έκδοση και πώληση εγγράφων άφεσης αμαρτιών το 1515.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *Θέματα, ανθρωπισμός.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το παλαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

α. Ειρήνη της Αυγούστας

β. Πρώτο Σχίσμα

γ. Εφεύρεση της τυπογραφίας

δ. Τέταρτη Σταυροφορία

ε. Σύνοδος της Ιέρεας

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Οι πρώτες μόνιμες εγκαταστάσεις Σλάβων εμφανίστηκαν στον γεωγραφικό χώρο της Μικράς Ασίας.

2. Ο Κάρολος ο Μέγας (Καρλομάγνος) διαίρεσε τη φραγκική επικράτεια σε 200 περίπου κομητείες.

3. Τον Νοέμβριο του 1095 ο πάπας Ουρβανός Β΄ κήρυξε την Α΄ Σταυροφορία.

4. «Οι άνθρωποι δεν γεννιούνται, αλλά γίνονται», είπε ο Πετράρχης, σημαντικός εκπρόσωπος της ανθρωπιστικής κίνησης στην Ευρώπη.

5. Τα λιμάνια της Σεβίλλης, της Λισαβόνας και της Αμβέρσας απέκτησαν μεγαλύτερη οικονομική δραστηριότητα μετά τις Ανακαλύψεις.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *Χαλίφης, βασιλικοί*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Οι μεταρρυθμίσεις του Καρλομάγνου αποτέλεσαν σταθμό για τη διαμόρφωση του συστήματος της φεουδαρχίας.
2. Ο θεσμός των εμποροπανηγύρεων άρχισε να διαδίδεται κατά την περίοδο της Αναγέννησης.
3. Οι Λατίνοι κατά την παραμονή τους στην Κωνσταντινούπολη επέβαλαν βαρύτατη φορολογία προκαλώντας αντιδράσεις.
4. Ο Ιωάννης Βατάτζης επένδυσε ιδιαίτερα στην ανάπτυξη του εμπορίου.
5. Ο Χριστόφορος Κολόμβος, όταν αποβιβάστηκε στο Σαν Σαλβαδόρ (1492), πίστεψε πως είχε φθάσει στις Ινδίες.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

| A                                                                                                         | B                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Μωάμεθ<br>2. Ηράκλειος<br>3. Ουρβανός Β΄<br>4. Βονιφάτιος ο Μομφερρατικός<br>5. Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγος | α. κάλεσε τους πιστούς σε ιερό πόλεμο για την απελευθέρωση των Αγίων Τόπων<br>β. αρχηγός της Τέταρτης Σταυροφορίας<br>γ. υιοθέτησε τον ελληνικό τίτλο πιστός εν Χριστώ βασιλεύς<br>δ. γνώριζε τον Χριστιανισμό και τον Ιουδαϊσμό<br>ε. ήταν ο τελευταίος αυτοκράτορας της Κωνσταντινούπολης<br>στ. ζήτησε βοήθεια από τη Δύση κατά των Τούρκων |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *Χαλίφης, ανθρωπισμός*.

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Στη σύνοδο της Ιέρειας (754) αποφασίστηκε η αποκατάσταση των εικόνων.
2. Ο Κάρολος Μαρτέλος στέφθηκε από τον πάπα ελέω Θεού βασιλεύς των Φράγκων το 754.
3. Το αλληλέγγυον ως νόμος αποτέλεσε βαρύ πλήγμα για τους δυνατούς του βυζαντινού χωρίου.
4. Ο εκχριστιανισμός χρησιμοποιήθηκε ως βασικό μέσο της βυζαντινής διπλωματίας για την ασφάλεια της αυτοκρατορίας.
5. Η ίδρυση νέων μοναχικών ταγμάτων ήταν ένα από τα μέτρα που υιοθέτησε η Καθολική Εκκλησία για την αντιμετώπιση της Μεταρρύθμισης.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Α περισσεύουν.

| A                                 | B                                               |
|-----------------------------------|-------------------------------------------------|
| 1. Ηράκλειος                      | α. εξέδωσε συγχωροχάρτια.                       |
| 2. Ιννοκέντιος Γ΄                 | β. εξασφάλισε την άμυνα των ανατολικών          |
| 3. Αλέξιος Ε΄ Δούκας Μούρτζουφλος | συνόρων της Αυτοκρατορίας της Νίκαιας με τη     |
| 4. Μιχαήλ Η΄ Παλαιολόγος          | δημιουργία στρατιωτικών κτημάτων.               |
| 5. Ιωάννης Βατάτζης               | γ. κατέλαβε πραξικοπηματικά τον θρόνο του       |
| 6. Βαγιαζήτ                       | Βυζαντίου το 1204.                              |
| 7. Λέων Ι΄                        | δ. φιλόδοξος πάπας στον οποίο ανήκε η ιδέα της  |
|                                   | Τέταρτης Σταυροφορίας.                          |
|                                   | ε. υιοθέτησε τον ελληνικό τίτλο βασιλεύς με την |
|                                   | προσθήκη «πιστός εν Χριστώ».                    |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *ιερός πόλεμος (τζιχάντ), καθολικός άνθρωπος.*

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> Θέμα

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η λατρεία των εικόνων με όλες τις υπερβολές που περιέκλειε, ήταν απόλυτα αποδεκτή από τον βυζαντινό λαό τον 8<sup>ο</sup> αιώνα.
2. Ο τίτλος «Μέγας και ειρηνοποιός αυτοκράτωρ, κυβερνήτης του Ρωμαϊκού Κράτους» αποδόθηκε στον Καρλομάγνο το 800.
3. Οι μεταρρυθμίσεις του Καρλομάγνου συνέβαλαν στη διαμόρφωση της φεουδαρχίας.
4. Κατά την άλωση της Κωνσταντινούπολης οι σταυροφόροι επέδειξαν ιδιαίτερο σεβασμό στα έργα τέχνης της.
5. Το κράτος της Ηπείρου ιδρύθηκε από τον Θεόδωρο Λάσκαρη.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Θυροκόλληση των 95 θέσεων του Λούθηρου σε εκκλησία της Βιτεμβέργης.
- β. Κήρυξη της Πρώτης Σταυροφορίας από τον Ουρβανό Β΄.
- γ. Ανακάλυψη της Αμερικής από τον Αμέρικο Βεσπούτσι.
- δ. Το Πρώτο Σχίσμα των εκκλησιών.
- ε. Αναχαίτιση των Αράβων στο Πουατιέ της Γαλλίας από τον Κάρολο Μαρτέλο.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *θέματα, φέουδο*.

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> Θέμα

#### 1.α.

(I) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Διάδοση της επιδημίας του Μαύρου Θανάτου στην Ευρώπη.
- β. Ανακάλυψη της τυπογραφίας από τον Γουτεμβέργιο.
- γ. Αφορισμός του πάπα Νικολάου Α΄ (Πρώτο Σχίσμα).
- δ. Ειρήνη της Αυγούστας.
- ε. Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Α περισσεύουν.

| A                         | B                                         |
|---------------------------|-------------------------------------------|
| 1. Βαρθολομαίος Ντιάζ     | α. Ανακάλυψη της Βραζιλίας                |
| 2. Βαγιαζήτ               | β. Ίδρυση Αυτοκρατορίας Νικαίας           |
| 3. Θεόδωρος Λάσκαρης      | γ. Άφιξη στο ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας. |
| 4. Μιχαήλ Κομνηνός Δούκας | δ. Οργάνωση κράτους Οθωμανών.             |
| 5. Ορχάν                  | ε. Ίδρυση κράτους Ηπείρου.                |
| 6. Φερδινάνδος Μαγγελάνος |                                           |
| 7. Αλβαρέζ Καμπράλ        |                                           |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *τελετή της περιβολής, ανθρωπισμός.*

**Μονάδες 8+7=15**



## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> Θέμα

#### 1.α.

(I) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Κρίση φεουδαρχίας.
- β. Άλωση Κωνσταντινούπολης από Σταυροφόρους.
- γ. Ομολογία της Αυγούστας.
- δ. Δημιουργία των πρώτων θεμάτων στη Μ. Ασία.
- ε. Πρώτο Σχίσμα των δύο εκκλησιών.

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

- 1. Η ιδέα των Σταυροφοριών γεννήθηκε στη Δυτική Ευρώπη στη διάρκεια του 11ου αι.
- 2. Ο πάπας Ουρβανός Β΄ κήρυξε την Τέταρτη Σταυροφορία.
- 3. Το έργο της ανάκτησης της Κωνσταντινούπολης από τους Λατίνους έφερε σε πέρας ο αυτοκράτορας της Νίκαιας Ιωάννης Βατάτζης.
- 4. Ο Ορχάν ήταν ο πρώτος Οθωμανός εμίρης που πήρε τον τίτλο του σουλτάνου.
- 5. Η Ρωσία φιλοδόξησε να γίνει κληρονόμος των πνευματικών παραδόσεων του Βυζαντίου μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους σταυροφόρους.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *τελετή της περιβολής, Ιερά Εξέταση.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> Θέμα

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η περίοδος της Φραγκοκρατίας στον ελλαδικό χώρο αρχίζει με την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους.
2. Η αυτοκρατορία της Τραπεζούντας έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην τύχη του Βυζαντίου.
3. Ο Ορχάν και ο Μουράτ Α΄ οργάνωσαν το οθωμανικό κράτος.
4. Ο «καθολικός άνθρωπος» εξαρτάται από τη μοίρα του.
5. Ο πάπας Λέων Ι΄ απαγόρευσε την έκδοση συγχωροχαρτιών.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Πρώτος περίπλους της γης από τον Μαγγελάνο.
- β. Μαύρος Θάνατος στην Ευρώπη.
- γ. Σύνοδος του Τρέντο.
- δ. Τέταρτη Σταυροφορία.
- ε. Έναρξη της Εικονομαχίας.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *ιερός πόλεμος (τζιχάντ), Ανθρωπισμός.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> Θέμα

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η Εικονομαχική πολιτική που υιοθέτησαν οι Ίσαυροι δημιούργησε ρήγμα στις σχέσεις της Ορθόδοξης με την Καθολική Εκκλησία.
2. Ο Κάρολος ο Μέγας (Καρλομάγνος) καθιέρωσε τον θεσμό των βασιλικών απεσταλμένων, οι οποίοι θα επέβλεπαν την εφαρμογή των νόμων και των διαταγμάτων του.
3. Υπεύθυνος για την υποδοχή ξένων πρεσβευτών ήταν ο Λογοθέτης του Δρόμου.
4. Οι Οθωμανοί κατά την επέκτασή τους επέδειξαν μηδαμινή θρησκευτική ανεκτικότητα απέναντι στους χριστιανικούς αγροτικούς πληθυσμούς.
5. Ο αυτοκράτορας Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος απέρριψε στη Σύνοδο της Φερράρας-Φλωρεντίας την υπαγωγή της Ορθόδοξης στην Καθολική Εκκλησία, υπακούοντας στην επιθυμία του βυζαντινού λαού.

(μονάδες 5)

#### 1.α.

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Αποδημία του Μωάμεθ από τη Μέκκα στη Μεδίνα (Εγίρα).
- β. Ανακατάληψη της Κωνσταντινούπολης από τον Μιχαήλ Η΄ Παλαιολόγο.
- γ. Ανακάλυψη της Βραζιλίας από τον Αλβαρέζ Καμπράλ.
- δ. Σύνοδος Φερράρας – Φλωρεντίας.
- ε. Εκχριστιανισμός των Μοραβίων.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *βασιλικοί, τελετή της περιβολής.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

| A                            | B                                                                                                       |
|------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Θεόδωρος Λάσκαρης         | α. επί της βασιλείας του κορυφώθηκε η Εικονομαχία.                                                      |
| 2. Πιπίνος Α΄                | β. συνέλαβε την ιδέα της διοργάνωσης της Τέταρτης Σταυροφορίας.                                         |
| 3. καρδινάλιος Ουμβέρτος     | γ. αναζήτησε βοήθεια στη Δύση για την αντιμετώπιση των Οθωμανών.                                        |
| 4. πάπας Ιννοκέντιος Γ΄      | δ. δώρισε στην Αγία Έδρα εδάφη από τη Ραβέννα έως τη Ρώμη και πήρε τον τίτλο του πατρικίου των Ρωμαίων. |
| 5. Κωνσταντίνος Ε΄ (Ισαυρος) | ε. συγκεντρώθηκαν γύρω του με επίκεντρο τη Νίκαια της Βιθυνίας οι πιστές δυνάμεις του Βυζαντίου.        |
|                              | στ. φέρει σημαντικές ευθύνες για το Σχίσμα του 1054.                                                    |
|                              | ζ. υπερασπίστηκε την Κωνσταντινούπολη κατά την πολιορκία της από τους Οθωμανούς.                        |

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Οι μόνιμες εγκαταστάσεις των Σλάβων στη Χερσόνησο του Αίμου είναι γνωστές με τον όρο σκλαβηνίες.
2. Ο αυτοκράτορας Μιχαήλ Γ΄ βάπτισε χριστιανό τον ηγεμόνα των Βουλγάρων, δίνοντάς του το όνομά του.
3. Με τη γεωργική επανάσταση που πραγματοποιήθηκε στη Δυτική Ευρώπη στα μέσα του 11<sup>ου</sup> αι. αυξήθηκαν οι καλλιεργήσιμες γαίες και υιοθετήθηκαν τεχνολογικές καινοτομίες.
4. Μετά την αποκατάσταση στον βυζαντινό θρόνο του αυτοκράτορα Ισαακίου Β΄ Αγγέλου, οι σταυροφόροι εγκατέλειψαν την Κωνσταντινούπολη.

5. Με την οικοδόμηση του Ρούμελη-Χισάρ οι Οθωμανοί επιδίωκαν να ανακόψουν τον ανεφοδιασμό της Κωνσταντινούπολης από τις πόλεις του Ευξείνου Πόντου.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *Μαύρος Θάνατος*, *Αναγέννηση*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο ανταγωνισμός μεταξύ πατριαρχείου Κωνσταντινούπολης και Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας για τον εκχριστιανισμό των Μοραβών είχε ως συνέπεια το Πρώτο Σχίσμα (867).
2. Με το αλληλέγγυον επλήγησαν ιδιαίτερα οι μικροκαλλιεργητές, που προτιμούσαν να εγκαταλείπουν τους κλήρους τους.
3. Ένας από τους τρόπους άσκησης διπλωματίας για το Βυζαντινό κράτος ήταν οι χορηγίες σε χρήμα ή δώρα σε ξένους ηγεμόνες.
4. Η περίοδος της Φραγκοκρατίας στον ελλαδικό χώρο αρχίζει με την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους.
5. Με την εφεύρεση της τυπογραφίας στα μέσα του 15<sup>ου</sup> αι. δόθηκε ώθηση στη διάδοση των ιδεών της Αναγέννησης.

(μονάδες 5)

(II) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Ιδεολογική βάση του κινήματος της εικονομαχίας υπήρξαν:
  - α. οι θρησκευτικές απόψεις της Εκκλησίας της Ρώμης
  - β. οι θρησκευτικές απόψεις των δύο πρώτων αυτοκρατόρων της δυναστείας των Ισαύρων
  - γ. οι ανεικονικές αντιλήψεις των κατοίκων των ανατολικών επαρχιών της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας
  - δ. οι αποφάσεις των Οικουμενικών Συνόδων
2. Ο Μιχαήλ Η΄ Παλαιολόγος συνήψε συνθήκη με τους:
  - α. Βενετούς
  - β. Γενουάτες
  - γ. Νορμανδούς
  - δ. Λογγοβάρδους
3. Η πρώτη πόλη που κατέκτησαν οι Οθωμανοί σε ευρωπαϊκά εδάφη ήταν:

- α. το Διδυμότειχο
- β. η Καλλίπολη
- γ. η Αδριανούπολη
- δ. το Κοσσυφοπέδιο

4. Η σύνοδος της Φερράρας – Φλωρεντίας πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή του αυτοκράτορα:

- α. Ιωάννη Στ' Καντακουζηνού
- β. Μανουήλ Β' Παλαιολόγου
- γ. Ιωάννη Η' Παλαιολόγου
- δ. Κωνσταντίνου ΙΑ' Παλαιολόγου

5. Τον περίπλου της Γης για πρώτη φορά πραγματοποίησε:

- α. ο Βαρθολομαίος Ντιάζ
- β. ο Αλβαρέζ Καμπράλ
- γ. ο Φερδινάνδος Μαγγελάνος
- δ. ο Αμέρικο Βεσπούτσι

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *Μαύρος Θάνατος, Ιερά Εξέταση*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τις προσωπικότητες της στήλης Α με σημαντικές τους αποφάσεις ή ενέργειες (στήλη Β). Δύο (2) ονόματα της στήλης Α περισσεύουν.

| A                         | B                                                                                                                   |
|---------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Γεώργιος Σχολάριος     | α. στέφθηκε στη Νίκαια της Βιθυνίας αυτοκράτορας και βασιλιάς των Ρωμαίων.                                          |
| 2. Μιχαήλ Κομνηνός Δούκας | β. το 730 εξέδωσε το πρώτο επίσημο εικονομαχικό διάταγμα που προέβλεπε την καταστροφή των εικόνων.                  |
| 3. Βοκκάκιος              | γ. συνόδευσε τον αυτοκράτορα Ιωάννη Η΄ στη Σύνοδο της Φερράρας-Φλωρεντίας.                                          |
| 4. Λέων Γ΄ Ίσαυρος        | δ. εκπροσώπησε την Καθολική Εκκλησία στις διαπραγματεύσεις της Κωνσταντινούπολης που κατέληξαν στο Σχίσμα του 1054. |
| 5. καρδινάλιος Ουμβέρτος  | ε. ίδρυσε και οργάνωσε το κράτος της Ηπείρου                                                                        |
| 6. πάπας Ουρβανός Β΄      |                                                                                                                     |
| 7. Θεόδωρος Λάσκαρης      |                                                                                                                     |

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Υπογραφή της Ειρήνης της Αυγούστας.
- β. Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς.
- γ. Εκδήλωση της επιδημίας του Μαύρου Θανάτου στην Ευρώπη.
- δ. Υπογραφή της συμφωνίας Διανομής της Ρωμανίας.
- ε. Στέψη του Πιπίνου από τον πάπα ελέω Θεού βασιλέα των Φράγκων.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *σώμα των γενιτσάρων*, *Αναγέννηση*.

**Μονάδες 8+7=15**



## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Τα πρώτα θέματα του βυζαντινού κράτους οργανώθηκαν:

- α. στην Ιταλία
- β. στη Βόρεια Αφρική
- γ. στη Μικρά Ασία
- δ. στη Βαλκανική Χερσόνησο

2. Ο Καρλομάγνος το 774 κατέλυσε το κράτος των:

- α. Αβάρων
- β. Φράγκων
- γ. Βουλγάρων
- δ. Λογγοβάρδων

3. Επικεφαλής της Δ΄ Σταυροφορίας ορίστηκε ο:

- α. Ιωάννης Ιουστινιάνης
- β. Βονιφάτιος Μομφερρατικός
- γ. Ερρίκος ΣΤ΄
- δ. Ιωάννης Βατάτζης

4. Ο πρώτος περίπλους της γης πραγματοποιήθηκε από τον:

- α. Φερδινάνδο Μαγγελάνο
- β. Αμέρικο Βεσπούτσι
- γ. Βαρθολομαίο Ντιάζ
- δ. Αλβαρέζ Καμπράλ

5. Από τις αρχές του 18ου αι. μεγαλύτερη εμπορική και ναυτική δύναμη του κόσμου αναδείχτηκε:

- α. η Ισπανία

β. η Αγγλία

γ. η Γαλλία

δ. η Ρωσία

(μονάδες 5)

**(II)** Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

α. κατάληψη της Προύσας από τους Οθωμανούς

β. μάχη της Άγκυρας

γ. Ειρήνη της Αυγούστας

δ. ανακατάληψη της Κωνσταντινούπολης από τον Μιχαήλ Η΄

ε. έκρηξη του ηφαιστείου της Θήρας

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *γενίτσαροι, προτεστάντες.*

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Εγίρα ονομάζεται:

- α. η αποδημία του Μωάμεθ από τη Μέκκα στη Μεδίνα
- β. η χρονολογία γραφής του Κορανίου
- γ. η έναρξη διδασκαλίας της θρησκείας του Ισλάμ
- δ. ο θάνατος του Μωάμεθ

2. Το μεγαλύτερο μέρος (=κορμό) του πληθυσμού του βυζαντινού χωρίου κατά τον 6<sup>ο</sup> αιώνα αποτελούσαν:

- α. οι δυνατοί
- β. οι στρατιώτες
- γ. οι πάροικοι
- δ. οι ελεύθεροι μικροϊδιοκτήτες και οι δούλοι

3. Στην κορυφή της φεουδαρχικής κοινωνίας ήταν:

- α. οι κόμητες, οι βαρώνοι και οι μαρκήσιοι
- β. ο βασιλιάς
- γ. οι εκκλησιαστικοί άρχοντες
- δ. οι βασάλοι

4. Ο Ιωάννης Βατάτζης κατέστησε:

- α. το Κράτος της Ηπείρου αξιόλογο ανταγωνιστή της αυτοκρατορίας της Νίκαιας
- β. την Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας σημαντική δύναμη στις νοτιοανατολικές ακτές του Εύξεινου Πόντου
- γ. την αυτοκρατορία της Νίκαιας μια διεθνώς υπολογίσιμη δύναμη
- δ. το Κράτος της Ηπείρου μια υπολογίσιμη δύναμη στα Βαλκάνια

5. Ποιος από τους παρακάτω δεν ήταν μέλος της συνοδείας του Ιωάννη Η΄ Παλαιολόγου στη Σύνοδο της Φλωρεντίας (1439);

- α. Μάρκος Ευγενικός
- β. Γεώργιος Γεμιστός ή Πλήθων
- γ. Μιχαήλ Κομνηνός Δούκας
- δ. Γεώργιος Σχολάριος

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Ένδοξη Επανάσταση
- β. κατάλυση του Λατινικού Βασιλείου της Θεσσαλονίκης
- γ. εφεύρεση της τυπογραφίας
- δ. εκχριστιανισμός των Βουλγάρων
- ε. Σχίσμα των Εκκλησιών

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *τελετή της περιβολής, καθολικός άνθρωπος.*

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο θεσμός των θεμάτων συνέβαλε στην αναδιάρθρωση της βυζαντινής κοινωνίας ενισχύοντας κυρίως τη μεγάλη ιδιοκτησία.
2. Οι διοικητικές μεταρρυθμίσεις του Καρλομάγνου αποτέλεσαν κομβικό σημείο στη διαμόρφωση του συστήματος της φεουδαρχίας.
3. Τον Νοέμβριο του 1095 ο πάπας Ιννοκέντιος Γ΄ κήρυξε την Πρώτη Σταυροφορία.
4. Το Κράτος της Ηπείρου συμμάχησε με την Αυτοκρατορία της Νίκαιας στην προσπάθεια αποκατάστασης της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας.
5. Κατά τη διάρκεια της Αναγέννησης μελετήθηκαν για πρώτη φορά τα κείμενα των αρχαίων συγγραφέων.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α΄ με τα στοιχεία της στήλης Β΄ (2 στοιχεία της στήλης Β΄ περισσεύουν).

| A΄                          | B΄                             |
|-----------------------------|--------------------------------|
| 1. Λάζαρος                  | α. Τέταρτη Σταυροφορία         |
| 2. Μιχαήλ Κηρουλάριος       | β. Σύνοδος Φερράρας-Φλωρεντίας |
| 3. Βονιφάτιος Μομφερρατικός | γ. Σχίσμα των δύο εκκλησιών    |
| 4. Θεόδωρος Λάσκαρης        | δ. εικονομαχία                 |
| 5. Μάρκος Ευγενικός         | ε. Σύνοδος του Τρέντο          |
|                             | στ. αυτοκρατορία της Νίκαιας   |
|                             | ζ. μάχη του Κοσσυφοπεδίου      |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *ιερός πόλεμος* (τζιχάντ), *πρώτος περίπλους της γης*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Οι σκλαβηνίες ήταν αυτόνομες νησίδες Σλάβων εγκατεστημένων στη Μικρά Ασία.
2. Η εμποροβιοτεχνική τάξη κατά τον 11<sup>ο</sup> αιώνα στο Βυζάντιο είχε ενεργό συμμετοχή στην πολιτική ζωής της αυτοκρατορίας.
3. Η ακτίνα δράσης των εμπορικών δραστηριοτήτων τον 12<sup>ο</sup> αιώνα περιορίζεται στη Μεσόγειο θάλασσα.
4. Το Δεσποτάτο του Μορέως προσέφερε σημαντική βοήθεια στον Βυζαντινό αυτοκράτορα κατά τη διάρκεια της πολιορκίας της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς.
5. Ο Αμέρικο Βεσπούτσι απέδειξε με τα ταξίδια του ότι η γη είναι σφαιρική.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α΄ με τα στοιχεία της στήλης Β΄ (2 στοιχεία της στήλης Β΄ περισσεύουν).

| Α΄                        | Β΄                             |
|---------------------------|--------------------------------|
| 1. Ερρίκος Δ΄             | α. πρώτος περίπλους της γης    |
| 2. Μιχαήλ Κομνηνός Δούκας | β. Πρώτη Σταυροφορία           |
| 3. Φερδινάνδος Μαγγελάνος | γ. μάχη της Βάρνας             |
| 4. Κάρολος Ε΄             | δ. Ειρήνη της Αυγούστας        |
| 5. Λάζαρος                | ε. Σύνοδος Φερράρας-Φλωρεντίας |
|                           | στ. Κράτος της Ηπείρου         |
|                           | ζ. μάχη του Κοσσυφοπεδίου      |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *ανεικονικές αντιλήψεις, Διαφωτισμός ή Αιώνας των Φώτων.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Ο υπεύθυνος των οικονομικών στο Βυζάντιο αποκαλούνταν:

- α. δυνατός
- β. λογοθέτης του Γενικού
- γ. στρατηγός
- δ. λογοθέτης του Δρόμου

2. Οι αδελφοί Κωνσταντίνος-Κύριλλος και Μεθόδιος ανέλαβαν των εκχριστιανισμούς των:

- α. Βουλγάρων
- β. Αβάρων
- γ. Σλάβων
- δ. Ρώσων

3. Σε ποιες από τις παρακάτω περιοχές συγκροτούνταν κατά κύριο λόγο ναυτικές εταιρείες κατά τον 12<sup>ο</sup> αιώνα;

- α. Μπρυζ και Βρέμη
- β. Φλάνδρα και γαλλική Καμπανία
- γ. Φλωρεντία και Μιλάνο
- δ. Βενετία και Γένουα

4. Ο Θεόδωρος Κομνηνός Δούκας:

- α. στέφθηκε αυτοκράτορας των Ρωμαίων στη Θεσσαλονίκη το 1224
- β. αποκατέστησε τη βυζαντινή κυριαρχία στην Κωνσταντινούπολη το 1261
- γ. ίδρυσε το Κράτος της Ηπείρου
- δ. συνέβαλε στην επέκταση της δύναμης της Αυτοκρατορίας της Νίκαιας

5. Ποιος από τους παρακάτω έφθασε πρώτος στο ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας;

- α. Βάσκο ντα Γκάμα
- β. Αμέρικο Βεσπούτσι
- γ. Βαρθολομαίος Ντιάζ
- δ. Αλβαρέζ Καμπράλ

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. εφεύρεση της τυπογραφίας
- β. έναρξη χρήσης του ανεμόμυλου στη Δύση
- γ. Μαύρος Θάνατος
- δ. ανακατάληψη της Κωνσταντινούπολης από τις δυνάμεις της Αυτοκρατορίας της Νίκαιας
- ε. Πρώτη Σταυροφορία

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *βασιλικοί, Ιερά Εξέταση.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η διαίρεση της φραγκικής επικράτειας σε 200 κομητείες από τον Καρλομάγνο αποδιοργάνωσε εσωτερικά το κράτος του.
2. Η απώλεια των βυζαντινών κτήσεων στην Ιταλία από τους Νορμανδούς διευκολύνθηκε έμμεσα από το Σχίσμα του 1054.
3. Το πολυετές ταξίδι του Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγου στη Δύση, με σκοπό να αναζητήσει βοήθεια, δεν έφερε κανένα ουσιαστικό αποτέλεσμα.
4. Το κίνημα της Αναγέννησης περιορίστηκε στα όρια της Ιταλικής Χερσονήσου.
5. Η Αγγλία αναγνώρισε την ανεξαρτησία των 13 αποικιών της Αμερικής με τη Συνθήκη των Βερσαλλιών (Σεπτέμβριος 1783).

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α΄ με τα στοιχεία της στήλης Β΄ (2 στοιχεία της στήλης Β΄ περισσεύουν).

| Α΄                      | Β΄                                                    |
|-------------------------|-------------------------------------------------------|
| 1. Μαρτίνος Λούθηρος    | α. μάχη στο Πουατιέ                                   |
| 2. Ιωάννης Ιουστινιάνης | β. 95 θέσεις                                          |
| 3. Μεγάλοι Κομνηνοί     | γ. Αντιμεταρρύθμιση                                   |
| 4. Άνταμ Σμιθ           | δ. Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας                      |
| 5. Κάρολος Μαρτέλος     | ε. οικονομικός φιλελευθερισμός                        |
|                         | στ. Κράτος της Ηπείρου                                |
|                         | ζ. πολιορκία της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: γλαβολιτικό  
αλφάβητο, μοναχικά τάγματα.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(Ι) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Το κίνημα της εικονομαχίας εκδηλώθηκε όταν ήταν αυτοκράτορας:

- α. ο Λέων Γ΄ Ίσαυρος
- β. ο Κωνσταντίνος Ε΄ Ίσαυρος
- γ. ο Κωνσταντίνος Στ΄ Ίσαυρος
- δ. ο Θεόφιλος

2. Από τα τέλη του 12<sup>ου</sup> αιώνα αρχίζει να διαδίδεται ο θεσμός των εμποροπανηγύρεων, ιδιαίτερα:

- α. στο Βυζάντιο
- β. στη Βενετία
- γ. στη Φλάνδρα και τη γαλλική Καμπανία
- δ. στη Γένουα

3. Ο βυζαντινός λαός μετά τη Σύνοδο της Φερράρας – Φλωρεντίας:

- α. υποστήριξε θερμά την ένωση των δύο Εκκλησιών.
- β. εξέφρασε εχθρικό αίσθημα κατά των Λατίνων.
- γ. αποδέχθηκε το πρωτείο της Ρώμης έναντι της Κωνσταντινούπολης.
- δ. αποδέχθηκε την υποταγή της Ορθόδοξης στην Καθολική Εκκλησία.

4. Η ελευθερία στην οικονομική δραστηριότητα που εκφράστηκε τον 18<sup>ο</sup> αι. με τη φράση *laissez faire, laissez passer*:

- α. ήταν σύμφωνη προς το πνεύμα του μερκαντισμού
- β. ήταν αντίθετη με το πνεύμα του οικονομικού φιλελευθερισμού
- γ. υποστήριζε τον κρατικό παρεμβατισμό
- δ. οδήγησε στη διαμόρφωση του κεφαλαιοκρατικού-καπιταλιστικού συστήματος

5. Η Συντακτική Συνέλευση κατά τη Γαλλική Επανάσταση ψήφισε:

- α. τη θέσπιση Αστικού Δικαίου
- β. τη Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη
- γ. τη Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας
- δ. το Δόγμα Μονρόε

(μονάδες 5)

**(II)** Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το παλαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. κατάκτηση της Τραπεζούντας από τους Οθωμανούς
- β. άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς
- γ. Ειρήνη της Αυγούστας
- δ. πρώτος περίπλους της γης
- ε. Τέταρτη Σταυροφορία

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: *αλληλέγγυον, Ανθρωπισμός*.

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Στη σύνοδο της Ιέρειας (754) αποφασίστηκε η αποκατάσταση των εικόνων.
2. Από τις σκλαβηνίες που βρίσκονταν στα βορειοδυτικά της χερσονήσου του Αίμου προήλθαν τα πρώτα κρατίδια των Σέρβων και των Κροατών.
3. Ο Κάρολος Μαρτέλος στέφθηκε αυτοκράτορας τα Χριστούγεννα του έτους 800.
4. Ο Λογοθέτης του Δρόμου ήταν υπεύθυνος για τα οικονομικά του βυζαντινού κράτους.
5. Από τον 12<sup>ο</sup> αιώνα, ιδιαίτερα στη Βενετία και τη Γένουα, γενικεύεται η πρακτική της συγκρότησης ναυτικών εταιρειών.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. εκχριστιανισμός των Βουλγάρων
- β. ίδρυση της αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας
- γ. Πρώτο Σχίσμα
- δ. έναρξη της εικονομαχίας
- ε. Τέταρτη Σταυροφορία

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *Εγίρα, βασιλικοί*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Το Ισλάμ δεν έχει δανειστεί στοιχεία από άλλες θρησκείες.
2. Η οριστική αναστήλωση των εικόνων αποφασίστηκε από τη σύνοδο της Ιέρειας (754).
3. Ο Κάρολος ο Μέγας επέλεξε τη Ρώμη ως έδρα του φραγκικού κράτους.
4. Η κοινωνία του φραγκικού κράτους ήταν κυρίως αγροτική.
5. Η ιδέα της σταυροφορίας προσέφερε στον παπισμό την ευκαιρία να ενισχύσει τη θέση του έναντι των Γερμανών ηγεμόνων.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

| A                         | B                     |
|---------------------------|-----------------------|
| 1. Μεγάλοι Κομνηνοί       | α. Γένουα             |
| 2. Μιχαήλ Κομνηνός Δούκας | β. Μόσχα              |
| 3. Μιχαήλ Η΄ Παλαιολόγος  | γ. Ρώμη               |
| 4. Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος | δ. Τραπεζούντα        |
| 5. Ιβάν Γ΄                | ε. Ήπειρος            |
|                           | στ. Φερράρα-Φλωρεντία |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: *γενίτσαροι*, *Σύνοδος του Τρέντο*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

| A                        | B                                                                                   |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.βασάλοι                | α. ασκούσαν τη στρατιωτική και πολιτική διοίκηση του φραγκικού κράτους              |
| 2. λογοθέτης του Δρόμου  | β. είχε την ευθύνη των οικονομικών στο Βυζαντινό κράτος                             |
| 3. κόμητες               | γ. έγινε ο πρώτος αξιωματούχος της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, ένα είδος πρωθυπουργού |
| 4. λογοθέτης του Γενικού | δ. ήταν υπεύθυνος για την εφαρμογή των εντολών του Κορανίου                         |
| 5. Χαλίφης               | ε. συνδέονταν με τους φεουδάρχες με δεσμούς εξάρτησης                               |
|                          | στ. ήταν Βούλγαροι ευγενείς                                                         |

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η δημιουργία των θεμάτων συνέβαλε στην αποτελεσματικότερη διακυβέρνηση του βυζαντινού κράτους.
2. Ο Μιχαήλ Γ' υιοθέτησε τον ελληνικό τίτλο βασιλεύς πιστός εν Χριστώ.
3. Οι δύο πρώτοι Παλαιολόγοι υπήρξαν οι πρωτεργάτες του κινήματος της Εικονομαχίας.
4. Ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος επινόησε το λεγόμενο γλαγολιτικό αλφάβητο.
5. Η ιδέα της σταυροφορίας ήταν σύμφωνη με την ιδεολογία του βυζαντινού κράτους.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *ανεικονικές αντιλήψεις, τριζωνική καλλιέργεια.*

**Μονάδες 8+7 = 15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

| A                        | B                                                                                                     |
|--------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Τζον Λοκ              | α. καθιέρωσε τον θεσμό των βασιλικών απεσταλμένων                                                     |
| 2. Καρλομάγνος           | β. επινόησε το γλαβολιτικό αλφάβητο                                                                   |
| 3. Μιχαήλ Παλαιολόγος    | γ. κατέστησε την Αυτοκρατορία της Νίκαιας διεθνώς υπολογίσιμη δύναμη                                  |
| 4. Κωνσταντίνος-Κύριλλος | δ. διατύπωσε την αρχή του κοινωνικού συμβολαίου                                                       |
| 5. Ιωάννης Βατάτζης      | ε. ανέκτησε το 1261 την Κωνσταντινούπολη από τους Λατίνους                                            |
|                          | στ. στη Σύνοδο της Φερράρας-Φλωρεντίας δέχθηκε την πλήρη υποταγή της Ορθόδοξης στην Καθολική Εκκλησία |

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Στις αρχές του 7<sup>ου</sup> αιώνα άρχισαν να δημιουργούνται στον ελλαδικό χώρο μόνιμες εγκαταστάσεις Αβάρων.
2. Η σύνοδος της Ιέριεας (754) αποφάσισε την αποκατάσταση των εικόνων.
3. Για το Σχίσμα του 1054 μεγάλες ευθύνες πρέπει να αποδοθούν στον πατριάρχη Μιχαήλ Κηρουλάριο και στον καρδινάλιο Ουμβέρτο.
4. Ιδρυτής του Οθωμανικού κράτους θεωρείται ο Ορχάν.
5. Την Κωνσταντινούπολη, κατά την πολιορκία της από τους Οθωμανούς, ανέλαβε να υπερασπιστεί με αυτοθυσία ο Κωνσταντίνος ΙΑ' Παλαιολόγος (1449 - 1453).

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *Χαλίφης, Ιερά Εξέταση*.

**Μονάδες 7+8 = 15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

| A                         | B                                                                       |
|---------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| 1. Βαγιαζήτ               | α. καθιέρωση του θεσμού των βασιλικών απεσταλμένων                      |
| 2. Ραστισλάβος            | β. πρόσκληση ιεραποστόλων στη Μοραβία                                   |
| 3. Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος | γ. ίδρυση και οργάνωση του κράτους της Ηπείρου                          |
| 4. Ιωάννης Βατάτζης       | δ. πανωλεθρία στη μάχη της Άγκυρας (1402)                               |
| 5. Μιχαήλ Κομνηνός Δούκας | ε. Σύνοδος Φερράρας - Φλωρεντίας (1438 - 1439)                          |
|                           | στ. ίδρυση πολλών φιλανθρωπικών ιδρυμάτων στην αυτοκρατορία της Νίκαιας |

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Στη διάρκεια του 9<sup>ου</sup> αι., οι Σκλαβηνίες στα βορειοδυτικά της Χερσονήσου του Αίμου εξελίχθηκαν στα πρώτα κρατίδια των Σέρβων και των Κροατών.
2. Ο Κάρολος ο Μέγας (Καρλομάγνος) επέλεξε ως έδρα του τη Ρώμη.
3. Με απόφαση της Συνόδου του 870 στην Κωνσταντινούπολη, η Βουλγαρία θα υπαγόταν στη δικαιοδοσία του πατριαρχείου της Κωνσταντινούπολης.
4. Το μεγαλύτερο στήριγμα για τους δυνατούς αποτέλεσε το αλληλέγγυον.
5. Η Αναγέννηση ξεκίνησε από τις ακμαίες οικονομικά πόλεις της Ιταλίας.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *θέματα, γενίτσαροι*.

**Μονάδες 8+7 = 15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Στο Βυζάντιο, από τα τέλη του 10<sup>ου</sup> αιώνα, η αριστοκρατία της γης και η αριστοκρατία των αξιωμάτων συνδέθηκε με επιγαμίες.
2. Η κοινωνία του Φραγκικού κράτους ήταν κυρίως αγροτική.
3. Στα μέσα του 11<sup>ου</sup> αιώνα στη Δυτική Ευρώπη ιδρύονται νέες πόλεις.
4. Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης (1453) κληρονόμος της πνευματικής παράδοσης του Βυζαντίου φιλοδόξησε να γίνει η Ρώμη.
5. Ο Βαρθολομαίος Ντιάζ, πλέοντας προς τις Ινδίες, έφτασε στη Βραζιλία.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. ήττα του σουλτάνου Βαγιαζήτ στη μάχη της Άγκυρας
- β. αναχαίτιση των Αράβων στο Πουατιέ της Γαλλίας
- γ. Τέταρτη Σταυροφορία
- δ. δημιουργία μόνιμων εγκαταστάσεων Σλάβων στον ελλαδικό χώρο
- ε. Πρώτο Σχίσμα

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *στρατιωτόπια, Ανθρωπισμός.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις, ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Την ανώτατη στρατιωτική και πολιτική εξουσία των βυζαντινών θεμάτων ασκούσε ο αυτοκράτορας.
2. Στο Φραγκικό κράτος οι βασιλικοί απεσταλμένοι είχαν την υποχρέωση να προστατεύουν τη Ρώμη.
3. Στην κορυφή της φεουδαρχικής κοινωνικής πυραμίδας ήταν ο βασιλιάς.
4. Στα τέλη του 12<sup>ου</sup> αιώνα ο γερμανός αυτοκράτορας σχεδίαζε την επέκταση του κράτους του σε βάρος του Βυζαντίου.
5. Ο Δάντης, ο Πετράρχης και ο Βοκκάκιος αποτελούν προδρομικές μορφές του ανθρωπισμού.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. ίδρυση της Αυτοκρατορίας της Νίκαιας
- β. οριστικό Σχίσμα των δύο Εκκλησιών
- γ. ίδρυση του Ισλάμ από τον Μωάμεθ
- δ. οριστική αποκατάσταση των εικόνων
- ε. Σύνοδος Φερράρας-Φλωρεντίας

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *αλληλέγγυον, γενίτσαροι*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίστε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Μωάμεθ κατάφερε να συνενώσει τις αραβικές φυλές.
2. Τον 8<sup>ο</sup> αιώνα οι αστικοί πληθυσμοί της Μικράς Ασίας απέρριπταν την ιδέα της απεικόνισης του θείου.
3. Οι κύριες λειτουργίες της φεουδαρχίας ήταν δύο, η στρατιωτική και η πολιτική.
4. Στα τέλη του 12<sup>ου</sup> αιώνα στη μεσαιωνική Δύση ο νερόμυλος και ο ανεμόμυλος αποτελούσαν τις κύριες πηγές ενέργειας.
5. Οι Μογγόλοι του Ταμερλάνου πολιορκήσαν την Κωνσταντινούπολη το 1422.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. διάδοση του θεσμού των εμποροπανηγύρεων στη δυτική Ευρώπη
- β. Οριστικό σχίσμα μεταξύ των δύο Εκκλησιών
- γ. έκδοση του πρώτου επίσημου εικονομαχικού διατάγματος
- δ. Μάχη στο Κοσσυφοπέδιο
- ε. ανακάλυψη της Αμερικής

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *θέματα, Τρίτη Ρώμη*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίστε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Τα πρώτα θέματα οργανώθηκαν στη Βαλκανική Χερσόνησο.
2. Ο Κάρολος ο Μέγας (Καρλομάγνος) επέλεξε τη Ρώμη ως έδρα του.
3. Ο νερόμυλος υπήρξε η κύρια πηγή ενέργειας στη Δύση κατά τον 11<sup>ο</sup> αιώνα.
4. Το κράτος της Ηπείρου ιδρύθηκε από τον Μιχαήλ Κομνηνό Δούκα.
5. Μετά τις Ανακαλύψεις τα λιμάνια της Βενετίας και της Γένουας είχαν τη μεγαλύτερη οικονομική δραστηριότητα.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Σύνοδος του Τρέντο
- β. Πρώτο Σχίσμα
- γ. κατάληψη της Τραπεζούντας από τους Οθωμανούς
- δ. αφετηρία του χρονολογικού συστήματος των Αράβων
- ε. Τέταρτη Σταυροφορία

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *λογοθέτης του Δρόμου, πάροιχοι (βυζαντινό χωρίον).*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Στο Βυζάντιο τα θέματα αρχικά ήταν στρατιωτικές μονάδες, μετακινούμενες ανά την επικράτεια.
2. Ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος επινόησε το γλαγολιτικό αλφάβητο και μετέφρασε την Αγία Γραφή στα σλαβονικά.
3. Στην κορυφή της φεουδαρχικής κοινωνικής πυραμίδας βρισκόταν ο βασιλιάς.
4. Ο θεσμός των εμποροπανηγύρεων διαδίδεται στη Δυτική Ευρώπη τον 8<sup>ο</sup> αιώνα.
5. Το κράτος των Οθωμανών οργανώθηκε από τον σουλτάνο Βαγιαζήτ.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. δεύτερη στέψη του Μιχαήλ Η΄ Παλαιολόγου
- β. Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδος
- γ. καταδίκη του Λουθήρου ως αιρετικού από τη Δίαιτα της πόλης Βορμς
- δ. εκδίωξη του Μωάμεθ από τη Μέκκα
- ε. Πρώτη Σταυροφορία

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *κοινότητες χωρίων, Αναγέννηση*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Το Ισλάμ έχει πολλά δάνεια στοιχεία από τη Χριστιανική και την Ιουδαϊκή θρησκεία.
2. Ο Λέων Γ΄ υιοθέτησε τον τίτλο βασιλεύς, πιστός εν Χριστώ.
3. Επί της βασιλείας του Κωνσταντίνου Ε΄ καταδικάστηκε η εικονομαχία από τη Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδο.
4. Ο αυτοκράτορας Μιχαήλ Γ΄ βάπτισε χριστιανό τον ηγεμόνα των Βουλγάρων, δίνοντάς του το όνομά του.
5. Στη φεουδαρχική κοινωνία οι πάροικοι αποτελούσαν την πλειονότητα των αγροτών.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το παλαιότερο:

- α. αναχαίτιση των Αράβων στο Πουατιέ της Γαλλίας από τον Κάρολο Μαρτέλο
- β. Τέταρτη Σταυροφορία
- γ. έναρξη εικονομαχίας
- δ. Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς
- ε. ανάκτηση της Κωνσταντινούπολης από τους Βυζαντινούς

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *Εγίρα, Ειρήνη της Αυγούστας*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Στα μέσα του 11ου αιώνα πραγματοποιείται στη Δυτική Ευρώπη μια γεωργική επανάσταση.
2. Η περίοδος της Φραγκοκρατίας στον ελλαδικό χώρο αρχίζει με την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους.
3. Μετά την αποκατάσταση στον βυζαντινό θρόνο του αυτοκράτορα Ισαακίου Β΄ Αγγέλου οι σταυροφόροι εγκατέλειψαν την Κωνσταντινούπολη.
4. Το έργο της ανάκτησης της Κωνσταντινούπολης από τους Λατίνους έφερε σε πέρας ο αυτοκράτορας της Νίκαιας Ιωάννης Βατάτζης.
5. Η Ρωσία φιλοδόχησε να γίνει κληρονόμος των πνευματικών παραδόσεων του Βυζαντίου μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους σταυροφόρους.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το παλαιότερο:

- α. αυτοκρατορική στέψη του Καρόλου του Μεγάλου (Καρλομάγνου)
- β. Σχίσμα των δύο Εκκλησιών
- γ. οργάνωση των πρώτων θεμάτων στη Μ. Ασία
- δ. Πρώτη Σταυροφορία
- ε. αποκατάσταση των εικόνων

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: *τελετή της περιβολής, γενίτσαροι*.

**Μονάδες 7 + 8 = 15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Ιδεολογική βάση του κινήματος της εικονομαχίας υπήρξαν:

- α. οι θρησκευτικές απόψεις της Εκκλησίας της Ρώμης
- β. οι θρησκευτικές απόψεις των δύο πρώτων αυτοκρατόρων της δυναστείας των Ισαύρων
- γ. οι ανεικονικές αντιλήψεις των κατοίκων των ανατολικών επαρχιών της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας
- δ. οι αποφάσεις των Οικουμενικών Συνόδων

2. Σκλαβηνίες ονομάζονται οι μόνιμες εγκαταστάσεις των Σλάβων:

- α. στη Χερσόνησο του Αίμου
- β. στην Ιταλική Χερσόνησο
- γ. στα βόρεια του Δούναβη
- δ. στη Μικρά Ασία

3. Κύρια αιτία του οριστικού Σχίσματος μεταξύ των δύο Εκκλησιών (1054) υπήρξε:

- α. η νηστεία του Σαββάτου
- β. το δόγμα περί εκπόρευσης του Αγίου Πνεύματος και από τον Υιό
- γ. η διεκδίκηση, εκ μέρους της Ρώμης, της πρωτοκαθεδρίας στον χριστιανικό κόσμο
- δ. η χρήση των αζύμων στη Θεία Λειτουργία

4. Τον Νοέμβριο του 1095 κήρυξε την Πρώτη Σταυροφορία:

- α. ο πάπας Ουρβανός Β΄
- β. ο Ερρίκος Δ΄
- γ. ο πάπας Ιννοκέντιος Γ΄
- δ. ο Βονιφάτιος ο Μομφερρατικός

5. Η σύνοδος της Φερράρας – Φλωρεντίας:

- α. πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή του αυτοκράτορα Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγου
- β. δεν έγινε δεκτή από τον βυζαντινό λαό
- γ. είχε ως αποτέλεσμα την αποστολή σημαντικής βοήθειας από τη Δύση στο Βυζάντιο
- δ. καθυστέρησε την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς

(μονάδες 5)

**(II)** Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

| A                        | B                                                                           |
|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| 1. Λογοθέτης του Γενικού | α. ανώτερο αξίωμα στο φραγκικό κράτος                                       |
| 2. Λογοθέτης του Δρόμου  | β. τοποτηρητής του Προφήτη Μωάμεθ                                           |
| 3. αυλάρχης              | γ. ήταν υπεύθυνος για την υποδοχή των ξένων πρεσβευτών                      |
| 4. Χαλίφης               | δ. στρατιώτης του οθωμανικού στρατού, ο οποίος είχε στρατολογηθεί με τη βία |
| 5. γενίτσαρος            | ε. στρατιώτης μισθοφόρος από τη Δύση                                        |
|                          | στ. ήταν υπεύθυνος για τα οικονομικά της Βυζαντινής αυτοκρατορίας           |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: *κοινότητες χωρίων, φέουδο*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Οι Σλάβοι δημιούργησαν μόνιμες εγκαταστάσεις (σκλαβηνίες):

α. στη χερσόνησο του Αίμου

β. στη Μ.Ασία

γ. στην ιταλική χερσόνησο

δ. στις εκβολές του Δούναβη

2. Το έτος αποδημίας του Μωάμεθ στη Μεδίνα:

α. αποτελεί την αφετηρία του ισλαμικού χρονολογικού συστήματος

β. θεωρείται η αρχή της ισλαμικής κυριαρχίας και αποτελεί την αφετηρία του αραβικού χρονολογικού συστήματος

γ. θεωρείται η αρχή της αραβικής κυριαρχίας

δ. θεωρείται η αρχή της τζιχάντ και αποτελεί την αφετηρία του ισλαμικού μετρικού συστήματος

3. Ο εκχριστιανισμός των Σλάβων:

α. ξεκίνησε με μια ιεραποστολή στην Μοραβία

β. ξεκίνησε με μια ιεραποστολή στο νεοσύστατο ρωσικό κράτος

γ. ξεκίνησε με την βάπτιση του Βούλγαρου ηγεμόνα Βόρη

δ. ξεκίνησε με την βάπτιση του Ρατισλάβου

4. Ο Λογοθέτης του Δρόμου:

α. ήταν ο υπουργός μεταφορών του βυζαντινού κράτους

β. ήταν ο υπουργός εξωτερικών του βυζαντινού κράτους

γ. ήταν υπεύθυνος για την υποδοχή των ξένων πρεσβευτών στο Βυζάντιο

δ. ήταν υπεύθυνος για την οργάνωση των εμπορικών διαδρομών του Βυζαντίου

5. Η Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας ιδρύθηκε:

- α. αμέσως μετά το πρώτο Σχίσμα
- β. αμέσως μετά την πρώτη Σταυροφορία
- γ. αμέσως μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους
- δ. αμέσως μετά την ίδρυση του κράτους της Ηπείρου

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Σχίσμα μεταξύ των δύο Εκκλησιών
- β. έναρξη Εικονομαχίας
- γ. στέψη του Καρλομάγνου
- δ. κατάκτηση της Προύσας από τον Ορχάν
- ε. ίδρυση της Αυτοκρατορίας της Νίκαιας

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *αλληλέγγυον*, *Μαύρος Θάνατος*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο λογοθέτης του Γενικού ήταν ένα αξίωμα αντίστοιχο του πρωθυπουργού.
2. Ο Καρλομάγνος στέφθηκε αυτοκράτορας στη Ρώμη σύμφωνα με το βυζαντινό τυπικό.
3. Το βυζαντινό χωρίον (κοινότητα) εμφανίζεται κατά τον 10<sup>ο</sup> αιώνα και συγκροτείται από τους δυνατούς.
4. Κάτοχοι φέουδων μπορούσαν να είναι και οι εκκλησιαστικοί άρχοντες.
5. Ιδρυτής του Οθωμανικού κράτους θεωρείται ο Ορχάν.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α΄ με τα στοιχεία της στήλης Β΄ (2 στοιχεία της στήλης Β΄ περισσεύουν).

| Α΄                           | Β΄                               |
|------------------------------|----------------------------------|
| 1. Ηράκλειος                 | α. αποκατάσταση των εικόνων      |
| 2. Θεοδώρα                   | β. Αυτοκρατορία της Νίκαιας      |
| 3. Βονιφάτιος ο Μομφερατικός | γ. Τέταρτη Σταυροφορία           |
| 4. Ιωάννης Βατάτζης          | δ. Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας |
| 5. Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος    | ε. τελετή της περιβολής          |
|                              | στ. θέματα                       |
|                              | ζ. Σύνοδος Φεράρας-Φλωρεντίας    |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *γλαγολιτικό αλφάβητο, καθολικός άνθρωπος*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Για τους μουσουλμάνους ιδιαίτερη σημασία έχει ο ιερός πόλεμος.
2. Οι σκλαβηνίες ήταν οι μόνιμες εγκαταστάσεις των Σλάβων στην Χερσόνησο του Αίμου.
3. Η φεουδαρχία είχε δύο λειτουργίες: στρατιωτική και εμπορική.
4. Ο Ιωάννης Βατάτζης διαδέχθηκε τον Μιχαήλ Παλαιολόγο.
5. Ο Μαύρος Θάνατος ήταν επιδημία της βουβωνικής πανώλης που εξαπλώθηκε στην Ευρώπη τον 14<sup>ο</sup> αι.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α΄ με τα στοιχεία της στήλης Β΄ (ένα στοιχείο της στήλης Β΄ περισσεύει).

| A΄                        | B΄                                 |
|---------------------------|------------------------------------|
| 1. Λέων Γ΄ Ίσαυρος        | α. Τέταρτη Σταυροφορία             |
| 2. Πιπίνος Α΄             | β. Σχίσμα των δύο Εκκλησιών        |
| 3. Ουμβέρτος              | γ. Εικονομαχία                     |
| 4. Ιννοκέντιος Γ΄         | δ. Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας   |
| 5. Μιχαήλ Κομνηνός Δούκας | ε. κράτος της Ηπείρου              |
|                           | στ. ελέω Θεού βασιλεύς των Φράγκων |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *αλληλέγγυον*, *προτεστάντες*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Κάρολος Μαρτέλος αναχαίτισε τους Άραβες στο Πουατιέ της Γαλλίας (732).
2. Οι χορηγίες ήταν ένα από τα μέσα της βυζαντινής διπλωματίας.
3. Η τελετή της περιβολής αφορούσε τον κλήρο και τους ιερείς της καθολικής εκκλησίας
4. Το κράτος της Ηπείρου ιδρύθηκε και οργανώθηκε από τον Μιχαήλ Κομνηνό Δούκα.
5. Οι Μέδικοι ήταν φιλόμουσοι ηγεμόνες της Γένοβας.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α΄ με τα στοιχεία της στήλης Β΄ (2 στοιχεία της στήλης Β΄ περισσεύουν).

| Α΄                            | Β΄                                |
|-------------------------------|-----------------------------------|
| 1. Κωνσταντίνος Ε΄            | α. Εικονομαχία                    |
| 2. Βόρης                      | β. προδρομική μορφή Ανθρωπισμού   |
| 3. Ορχάν                      | γ. χαλιφάτο                       |
| 4. Πετράρχης                  | δ. βογιάρτοι                      |
| 5. Γεώργιος Γεμιστός ή Πλήθων | ε. κατάληψη της Προύσας           |
|                               | στ. Σύνοδος της Φλωρεντίας (1439) |
|                               | ζ. συγχωροχάρτια                  |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *καθολικός άνθρωπος, πρώτος περίπλους της γης.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β' ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Οι μόνιμες εγκαταστάσεις των Σλάβων στη Χερσόνησο του Αίμου ονομάζονταν εμποροπανηγύρεις.
2. Στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας του Φραγκικού Κράτους βρίσκεται ο βασιλιάς.
3. Στη μάχη του Κοσσυφοπεδίου οι Σέρβοι νίκησαν τους Οθωμανούς.
4. Το Ρούμελη-Χισάρ οικοδομήθηκε από τους Οθωμανούς, μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης.
5. Ο Εκατονταετής Πόλεμος (1339-1453) διεξήχθη ανάμεσα στη Γαλλία και την Αγγλία.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

| A                        | B                              |
|--------------------------|--------------------------------|
| 1. Ιωάννης Γουτεμβέργιος | α. ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας |
| 2. Βαρθολομαίος Ντιάζ    | β. Περί εγκλημάτων και ποινών  |
| 3. Χριστόφορος Κολόμβος  | γ. Πνεύμα των Νόμων            |
| 4. Μοντεσκιέ             | δ. τυπογραφία                  |
| 5. Ρουσσό                | ε. Σαν Σαλβαδόρ                |
|                          | στ. Κοινωνικό Συμβόλαιο        |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: *θέματα, γενίτσαροι*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β' ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Μετά το 630 το Βυζαντινό κράτος ανέκτησε μεγάλο μέρος των ανατολικών του επαρχιών, γεγονός που αλλοίωσε την εθνολογική του ομοιογένεια.
2. Η οργάνωση της Βουλγαρικής Εκκλησίας έγινε από την Εκκλησία της Ρώμης.
3. Η ιδέα των Σταυροφοριών γεννήθηκε στη Δυτική Ευρώπη στη διάρκεια του 11ου αι.
4. Οι Οθωμανοί επέδειξαν θρησκευτική ανεκτικότητα απέναντι στους αγροτικούς χριστιανικούς πληθυσμούς.
5. Η στροφή προς τη γνώση των ελληνικών και λατινικών γραμμάτων και γενικότερα της αρχαιότητας ονομάστηκε Ανθρωπισμός

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

| A                  | B                                    |
|--------------------|--------------------------------------|
| 1. Μουφτής (Καδής) | α. οριστική αποκατάσταση των εικόνων |
| 2. φυσιοκράτες     | β. φεουδαρχία                        |
| 3. Θεοδώρα         | γ. μάχη της Άγκυρας                  |
| 4. πάροικοι        | δ. βοήθεια από τη Δύση               |
| 5. Ταμερλάνος      | ε. δικαστής (Ισλάμ)                  |
| 6. Ιουστινιάνης    |                                      |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *θέματα, λογοκρισία* (Αντιμεταρρύθμιση).

**Μονάδες 7+8 = 15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β' ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Λογοθέτης του Γενικού ήταν ο πρώτος αξιωματούχος της Αυτοκρατορίας, ένα είδος πρωθυπουργού.
2. Την αφορμή για την έναρξη της εικονομαχίας έδωσε ο πάπας Ουρβανός Β'.
3. Ο Κωνσταντίνος-Κύριλλος επινόησε το γλαγολιτικό αλφάβητο.
4. Κατά τα τέλη του 8ου και τις αρχές του 9ου αιώνα διαμορφώνεται στο Βυζάντιο μια εμποροβιοτεχνική τάξη, η οποία αποτέλεσε την πηγή της ευημερίας του κράτους την περίοδο αυτή.
5. Το κράτος της Ηπείρου ιδρύθηκε και οργανώθηκε από τον Μιχαήλ Κομνηνό Δούκα.

(μονάδες 5)

(II) Να κατατάξετε στη σωστή χρονολογική σειρά τα ακόλουθα γεγονότα, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. οριστικό Σχίσμα των Εκκλησιών
- β. ανάκτηση της Κωνσταντινούπολης από τον Μιχαήλ Η' Παλαιολόγο
- γ. μάχη του Κοσσυφοπεδίου (μεταξύ Σέρβων και Οθωμανών)
- δ. Πρώτη Σταυροφορία
- ε. εκδίωξη και καταφυγή του Μωάμεθ στη Μεδίνα

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *στρατιωτόπια, φυσιοκράτες.*

**Μονάδες 8+7 = 15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β' ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Λογοθέτης του Δρόμου είχε την ευθύνη των οικονομικών του βυζαντινού κράτους.
2. Στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας του φραγκικού κράτους ήταν οι φεουδάρχες.
3. Από τα τέλη του 12<sup>ου</sup> αι, στις εμποροπανηγύρεις δεν γίνονταν ανταλλαγές νομισμάτων.
4. Την Τέταρτη Σταυροφορία κήρυξε ο πάπας Ιννοκέντιος Γ'.
5. Η τελευταία πόλη της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας που κατακτήθηκε από τους Οθωμανούς το 1461 ήταν η Κωνσταντινούπολη.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

| A               | B                       |
|-----------------|-------------------------|
| 1. δυνατοί      | α. Βαρθολομαίος Ντιάζ   |
| 2. γενίτσαροι   | β. Κεναί                |
| 3. διαφωτιστές  | γ. εθελοντές μισθοφόροι |
| 4. θαλασσοπόροι | δ. Μοντεσκιέ            |
| 5. φυσιοκράτες  | ε. γαιοκτήμονες         |
|                 | στ. Λούθηρος            |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: *Μαύρος Θάνατος, Ειρήνη της Αυγούστας*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β' ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η ιδέα των Σταυροφοριών γεννήθηκε στο Βυζάντιο.
2. Ο πάπας Ουρβανός Β' κήρυξε την Πρώτη Σταυροφορία το 1095.
3. Η αυτοκρατορία της Τραπεζούντας άσκησε μεγάλη επίδραση στις τύχες του Βυζαντίου.
4. Ο Οσμάν υπήρξε ο πρώτος σουλτάνος που οδήγησε τον λαό του σε κατακτήσεις στην Ευρώπη.
5. Η πνευματική παράδοση του Βυζαντίου συνεχίστηκε μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β. Ένα στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

| A                  | B                   |
|--------------------|---------------------|
| 1. Ορχάν           | α. Κωνσταντινούπολη |
| 2. Βαγιαζήτ        | β. Ινδίες           |
| 3. Μωάμεθ Β'       | γ. Ρώμη             |
| 4. Βάσκο ντα Γκάμα | δ. Καλλίπολη        |
| 5. Αλβαρέζ Καμπράλ | ε. Βραζιλία         |
|                    | στ. Κοσσυφοπέδιο    |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ιστορικών όρων: *αλληλέγγυον, Ιερά Εξέταση*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β' ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η ιδέα των Σταυροφοριών γεννήθηκε στη Δυτική Ευρώπη και ήταν ξένη στο Βυζάντιο.
2. Ο πάπας Ιννοκέντιος Γ' κήρυξε την Πρώτη Σταυροφορία το 1095.
3. Μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης οι Σταυροφόροι δεν προέβησαν σε βιαιότητες.
4. Ο Ιωάννης Βατάτζης επέτρεψε την εισαγωγή ειδών πολυτελείας από τις ιταλικές πόλεις στην Αυτοκρατορία της Νίκαιας.
5. Ο Ορχάν υπήρξε ο πρώτος σουλτάνος που οδήγησε τον λαό του σε κατακτήσεις στην Ευρώπη.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το παλαιότερο:

- α. εφεύρεση τυπογραφίας
- β. ίδρυση της αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας
- γ. ανακάλυψη της Αμερικής
- δ. σύνοδος Φερράρας - Φλωρεντίας
- ε. τέταρτη Σταυροφορία

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *Εγίρα*, *βασιλικοί*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Στο Ισλάμ η θρησκευτική κοινότητα διαχωρίζεται από το κράτος.
2. Η εικονομαχία είχε θετικές συνέπειες για τις σχέσεις της Αυτοκρατορίας με τη Δύση.
3. Κάτοχοι φέουδων στη Δυτική Ευρώπη μπορούσαν να είναι και οι εκκλησιαστικοί άρχοντες.
4. Μεγάλα εμπορικά κέντρα της Δυτικής Ευρώπης κατά τον 12<sup>ο</sup> αι. είναι οι ιταλικές ναυτικές πόλεις, ενώ στο Βορρά ακμάζουν η Μπρυζ και η Βρέμη.
5. Η πνευματική παράδοση του Βυζαντίου έσβησε με την Άλωση της Κωνσταντινούπολης και την υποταγή της αυτοκρατορίας.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

- α. Δ΄ Σταυροφορία
- β. Σχίσμα των δύο Εκκλησιών
- γ. Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τον Μωάμεθ Β΄
- δ. Έναρξη της Εικονομαχίας
- ε. Αποστολή ιεραποστόλων στη Μοραβία

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *στρατιωτόπια*, *τελετή της περιβολής*.

**Μονάδες 7 + 8 = 15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η πρωτοβουλία για την οργάνωση των Σταυροφοριών προήλθε από τους ισχυρούς φεουδάρχες της Δυτικής Ευρώπης.
2. Το έργο της ανάκτησης της Κωνσταντινούπολης από τους Λατίνους έφερε σε πέρας ο αυτοκράτορας της Νίκαιας Μιχαήλ Παλαιολόγος.
3. Η Ρωσία φιλοδόξησε να γίνει κληρονόμος των πνευματικών παραδόσεων και πολιτικών ιδεών του Βυζαντίου μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς.
4. Μετά την εφεύρεση της τυπογραφίας όλα τα πληθυσμιακά στρώματα της Δυτικής Ευρώπης ήρθαν σε επαφή με τις νέες εξελίξεις στις επιστήμες.
5. Το κίνημα του Λουθήρου υπήρξε ο πυρήνας μιας ευρύτερης μεταρρυθμιστικής έκρηξης σε όλη τη Δυτική Ευρώπη.

(μονάδες 5)

(II) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Τα πρώτα θέματα του βυζαντινού κράτους οργανώθηκαν:

- α. στη Βαλκανική Χερσόνησο
- β. στην Ιταλία
- γ. στη Μικρά Ασία
- δ. στη Βόρεια Αφρική

2. Ο Οσμάν ή Οθμάν έκανε τις πρώτες του κατακτήσεις αξιοποιώντας τον παλιό ισλαμικό θεσμό των:

- α. γενιτσάρων
- β. τιμαριούχων
- γ. γαζήδων
- δ. βασάλων

3. Τη διαπίστωση ότι οι περιοχές που είχε ανακαλύψει ο Κολόμβος αποτελούσαν μια νέα ήπειρο έκανε ο:

- α. Βάσκο ντα Γκάμα
- β. Αμέρικο Βεσπούτσι
- γ. Αλβαρέζ Καμπράλ
- δ. Βαρθολομαίος Ντιάζ

4. Σημαντικός εκπρόσωπος των πολιτικών ιδεών του Διαφωτισμού ήταν ο:

- α. Ρουσσώ
- β. Βολταίρος
- γ. Μπεκαρία
- δ. Μοντεσκιέ

5. Μετά την πτώση του Ναπολέοντα, η Ευρώπη διαιρέθηκε:

- α. σε τρεις ζώνες επιρροής, αυστριακή, ρωσική και πρωσική
- β. σε δύο ζώνες επιρροής, αυστριακή και πρωσική
- γ. σε τρεις ζώνες επιρροής, γαλλική, ρωσική και πρωσική
- δ. σε δύο ζώνες επιρροής, γαλλική και ρωσική

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: *αλληλέγγυον, Διαφωτισμός.*

**Μονάδες 7 + 8 =15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο σεισμός που σημειώθηκε το 726 στη θαλάσσια περιοχή μεταξύ Θήρας και Θηρασίας υπήρξε η αφορμή της έκρηξης της Εικονομαχίας στο Βυζάντιο.
2. Οι μόνιμες εγκαταστάσεις των Σλάβων στη Μικρά Ασία ονομάστηκαν Σκλαβηνίες.
3. Κύρια αιτία του οριστικού Σχίσματος μεταξύ των δύο Εκκλησιών (1054) ήταν το δόγμα περί εκπόρευσης του Αγίου Πνεύματος και από τον Υιό.
4. Η ακτίνα δράσης των εμπορικών δραστηριοτήτων τον 12<sup>ο</sup> αιώνα περιοριζόταν στη Μεσόγειο θάλασσα.
5. Η βοήθεια της Δύσης κατά την πολιορκία της Κων/πολης από τους Οθωμανούς υπήρξε σημαντική.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α΄ με τα στοιχεία της στήλης Β΄ (2 στοιχεία της στήλης Β΄ περισσεύουν).

| Α΄                                                                               | Β΄                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. λογοθέτης του δρόμου<br>2. μουφτής<br>3. φεουδάρχης<br>4. βασάλος<br>5. γαζής | α. κάτοχος μεγάλων εκτάσεων γης στη Δυτική Ευρώπη<br>β. υποτελής ενός φεουδάρχη<br>γ. αξιωματούχος του Βυζαντινού Κράτους που είχε την ευθύνη των οικονομικών<br>δ. Βούλγαρος ευγενής<br>ε. δικαστής στο πλαίσιο θεοκρατικού κράτους<br>στ. φανατικός πολεμιστής του ισλάμ<br>ζ. υπεύθυνος της υποδοχής των πρεσβευτών στο Βυζάντιο |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *χαλίφης, αλληλέγγυον*.

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους
- β. Έναρξη της Εικονομαχίας
- γ. Κήρυξη της Α΄ Σταυροφορίας
- δ. Στέψη του Καρλομάγνου ως αυτοκράτορα και κυβερνήτη του Ρωμαϊκού Κράτους
- ε. Κατάληψη της Προύσας από τους Οθωμανούς

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

- 1. Στο Ισλάμ η θρησκευτική κοινότητα ταυτίζεται με το κράτος.
- 2. Το 732 ο Κάρολος Μαρτέλος αναχαίτισε στο Πουατιέ της Γαλλίας την προέλαση των Αράβων στην Ευρώπη.
- 3. Ο Μεθόδιος επινόησε το λεγόμενο γλαγολιτικό αλφάβητο.
- 4. Το αλληλέγγυο ήταν νόμος που καθιερώθηκε από τους Μακεδόνες βασιλείς και απάλλασσε τους δυνατούς από κάθε φορολογική υποχρέωση.
- 5. Στη Σύνοδο της Φερράρας-Φλωρεντίας (1438-9) ο βυζαντινός αυτοκράτορας Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος δέχτηκε την υποταγή της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Καθολική, προκειμένου να εξασφαλίσει βοήθεια από τους Δυτικούς για την αντιμετώπιση των Οθωμανών.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *Εγίρα, τελετή της περιβολής*.

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

| A                          | B                           |
|----------------------------|-----------------------------|
| 1.Σχίσμα του 1054          | α. Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος   |
| 2.Αυτοκρατορία της Νίκαιας | β. Αυτοκρατορία της         |
| 3.Μεγάλοι Κομνηνοί         | Τραπεζούντας                |
| 4. Δ΄ Σταυροφορία          | γ. Λέων Γ΄ Ίσαυρος          |
| 5. Εικονομαχία             | δ. Ιωάννης Βατάτζης         |
|                            | ε. Βονιφάτιος Μομφερρατικός |
|                            | στ. Μιχαήλ Κηρουλάριος      |
|                            | ζ. Φώτιος                   |

(μονάδες 5)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Την ανώτατη στρατιωτική και πολιτική εξουσία ενός θέματος ασκούσε ο Λογοθέτης του Γενικού.
2. Τα στρατιωτόπια ήταν κτήματα που διέθεταν οι στρατιώτες και από τα έσοδά τους συντηρούσαν το άλογο και τον οπλισμό τους.
3. Η αποκατάσταση των εικόνων, μετά το τέλος της εικονομαχίας, σήμανε την αποτυχία του κράτους να υποτάξει ολοκληρωτικά την Εκκλησία.
4. Η τελετή της περιβολής ήταν η επίσημη αναγνώριση ενός δούλου ως υποτελούς ενός άρχοντα.
5. Στη Σύνοδο της Φερράρας - Φλωρεντίας ο Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος δέχτηκε την πλήρη υποταγή της Ορθόδοξης στην Καθολική Εκκλησία.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: *Πρώτο Σχίσμα, Τρίτη Ρώμη*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

| A                         | B                                                                 |
|---------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| 1. Λέων Γ΄ Ίσαυρος        | α. Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας                                  |
| 2. Ηράκλειος              | β. Κράτος της Ηπείρου                                             |
| 3. Μεγάλοι Κομνηνοί       | γ. Σύνοδος Φλωρεντίας-Φερράρας                                    |
| 4. Ιωάννης Βατάτζης       | δ. Κίνημα της Εικονομαχίας                                        |
| 5. Μιχαήλ Κομνηνός Δούκας | ε. Απαγόρευση εισαγωγής ειδών πολυτελείας από τις ιταλικές πόλεις |
|                           | στ. Κατέλαβε πραξικοπηματικά τον θρόνο                            |
|                           | ζ. Υιοθέτηση του τίτλου «Βασιλεύς πιστός εν Χριστώ»               |

(μονάδες 5)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Τα «θέματα» αποτέλεσαν τη βάση της οργάνωσης του Μεσοβυζαντινού κράτους.
2. Οι σκλαβηνίες ήταν νησίδες Σλάβων εγκατεστημένων ανάμεσα σε βουλγαρικούς πληθυσμούς.
3. Ο πάπας έστεψε τον γιο του Καρόλου Μαρτέλου, Πιπίνο, «Μέγα και ειρηνοποιό αυτοκράτορα, κυβερνήτη του Ρωμαϊκού Κράτους».
4. Κύρια αιτία του Σχίσματος (1054) υπήρξε η διαφωνία των δύο Εκκλησιών πάνω στο filioque.
5. Στη μάχη του Κοσσυφοπεδίου (1389) οι Σέρβοι νίκησαν τους Οθωμανούς.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: *θέματα, αλληλέγγυον*.

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

| A                    | B                                                 |
|----------------------|---------------------------------------------------|
| 1. Εγίρα             | α. Ελέω Θεού βασιλέας                             |
| 2. Πιπίνος           | β. Γλαγολιτικό αλφάβητο                           |
| 3. Κύριλλος          | γ. Κοσσυφοπέδιο                                   |
| 4. πάπας Ουρβανός Β΄ | δ. Δ΄ Σταυροφορία                                 |
| 5. Βαγιαζήτ          | ε. Αφετηρία χρονολογικού<br>συστήματος των Αράβων |
|                      | στ. Α΄ Σταυροφορία                                |
|                      | ζ. Μέγας και ειρηνοποιός<br>αυτοκράτωρ            |

(μονάδες 5)

(II). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Το Ισλάμ έχει πολλά δάνεια στοιχεία από τη Χριστιανική και την Ιουδαϊκή θρησκεία.
2. Οι πρωτεργάτες του κινήματος της εικονομαχίας ήταν οι αυτοκράτορες Λέων Γ΄ και Κωνσταντίνος Ε΄.
3. Οι προσπάθειες του Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγου να ζητήσει βοήθεια από τους Δυτικούς δεν είχαν ουσιαστικό αποτέλεσμα.
4. Η κοινωνία του Φραγκικού κράτους ήταν κυρίως κτηνοτροφική.
5. Το «αλληλέγγυον» ευνόησε ιδιαίτερα τους δυνατούς.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: *βασιλικοί, στρατιωτόπια.*

**Μονάδες 8+7=15**



## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίστε τις παρακάτω προτάσεις, ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Το Ισλάμ έχει πολλά δάνεια από τη Χριστιανική και την Ιουδαϊκή θρησκεία.
2. Έδρα του κράτους του Καρλομάγνου υπήρξε η Ρώμη.
3. Τολμηροί βυζαντινοί μεγαλέμποροι επιχειρούσαν μακρινά ταξίδια για να εμπορευτούν πολύτιμα αγαθά κατά τη διάρκεια του 11<sup>ου</sup> αιώνα.
4. Με την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους αρχίζει η μακρά περίοδος της Φραγκοκρατίας στον ελλαδικό χώρο.
5. Το κράτος της Ηπείρου ιδρύθηκε και οργανώθηκε στις αρχές του 13<sup>ου</sup> αιώνα από τον Θεόδωρο Λάσκαρη.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

- α. Κατάληψη της Προύσας από τους Οθωμανούς
- β. Καθιέρωση χρήσης της πυξίδας και του πρυμναίου πηδαλίου
- γ. Πρώτη Σταυροφορία
- δ. Επιδημία βουβωνικής πανώλης στη Δυτική Ευρώπη
- ε. Έναρξη της εικονομαχίας

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: *λογοθέτης του Δρόμου, βασάλος.*

**Μονάδες: 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Τον 8<sup>ο</sup> αιώνα το Φραγκικό κράτος περιλάμβανε τη σημερινή Γαλλία και Ισπανία.
2. Το αλληλέγγυο ήταν νόμος που καθιερώθηκε από τους Μακεδόνες βασιλείς και απάλλασσε τους δυνατούς από κάθε φορολογική υποχρέωση.
3. Από τα μέσα του 11<sup>ου</sup> αιώνα στο εμπόριο της Δυτικής Ευρώπης πρωταγωνιστούν κυρίως μουσουλμάνοι και χριστιανοί έμποροι από την Τεργέστη και τη Βουδαπέστη.
4. Στη Σύνοδο της Φερράρας - Φλωρεντίας ο Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος δέχτηκε την πλήρη υποταγή της Ορθόδοξης στην Καθολική Εκκλησία.
5. Ως Τρίτη Ρώμη θεωρήθηκε η Μόσχα από τότε που ο τσάρος Ιβάν Γ΄ νυμφεύτηκε την ανηψιά του Κωνσταντίνου ΙΑ΄ Παλαιολόγου.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

- α. Πρώτη Σταυροφορία
- β. Αποδημία του Μωάμεθ από τη Μέκκα στη Μεδίνα (Εγίρα)
- γ. Σχίσμα των Εκκλησιών
- δ. Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους
- ε. Εκχριστιανισμός των Σλάβων

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *γλαγολιτικό αλφάβητο, Μαύρος Θάνατος (14<sup>ο</sup> αιώνας)*.

**Μονάδες: 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Τα θέματα αρχικά ήταν στρατιωτικές μονάδες, μετακινούμενες ανά την επικράτεια του βυζαντινού κράτους.
2. Το δόγμα ότι το Άγιο Πνεύμα εκπορεύεται και από την Υιό υπήρξε αιτία του Πρώτου Σχίσματος των εκκλησιών.
3. Ο αυτοκράτορας με τον πατριάρχη χάραζαν τις κατευθυντήριες γραμμές της εξωτερικής πολιτικής της Βυζαντινής αυτοκρατορίας.
4. Οι κόμητες, βαρώνοι και μαρκήσιοι δεν είχαν καμιά εξάρτηση από τον βασιλιά στο Φραγκικό Κράτος.
5. Οι προσπάθειες του Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγου να ζητήσει βοήθεια από τους Δυτικούς δεν είχαν ουσιαστικό αποτέλεσμα.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

| A                          | B                                                                    |
|----------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| 1. Κωνσταντίνος - Κύριλλος | α. Κατέστησε την Αυτοκρατορία της Νίκαιας διεθνώς υπολογίσιμη δύναμη |
| 2. Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος  | β. Πρότεινε στους σταυροφόρους την αποκατάστασή του στον θρόνο       |
| 3. Ιωάννης Βατάτζης        | γ. Επινόησε το λεγόμενο γλαβολιτικό αλφάβητο των Σλάβων              |
| 4. Ισαάκιος Β΄ Άγγελος     | δ. Συγκάλεσε τη Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδο και καταδίκασε την εικονομαχία |
| 5. Κωνσταντίνος Στ΄        | ε. Ίδρυσε και οργάνωσε το κράτος της Ηπείρου                         |
|                            | στ. Επιχείρησε να εξασφαλίσει βοήθεια από τη Δύση                    |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: *Εγίρα, τελετή της περιβολής*.

**Μονάδες: 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Βάσει του Κορανίου η θρησκευτική εξουσία διαχωρίζεται από την κοσμική.
2. Η αποστολή βυζαντινών ιεραποστόλων στη Μοραβία το 863 έγινε ύστερα από πρόσκληση του ηγεμόνα της χώρας Βόρη.
3. Στη φεουδαρχική Ευρώπη οι διάφορες κοινωνικές ομάδες συνδέθηκαν μεταξύ τους με δεσμούς εξάρτησης.
4. Από τα τέλη του 12<sup>ου</sup> αιώνα αρχίζει να διαδίδεται στη Δυτική Ευρώπη ο θεσμός των εμποροπανηγύρεων.
5. Το 1208 ο Ιωάννης Βατάτζης στέφθηκε αυτοκράτορας και βασιλιάς των Ρωμαίων.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο.

- α. Στέψη Καρόλου του Μεγάλου στην εκκλησία του Αγίου Πέτρου στη Ρώμη.
- β. Αναχαίτιση Αράβων από τους Φράγκους στο Πουατιέ.
- γ. Κήρυξη της Α΄ Σταυροφορίας από τον πάπα Ουρβανό Β΄.
- δ. Καταδίκη της εικονομαχίας από την Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδο.
- ε. Σχίσμα των δύο Εκκλησιών.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *στρατιωτόπια*, *filioque*.

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες προτάσεις:

1. Το έτος αποδημίας του Μωάμεθ από τη Μέκκα στη Μεδίνα (622) θεωρείται η αφετηρία:

- α. της δημόσιας διδασκαλίας του για τη νέα θρησκεία
- β. του χρονολογικού συστήματος των Αράβων
- γ. της πολιτικής διάσπασης της Αραβικής Χερσονήσου
- δ. της νεότερης ιστορίας των Αράβων

2. Ιδρυτής της δυναστείας των Καρολιδών θεωρείται:

- α. ο Κάρολος ο Μέγας (Καρλομάγνος)
- β. ο Πιπίνος
- γ. ο Κάρολος Μαρτέλος
- δ. ο Βόρης

3. Στο βυζαντινό χωρίον τον κορμό του πληθυσμού αποτελούν:

- α. οι ελεύθεροι μικροϊδιοκτήτες
- β. οι έμποροι και βιοτέχνες
- γ. οι βασάλοι
- δ. οι δυνατοί

4. Στα μέσα του 11<sup>ου</sup> αιώνα πραγματοποιήθηκε στη Δυτική Ευρώπη και τη Βόρεια Ιταλία μια:

- α. αστική επανάσταση
- β. γεωργική επανάσταση
- γ. εμπορική επανάσταση
- δ. βιομηχανική επανάσταση

5. Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς:

- α. έσβησε η πνευματική παράδοση του Βυζαντίου

β. απορρίφθηκε από τη Δυτική Ευρώπη η βυζαντινή πνευματική παράδοση στα χρόνια του Ανθρωπισμού και της Αναγέννησης

γ. κληρονόμος των πνευματικών παραδόσεων του Βυζαντίου φιλοδόξησε να γίνει η Ρωσία

δ. κληρονόμος των πνευματικών παραδόσεων του Βυζαντίου φιλοδόξησε να γίνει η Οθωμανική Αυτοκρατορία

(μονάδες 5)

**(II)** Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β' περισσεύει.

| Α'                                | Β'                                                                |
|-----------------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| 1. Λέων Γ' Ίσαυρος                | α. επί της βασιλείας του επιτεύχθηκε ο εκχριστιανισμός των Σλάβων |
| 2. Μιχαήλ Γ'                      | β. το 1208 στέφθηκε αυτοκράτορας και βασιλιάς των Ρωμαίων         |
| 3. Ιωάννης Βατάτζης               | γ. εξαπέλυσε την πρώτη επίθεση κατά των εικόνων                   |
| 4. Αλέξιος Ε' Δούκας Μούρτζουφλος | δ. απαγόρευση εισαγωγής ειδών πολυτελείας                         |
| 5. Θεόδωρος Λάσκαρης              | ε. ίδρυσε και οργάνωσε το κράτος της Ηπείρου                      |
|                                   | στ. κατέλαβε πραξικοπηματικά τον θρόνο                            |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *Χαλίφης, Σύνοδος Φερράρας-Φλωρεντίας*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως προς την ορθότητά τους γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Την ημέρα των Χριστουγέννων του έτους 800 στο Άαχεν ο Κάρολος ο Μέγας στέφθηκε Μέγας και ειρηνοποιός αυτοκράτωρ, κυβερνήτης του Ρωμαϊκού Κράτους.
2. Στο Βυζάντιο ο αυτοκράτορας χάραζε τις κατευθυντήριες γραμμές της εξωτερικής πολιτικής.
3. Η ιδέα της Τέταρτης Σταυροφορίας ανήκε στον φιλόδοξο και δυναμικό πάπα Ουρβανό Β΄.
4. Το κράτος της Ηπείρου ιδρύθηκε και οργανώθηκε από τον Ιωάννη Βατάτζη.
5. Τελευταίος αυτοκράτορας του Βυζαντίου ήταν ο Κωνσταντίνος ΙΑ΄ Παλαιολόγος.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογικά σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

- α. Κατάλυση της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας από τους Οθωμανούς.
- β. Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους.
- γ. Οριστικό Σχίσμα των δύο Εκκλησιών.
- δ. Στέψη Θεόδωρου Λάσκαρη ως αυτοκράτορα και βασιλιά των Ρωμαίων.
- ε. Καταδίκη της Εικονομαχίας από τη Ζ΄ Οικουμενική Σύνοδο.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *βασιλικοί, Τρίτη Ρώμη*.

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I). Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

1. Ο λογοθέτης του Δρόμου έγινε βαθμιαία ο πρώτος αξιωματούχος της αυτοκρατορίας, ένα είδος πρωθυπουργού.
2. Το αλληλέγγυο ήταν νόμος που καθιερώθηκε από τους Μακεδόνες βασιλείς και απάλλασσε τους δυνατούς από κάθε φορολογική υποχρέωση
3. Στο Ισλάμ η θρησκευτική κοινότητα δεν ταυτίζεται με το κράτος (θεοκρατικό κράτος).
4. Το filioque τελικά απορρίφθηκε από τη Σύνοδο του 876.
5. Η εικονομαχία αναζωπυρώθηκε από τους αυτοκράτορες Λέοντα ΣΤ΄ και Θεόφιλο.

(μονάδες 5)

(II). Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Ο πρώτος Οθωμανός που περιβλήθηκε τον αυτοκρατορικό τίτλο του σουλτάνου ήταν:

- α. ο Μουράτ Α΄
- β. ο Βαγιαζήτ
- γ. ο Ορχάν
- δ. ο Οσμάν

2. Ιδρυτής της δυναστείας των Καρολιδών υπήρξε:

- α. ο Κάρολος Μαρτέλος
- β. ο Πιπίνος ο Α΄
- γ. ο Κάρολος ο Μέγας (Καρλομάγνος)
- δ. ο Κάρολος Γ

3. Ο Εκατονταετής Πόλεμος (1339-1453) σημειώθηκε μεταξύ:

- α. Αγγλίας και Ολλανδίας
- β. Γαλλίας και Ιταλίας
- γ. Αγγλία και Ιταλίας
- δ. Γαλλίας και Αγγλίας

4. Το 864 ο Βούλγαρος ηγεμόνας Βόρης βαπτίστηκε στην Κωνσταντινούπολη και έλαβε το όνομα:

- α. Αλέξιος
- β. Νικηφόρος
- γ. Κωνσταντίνος
- δ. Μιχαήλ

5. Ο πρώτος αποκλεισμός της Κωνσταντινούπολης (1393-1394) έγινε από τα στρατεύματα του:

- α. Ορχάν
- β. Μουράτ Α΄
- γ. Βαγιαζήτ
- δ. Λάζαρου

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων *Εγίρα, βασιλικοί*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Μετά το 630 το Βυζαντινό κράτος έχασε μέρος των ανατολικών επαρχιών. Έτσι:

- α. ενίσχυσε την πολιτική εκχριστιανισμού στη Βαλκανική χερσόνησο
- β. ενίσχυσε την οικονομική του πολιτική
- γ. απέκτησε εθνική ομοιογένεια
- δ. προέβη σε επεκτατικούς πολέμους

2. Ο Λογοθέτης του Δρόμου:

- α. ήταν ο υπουργός μεταφορών του βυζαντινού κράτους
- β. ήταν ο υπουργός εξωτερικών του βυζαντινού κράτους
- γ. ήταν υπεύθυνος για την υποδοχή των ξένων πρεσβευτών στο Βυζάντιο
- δ. ήταν υπεύθυνος για την οργάνωση των εμπορικών διαδρομών του Βυζαντίου

3. Κύρια αιτία του οριστικού Σχίσματος μεταξύ των δύο Εκκλησιών (1054) ήταν:

- α. το δόγμα της Ρωμαϊκής Εκκλησίας περί εκπόρευση του Αγίου Πνεύματος και από τον Υιό
- β. η χρήση των αζύμων στη Θεία Λειτουργία
- γ. η διεκδίκηση, εκ μέρους της Ρώμης, της πρωτοκαθεδρίας στον χριστιανικό κόσμο
- δ. η νηστεία του Σαββάτου

4. Η συγκρότηση ναυτικών εταιρειών γενικεύεται από τον 12<sup>ο</sup> αιώνα:

- α. στην Κωνσταντινούπολη
- β. στη Βενετία και στη Γένουα
- γ. στην Κύπρο
- δ. στη Λισαβόνα

5. Η Αναγέννηση ξεκίνησε από τις ακμαίες οικονομικά πόλεις:

- α. της Γερμανίας
- β. της Ιταλίας

γ. της Ισπανίας

δ. του Βυζαντίου

(μονάδες 5)

**(II)** Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το παλαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

α. Σύνοδος του Τρέντο

β. Όρκος του Σφαιριστηρίου

γ. Ένδοξη Επανάσταση

δ. Α΄ Σταυροφορία

ε. ίδρυση Οθωμανικού κράτους

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *Μαύρος Θάνατος*, *Μοναχικά Τάγματα*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

| A                        | B                            |
|--------------------------|------------------------------|
| 1. Ιωάννης Γουτεμβέργιος | α. πάπας                     |
| 2. Μιχαήλ Κηρουλάριος    | β. ανακάλυψη της τυπογραφίας |
| 3. Ουρβανός ο Β΄         | γ. θρησκευτική μεταρρύθμιση  |
| 4. Λούθηρος              | δ. χαλίφης                   |
| 5. Βολταίρος             | ε. ανεξιθρησκία              |
|                          | στ. πατριάρχης               |

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

- α. Ειρήνη της Αυγούστας
- β. Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους
- γ. Α΄ Σταυροφορία
- δ. Σύνοδος Φερράρας-Φλωρεντίας
- ε. Α΄ Σχίσμα μεταξύ των δύο Εκκλησιών

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *χαλίφης*, *ανθρωπισμός*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

| A                          | B                              |
|----------------------------|--------------------------------|
| 1. Ηράκλειος               | α. ελέω Θεού βασιλεύς          |
| 2. Ίσαυροι                 | β. σταυροφορία                 |
| 3. Πιπίνος Α΄              | γ. άλωση της Θεσσαλονίκης      |
| 4. Βονιφάτιος Μομφερατικός | δ. εικονομαχία                 |
| 5. Μιχαήλ Κομνηνός Δούκας  | ε. κράτος της Ηπείρου          |
|                            | στ. Βασιλεύς, πιστός εν Χριστώ |

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο:

- α. ανακάλυψη της Αμερικής από τον Χριστόφορο Κολόμβο
- β. άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους
- γ. ίδρυση της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας
- δ. εφεύρεση τυπογραφίας
- ε. θυροκόλληση των 95 θέσεων του Λουθήρου στη Βιτεμβέργη

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *αλληλέγγυον*, *προτεστάντες* ή *διαμαρτυρόμενοι*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(Ι) Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Κύρια αιτία του οριστικού Σχίσματος μεταξύ των δυο Εκκλησιών το 1054 ήταν:

- α. το δόγμα ότι το Άγιο Πνεύμα εκπορεύεται και από τον Υιό (filioque)
- β. η επιθυμία της Καθολικής Εκκλησίας να ξεκινήσει τις Σταυροφορίες
- γ. η διεκδίκηση εκ μέρους της Ρώμης της πρωτοκαθεδρίας στον χριστιανικό κόσμο
- δ. τα αντιδυτικά αισθήματα του Βυζαντίου

2. Αρχηγός των φεουδαρχών στη Δ΄ Σταυροφορία ήταν ο:

- α. Βονιφάτιος Μομφερρατικός
- β. Ουρβανός Β΄
- γ. Γουλιέλμος Βιλεαρδουίνος
- δ. Αλέξιος Ε΄ Δούκας Μούρτζουφλος

3. Ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του «καθολικού ανθρώπου» ήταν:

- α. ο φόβος του μπροστά στη δύναμη του Θεού
- β. η μονομέρειά του στη γνώση
- γ. η αδιαφορία του για την αρχαία ελληνική και λατινική γραμματεία
- δ. η πίστη του στις δυνάμεις του ανθρώπου, σωματικές και πνευματικές

4. Ο πρώτος περίπλους της γης (1519-1522) πραγματοποιήθηκε από τον:

- α. Αμέρικο Βεσπούτσι
- β. Χριστόφορο Κολόμβο
- γ. Φερδινάνδο Μαγγελάνο
- δ. Βάσκο ντα Γκάμα

5. Πρωταγωνιστής της Θρησκευτικής Μεταρρύθμισης ήταν ο:

- α. Έρασμος

- β. Μαρτίνος Λούθηρος  
γ. Ιωάννης Γουτεμβέργιος  
δ. Βαρθολομαίος Ντιάζ

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Χαλίφης, τοποτηρητής του Προφήτη, ήταν συγχρόνως θρησκευτικός και κοσμικός ηγέτης.
2. Μετά τη στέψη του Καρλομάγνου ως Μεγάλου και ειρηνοποιού αυτοκράτορα, οι σχέσεις Ανατολής και Δύσης βελτιώθηκαν στο έπακρο.
3. Το κράτος της Ηπείρου ιδρύθηκε και οργανώθηκε από τον Θεόδωρο Λάσκαρη.
4. Ο Πορτογάλος Αλβαρέζ Καμπράλ, πλέοντας προς τις Ινδίες, παρασύρθηκε από τα κύματα μέχρι τη Βραζιλία.
5. Έργο του Συμβουλίου Λογοκρισίας με έδρα τη Ρώμη ήταν να συντάσσει κατάλογο απαγορευμένων βιβλίων με αιρετικές θέσεις.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *ιερός πόλεμος, βασιλικοί.*

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να βάλετε στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο, τα ακόλουθα γεγονότα:

- α. κατάληψη της Καλλίπολης από τους Τούρκους με επικεφαλής τον Ορχάν
- β. ανάμειξη του Καρόλου στα πράγματα της Ιταλίας
- γ. αποδημία του Μωάμεθ στη Μεδίνα
- δ. κήρυξη της Πρώτης Σταυροφορίας από τον πάπα Ουρβανό Β΄
- ε. ίδρυση της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας

(μονάδες 5)

(II) Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση και πτώση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): πάπας, βασιλιάς, γερουσία, φέουδα, γεωργοί, αριστοκρατία, φεουδάρχες.

«Στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας ήταν ο ..... (1). Οι άμεσοι υποτελείς του που ήταν συγχρόνως και .....(2), αποτελούσαν τη(ν) .....(3). Κάτοχοι .....(4), μπορούσαν να ήταν και οι εκκλησιαστικοί άρχοντες. Το υπόλοιπο τμήμα της κοινωνικής πυραμίδας αποτελούσαν οι ελεύθεροι .....(5), που ήταν μικροϊδιοκτήτες».

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να αποδώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: *θέματα, βασιλικοί*.

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο Ηράκλειος ήταν ο πρώτος αυτοκράτορας που υιοθέτησε τον ελληνικό τίτλο «βασιλεύς πιστός εν Χριστώ».
2. Ο Μωάμεθ επηρεάστηκε μόνο από τον Χριστιανισμό.
3. Η εικονομαχία είχε αρνητικές συνέπειες για τις σχέσεις της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας με τη Δύση.
4. Οι Σταυροφορίες ήταν μία κίνηση που εκδηλώθηκε τον 9ο αι. και αποσκοπούσε στην απελευθέρωση των Αγίων Τόπων.
5. Το τελευταίο ταξίδι του Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγου στη Δύση απέδωσε σημαντικά οφέλη.

(μονάδες 5)

(II) Να κατατάξετε στη σωστή χρονολογική σειρά τα ακόλουθα γεγονότα, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους
- β. ο Καρλομάγνος στέφεται αυτοκράτωρ
- γ. Σύνοδος Φερράρας-Φλωρεντίας
- δ. άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Τούρκους
- ε. η Μόσχα θεωρήθηκε ως Τρίτη Ρώμη

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *στρατιωτόπια*, *filioque*.

**Μονάδες 10+5=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Τα πρώτα θέματα οργανώθηκαν στη Βαλκανική χερσόνησο, στα μέσα του 7ου αιώνα.
2. Οι ανεικονικές αντιλήψεις επικρατούσαν στη Δύση.
3. Μετά τη στέψη του τα Χριστούγεννα του 800, ο Καρλομάγνος επέλεξε ως έδρα του τη Ρώμη.
4. Τη μεγαλύτερη οικονομική δύναμη, από τα τέλη του 10<sup>ου</sup> αι., στο πλαίσιο του βυζαντινού χωρίου, κατείχαν οι δυνατοί.
5. Κύριες αιτίες του Σχίσματος (1054) υπήρξαν θεολογικά και δογματικά ζητήματα, όπως η νηστεία του Σαββάτου και η αγαμία του κλήρου.

(μονάδες 5)

(II) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Α περισσεύει.

| A                        | B                                  |
|--------------------------|------------------------------------|
| 1. Ραστισλάβος           | α. ιδρυτής του Οθωμανικού κράτους  |
| 2. Οσμάν (ή Οθμάν)       | β. επινόηση γλαβολιτικού αλφαβήτου |
| 3. Μωάμεθ Β΄             | γ. Άλωση της Κωνσταντινούπολης     |
| 4. Κωνσταντίνος-Κύριλλος | δ. ηγεμόνας της Μοραβίας           |
| 5. Βαγιαζήτ              | ε. Αυτοκρατορία της Νίκαιας        |
| 6. Ιωάννης Βατάτζης      |                                    |

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *ιερός πόλεμος, τελετή της περιβολής.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει.

| A                        | B                                   |
|--------------------------|-------------------------------------|
| 1. Ισλάμ                 | α. εκκλησιαστική μεταρρύθμιση       |
| 2. Κάρολος ο Μέγας       | β. εξελληνισμός βυζαντινού κράτους  |
| 3. Κύριλλος και Μεθόδιος | γ. τελετή της περιβολής             |
| 4. Μιχαήλ Κηρουλάριος    | δ. θεοκρατικό κράτος                |
| 5. φεουδαρχία            | ε. εκχριστιανισμός των Σλάβων       |
|                          | στ. Σχίσμα μεταξύ των δύο Εκκλησιών |

(μονάδες 5)

(II) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Ο θεσμός των θεμάτων οδήγησε στην αύξηση των μισθοφόρων στο βυζαντινό κράτος.
2. Ο Κάρολος Μαρτέλος στέφθηκε το έτος 800, Μέγας και ειρηνοποιός αυτοκράτωρ, κυβερνήτης του Ρωμαϊκού Κράτους.
3. Οι Σλάβοι οφείλουν τις απαρχές της εθνικής φιλολογίας τους στον Κύριλλο και στον Μεθόδιο.
4. Με την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους αρχίζει η μακρά περίοδος της Φραγκοκρατίας στον ελλαδικό χώρο.
5. Η περίοδος από το 1270 περίπου ως το 1330 ήταν περίοδος ακμής της φεουδαρχίας.

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: *Εγίρα, αλληλέγγυον*.

**Μονάδες 5+10=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β. Δύο (2) στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

| A                          | B                                              |
|----------------------------|------------------------------------------------|
| 1. Ηράκλειος               | α. ελέω Θεού βασιλεύς                          |
| 2. Μωάμεθ                  | β. Αυτοκρατορία της Νίκαιας                    |
| 3. Πιπίνος Α΄              | γ. Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας               |
| 4. Αλέξιος Ε΄ Μούρτζουφλος | δ. άλωση Κωνσταντινούπολης από<br>Σταυροφόρους |
| 5. Ιωάννης Βατάτζης        | ε. Μεδίνα (Εγίρα)                              |
|                            | στ. πιστός εν Χριστώ βασιλεύς                  |
|                            | ζ. κράτος της Ηπείρου                          |

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το αρχαιότερο και συνεχίζοντας προς το νεότερο:

- α. γεωργική επανάσταση στη Δυτική Ευρώπη
- β. άλωση Κωνσταντινούπολης από τον Μωάμεθ Β΄
- γ. Τέταρτη Σταυροφορία
- δ. στέψη του Καρλομάγνου
- ε. έναρξη Εικονομαχίας

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να δώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: *σκλαβηνίες, δυνατοί.*

**Μονάδες 8+7=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

**1.α.** Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις παρακάτω προτάσεις:

1. Το πρώτο επίσημο εικονομαχικό διάταγμα:

- α. βρήκε υποστήριξη από την εκκλησία της Ρώμης
- β. προκάλεσε την θεία οργή και καταστροφικό σεισμό
- γ. εκδόθηκε το 726 από τον Κωνσταντίνο Ε΄
- δ. εκδόθηκε το 730 από τον Λέοντα Γ΄

2. Ο Κάρολος ο Μέγας (Καρλομάγνος) επέλεξε ως έδρα του:

- α. τη Ρώμη
- β. τη Φλωρεντία
- γ. το Άαχεν
- δ. το Μιλάνο

3. Η τελετή της περιβολής στη Δύση ήταν:

- α. η αφαίρεση του φέουδου από έναν άρχοντα
- β. η αναγνώριση ενός άρχοντα ως υποτελούς ενός ισχυρότερου άρχοντα
- γ. η αναγνώριση ενός φεουδάρχη ως εκκλησιαστικού άρχοντα
- δ. η παραχώρηση φέουδου σε έναν πάροικο

4. Ποιο από τα παρακάτω δεν συγκαταλέγεται στα έργα του Ιωάννη Βατάτζη:

- α. η επέκταση της επικράτειας της Αυτοκρατορίας της Νίκαιας
- β. η πάταξη των καταχρήσεων στη διοίκηση της Αυτοκρατορίας
- γ. η ίδρυση πολλών φιλανθρωπικών ιδρυμάτων
- δ. η σύναψη συνθήκης με τους Γενουάτες

5. Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης, τελευταία/-ο υπέκυψε στους Οθωμανούς:

- α. η Προύσα
- β. η Νικομήδεια
- γ. η Τραπεζούντα

δ. το Δεσποτάτο του Μορέως

**Μονάδες 10**

**1.β.** Να δώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: *θέματα, Ιερά Εξέταση*.

**Μονάδες 6+9=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1.α.

(I) Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση:

1. Ο Ηράκλειος υιοθέτησε τον ελληνικό τίτλο «βασιλεύς» διατηρώντας και τον παλαιό ρωμαϊκό τίτλο «augustus».
2. Οι σκλαβηνίες ήταν αυτόνομες και δεν πλήρωναν φόρο υποτέλειας.
3. Το μεγαλύτερο πλήγμα για τους δυνατούς αποτέλεσε το αλληλέγγυον.
4. Από τα τέλη του 12<sup>ου</sup> αι. μ. Χ. αρχίζει να διαδίδεται ο θεσμός των εμποροπανηγύρεων.
5. Ο Ιωάννης Βατάτζης στέφθηκε αυτοκράτορας του κράτους της Ηπείρου.

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα παρακάτω γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το παλαιότερο:

- α. Πρώτη Σταυροφορία
- β. Πρώτο Σχίσμα μεταξύ των δύο Εκκλησιών
- γ. εκχριστιανισμός των Σλάβων
- δ. ίδρυση της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας
- ε. εκδίωξη Μωάμεθ από τη Μέκκα και έλευση στην Μεδίνα

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων: *στρατιωτόπια*, *filioque*.

**Μονάδες 10+5=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

#### 1α.

(I) Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με στοιχεία της στήλης Β. Ένα (1) στοιχείο της στήλης Β περισσεύει:

| A          | B                                                                                                                      |
|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. Βορμς   | α. Μαρκιανή Βιβλιοθήκη                                                                                                 |
| 2. Σεβίλλη | β. Έδρα του Καρλομάγνου                                                                                                |
| 3. Βενετία | γ. Σύνοδος που καταδίκασε τη λατρεία των εικόνων                                                                       |
| 4. Άαχεν   | δ. Δίαιτα                                                                                                              |
| 5. Ιέρεια  | ε. το λιμάνι της απέκτησε μεγαλύτερη εμπορική δραστηριότητα μετά τις Ανακαλύψεις<br>στ. Εκεί μετοίκησε ο Μωάμεθ το 622 |

(μονάδες 5)

(II) Να τοποθετήσετε τα ακόλουθα ιστορικά γεγονότα στη σωστή χρονολογική σειρά, αρχίζοντας από το παλαιότερο και καταλήγοντας στο πιο πρόσφατο:

- α. Σύνοδος του Τρέντο
- β. Σύνοδος της Φλωρεντίας
- γ. Εγίρα
- δ. Α΄ Σχίσμα
- ε. Νίκη του Καρόλου Μαρτέλου στο Πουατιέ

(μονάδες 5)

**Μονάδες 10**

1.β. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων: *Μαύρος Θάνατος, καθολικός άνθρωπος.*

**Μονάδες 7+8=15**

## ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

### 1<sup>ο</sup> ΘΕΜΑ

**1.α. (Ι)** Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Βασιλεύς πιστός εν Χριστώ ονομάστηκε ο αυτοκράτορας:

α. Ιουστινιανός Α΄

β. Ηράκλειος

γ. Λέων Γ΄

δ. Λέων Ε΄

2. Ο τοποτηρητής του Προφήτη Μωάμεθ ονομαζόταν:

α. Μεδίνα

β. Καδής

γ. Μουφτής

δ. Χαλίφης

3. Στην κορυφή της κοινωνικής πυραμίδας του Φραγκικού Κράτους ήταν:

α. οι φεουδάρχες

β. οι εκκλησιαστικοί άρχοντες

γ. οι πάροικοι

δ. ο βασιλιάς

4. Μέσο άσκησης της βυζαντινής διπλωματίας δεν ήταν:

α. τα στρατιωτόπια

β. οι χορηγίες

γ. ο εκχριστιανισμός

δ. η αποστολή πρέσβων